

NOVA D

Celje - skladišče

Per

III 127/1991

1119910450,29

COBISS o

OSREDNJA KNJ. CELJE

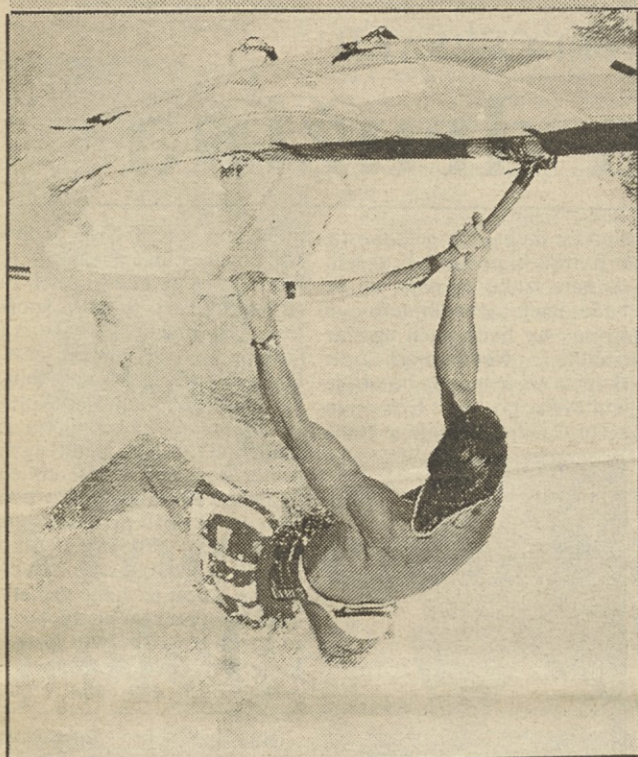

Cena 25 din

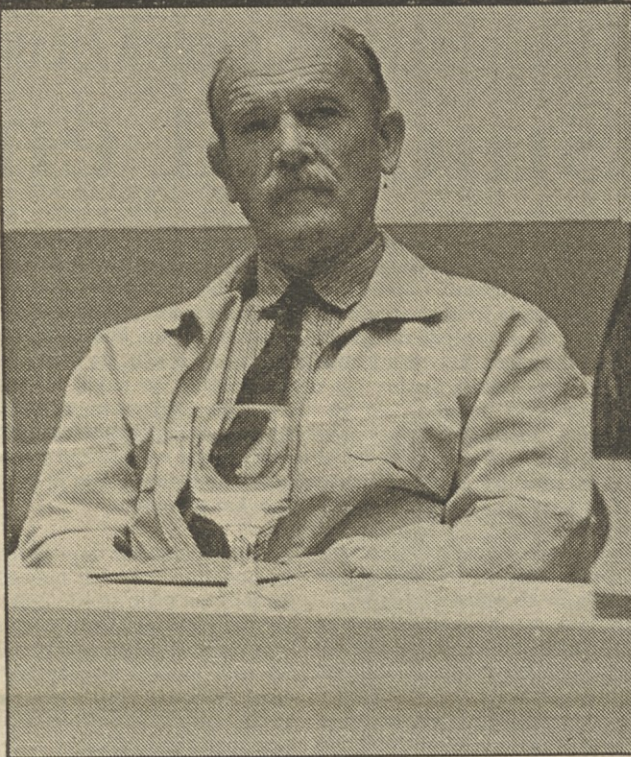
sreda 31. julij 1991

št. 29 - leto XXV

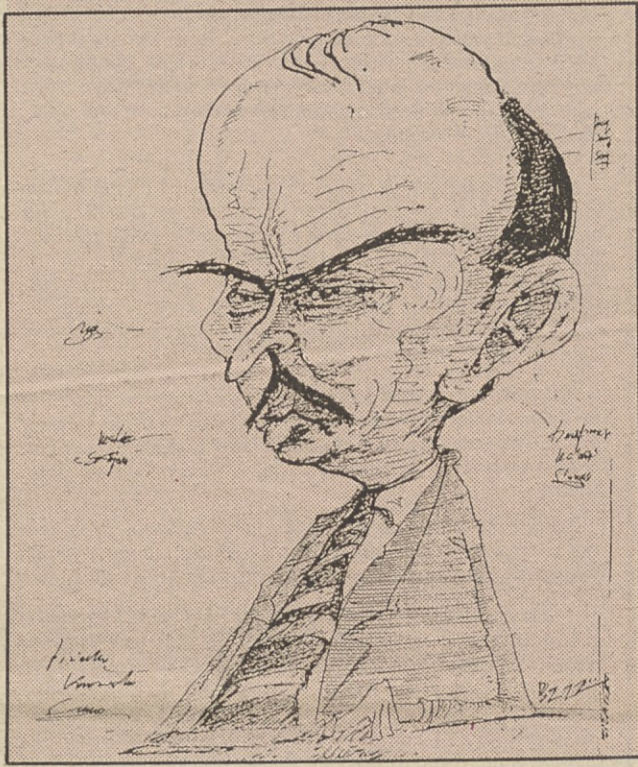
SLOVENEČ IZGINIL V VALOVIH

BUČAR BO OB GLAVO

DRNOVŠEK NA NAPAČNEM KRAJU

PIVSKI RAZBOJNIKI

KAKO SEM POSTAL IZDAJALEC

PECI GRADI RENOME

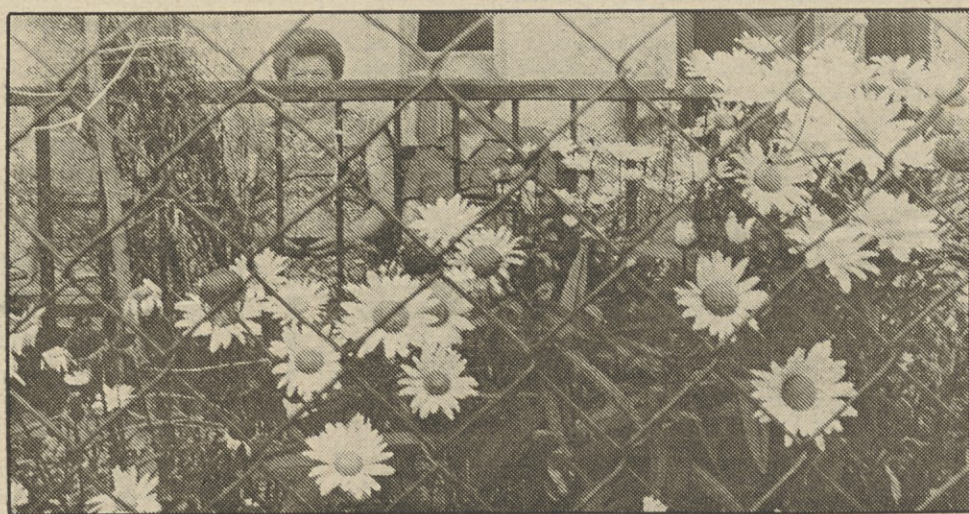
NAČRT NAPADA NA SPLIT

MONIKA SELEŠ POČIVA

TURISTIČNA PATRULJA

RAZEN STARŠEV JIM NE POMAGA NIHČE

KAKO REŠITI SINA

40 LET
NAPREDNEGA
SODELOVANJA

DEDIŠČINA TRGOVANJA V ŠALEŠKI DOLINI

V mesecu oktobru v trgovskem podjetju ERA v Velenju prirejamo etnološko razstavo z naslovom Dediščina trgovanja v Šaleški dolini.

Iz tega razloga prosimo in pozivamo vse cenjene potrošnike k sodelovanju in pomoči pri zbiranju materialnega in slikovnega materiala: stare blagajne, stari artikli, stara oprema trgovin, vsa dokumentacija od zadolžnic do trgovinskih knjig, fotografije, literature o trgovskih sejmih pa tudi vaša doživljanja iz preteklosti.

Gradivo bomo zbirali do konca meseca avgusta 1991. Ob otvoritvi razstave bomo izžrebali pet razstavljalcev.

Pričakujemo vaše sodelovanje: informacije - telefon: (063) 853-996, 853-151 int. 301.

Vroči smo tudi poleti

HUDIČARIJE

Gospodarstvo prosi za sto mark

Zdaj, ko smo si Slovenci vsaj malce opomogli od blaženosti zaradi vojaškega uspeha, smo spet pristali na trdih tleh ekonomske realnosti. Stanje v slovenskem gospodarstvu je namreč porazno. No, to smo vedeli že vseskozi, zdaj pa se je vsem dosedanjim nadlogam pridružila še vojna škoda (kdaj in če sploh bo plačana, je vprašanje) pa neurja v žitorodnih krajih, da o ukrepu Narodne banke Jugoslavije, ki slovenskim bankam ne da dovoljenja za njihov delež v primarni emisiji, sploh ne govorimo. In če k temu prištetimo še ropanje slovenskega imetja po drugih jugoslovanskih republikah ter neplačevanje dolgov, ki ga imajo druga jugoslovanska podjetja napram slovenskim, je stanje tako, da bolj črno ne bi moglo biti.

Sicer pa o obupnem stanju v gospodarstvu mlade Slovenije priča tudi dejstvo, da se je sredinega sestanka na upravnem odboru Gospodarske zbornice Slovenije udeležil celo predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan. In Kučan je na tem sestanku dodal še eno črno informacijo v naš, skoraj povsem prazen gospodarski kotel. Povedal je, da so zdaj za Nemci in Italijani tudi Avstrijci ustavili dotok vseh posojil Sloveniji.

Tako Sloveniji preti še devizna suša, saj ključni izvozniki ne dobe deviz, ki so jih prej prodali kot eksterni devizni priliv. Navsezadnje tudi narodna banka Jugoslavije nima deviz, pa tudi če bi jih imela, bi v Slovenijo zašle zelo težko...

Toda brez deviz bo slovensko gospodarstvo, ki je bilo vselej izvozno orientirano, klečnilo. Potrebujemo vsaj sto milijonov mark in pa vsaj eno kreditno linijo v tujini.

A kje dobiti teh sto milijonov mark? Edini, ki bi ta denar lahko zbrali, so državljani Slovenije in tako je slovenska vlada, oziroma gospodarstvo, za Srbijo in Hrvaško primorana svoje državljane prositi za vbogajme. Kot se bržkone spomnite, je Srbija pred nekaj leti razpisala tako imenovano posojilo za Srbijo in upala, da bo na ta način zbrala debelo milijardo dolarjev. Poskus se je žalostno končal na nekaj več kot sto milijonih dolarjev. V zadnjem času pa se s podobnim »darilom« ukvarjajo na Hrvaškem. Prepričani so, da bo milijon hrvaških izseljencev poslal v »lepo, našo« milijardo dolarjev. Tudi Slovenija se je poskusila dokopati do »darilnega« denarja; med nedavnimi spopadi je bila objavljena številka žiro računa, na katerega naj bi Slovenci darovali devize za nakup slovenskega orožja. A potem vse tiho je bilo.

Zdaj na Gospodarski zbornici razmišljajo, naj bi vsak Slovenec državi, oziroma banki Slovenije prodal 100 mark in s temi 200 milijoni mark bi se potem rešili začasnih težav. Slovenski gospodarstveniki pravijo, da je namreč lani v Sloveniji bilo prodanih za 550 milijonov dolarjev deviz, iz česar bi se dalo sklepati, da je torej prodaja po sto mark nekakšna moralna obveza vsakega Slovenca.

Toda s tem slovensko gospodarstvo dokazuje, da se še zdaj ne zna obnašati tržno, čeprav je že desetletja prej zahtevalo tržne odnose. Predvsem se navadnemu občanu Slovenije zdi čudno, da si naše gospodarstvo lani, ko je bilo deviz dovolj, in si jih je znal kupiti vsak gospodarsko nerazgledani Slovenec, ni znalo narediti ustrezne devizne zaloge. Še zlasti zato, ker je to isto gospodarstvo nenehno tarnalo, da so devize podcenjene. Dober trgovec bi takšno priljubljenost izkoristil.

Ampak odštejmo to lansko napako. Če gospodarstvo potrebuje devize, potem si jih lahko kupi na črnem trgu, tako kot si jih kupujemo navadni državljani. Seveda so slajše devize občanov (po 13 din), kot pa črne (po 22 din), ampak če bo slovensko gospodarstvo hotelo kupiti tistih sto mark po uradnem tečaju, se lahko pod nosom obriše zanje.

Sicer pa ima gospodarstvo še nekaj možnosti, kako priti do denarja. Vsako podjetje, ki trpi devizno sušo, lahko razpiše devizne delnice in naši vrli občani, ki imajo 550 milijonov dolarjev (najbrž pa še več) v nogavici, bodo radi kupili te papirje, a le tiste, v katere imajo zaupanje. Nekonkurenčna podjetja bodo tako sicer ostala brez deviz, ampak saj za slabe nam ni, ko pa se gremo tržno gospodarstvo, ali ne!?

Kar pa zadeva tuje kredite, Avstrija ni zadnja in edina država na svetu, ki bi nas lahko podjola. Nemara bi bilo pametno povprašati pri kakšnem azijskem tigrčku, recimo v Južni Koreji, ali bi nam dala kakšen dolar na up. In pri tem bi lahko Korejo še spomnili, da je bilo lani v Sloveniji prodanih 5.000 hyundajev, kar znese blizu dvesto milijonov mark. Navsezadnje bi si s takšnim kreditom lahko Južna Koreja kupila svoje mostiče v Evropi. To pa je tudi nekaj vredno, a ne!?

A če ostanemo pri tistih sto markah. Draga slovenska vlada, tudi jaz čutim gospodarske težave in tudi jaz že načenjam svoje devizne rezerve. Torej vam jih prodam, uradno v banki, ampak po dnevni ceni. Že jutri, če hočete!

SLOVENIJA	
Drnovšek na napačnem kraju	
Dobo na vislice	
Ime za tri tisočake	Stran 6
Bučar bo ob glavo	
Viva propaganda!	
Družina ali armada	Stran 7
SLOVENSKI VOJAKI	
Po rjuhi v svobodo	
Kako rešiti sina	
Ujetniki v lastnem domu	
Posledice v dušah	Strani 8, 9
JUGOSLAVIJA	
Barabija brez primere	Stran 6
Mir iz Sarajeva	

Sram nas bodi	Stran 7
V prvem naletu 2000 mrtvih	Stran 15
INTERVJU	
Milan Meden	Strani 10, 11
Serafim Peci	Stran 15
TRAGEDIJE	
Slovenec izginil v valovih	Stran 14
KRIMINAL	
Resnica v Zagati	Stran 14
ŠPORT	
Prva igralka počiva	
Odstop od nastopa	Stran 17
POLETNO BRANJE	
Strani 16, 17, 19, 20, 21	

NATURISTIČNI CENTER ULIKA PRI ČERVARJU

Smo kot ena družina

Kamp Ulika je eden izmed bolje urejenih in organiziranih naturističnih centrov v zahodni Istri, kjer jih od Novigrada do Vrsarja kar mrgoli. Čeprav tudi njim letošnja turistična katastrofa ni prizanesla in imajo svoje kapacitete manj kot 10% zasedene, ostajajo na svojem nivoju in poskušajo gostu nuditi največ. Vodja kampa, katerega kvaliteta priča tudi o tem, da imajo več kot 80% stalnih gostov (ki imajo nekateri že nekaj let tam postavljene prikolice, ali pa se vračajo vanj vsako sezono), Drago Legović je po posvetovanju s predpostavljenimi le privolil v razgovor. Z novinarji naj bi namreč imeli v tej sezoni precej slabe izkušnje, zato se jim previdnost ne zdi odveč. Ker je dolga leta živel v Celju, sva se pogovarjala kar slovensko.

Kako je letos, na višku turistične sezone, pri vas? Kako občutite to praznost v Istri?

Moram vam povedati, da je bolj žalostno, saj nismo navajeni na tako malo gostov. Sezona se je začela izredno slabo, nato se je malo izboljšalo, ko pa se je začela vojna v Sloveniji, so spet vsi zbežali. Stanje se je umirilo in se ponovno počasi vračajo.

Pričakujete, da se bo stanje popravilo?

Malo se bo, glede na to, kaj je sedaj, ne pričakujem pa ničesar posebnega od te sezone. Ta sezona je že izgubljena in ne verjamem, da bomo napravili kaj velikega. Mi smo priprav-

ljeni in imamo vse odprto, lahko ponudimo vse, kar smo vsako leto, na malo število gostov pa ne moremo imeti vpliva. Ves personal je pri roki in dela na naši kmetiji in plantažah, med oljkami in vinski trto, pobirajo sadje, ki se prideluje za potrebe centra Ulika.

Kakšna je razlika med lanskim in letošnjim letom?

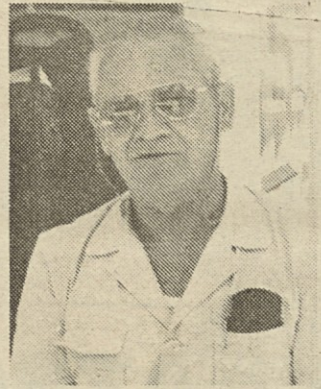
To se sploh ne da primerjati. Kapacitete imamo zapolnjene manj kot 10%, od česar je 50% tujih in prav toliko domačih gostov, v glavnem iz Slovenije. Mislim, da bi se stanje že letos lahko popravilo, če bi bil mir in bi se naši vrhovi lahko zmenili ter se zavedli težav, v katere

svoji skupaj zabredli. Gostje iz Evrope bi prišli, če bi vedeli, da nam lahko zaupajo, da ne bodo imeli nobenih težav in stresov ter bodo imeli ugodne počitnice. Neprijetnost prve skupine, ki je morala bežati, je odmevala po vsej Evropi in svetu. Ljudje se bojijo in treba

jih imajo v sezoni. Nismo odprli le nočnega lokala, saj zanj ni interesa, če pa bi kdo želel, bi ga odprli. Tako je tudi s športom, kjer imamo štiri teniška igrišča, mize za namizni tenis, kegljišče, dve igrišči za odbojko, mini golf, izposojajo koles ter usluge na morju – čolni, sandoline... Naš naturistični center je center, v katerem so ljudje ves čas dinamični, v tem času pa so prišli predvsem, da si spočijejo. Trikrat tedensko imamo tudi živo glasbo, televizije pa skoraj ne želijo gledati. Tudi časopise zelo neradi berejo, saj jih le vznemirjajo. Sedaj, ko je tako malo gostov, se vsi poznamo in smo ena velika družina.

Kolikšna je kapaciteta kampa?

Kapaciteta je 4500 ljudi, površina pa 26 ha, tako da pride na družino nekje 80 kvadratnih metrov, kar je dovolj za kamp enoto III. kategorije, kot smo mi, čeprav pravijo, da bi si zaslužili višjo. Vendar smo zadovoljni tudi s tem, saj ni pomembno, kaj piše na vratih, ampak, kaj gost dobi.

jih je razumeti, čeprav imamo v Istri popoln mir in tudi ceste so vse prevozne, mejni prehodi pa odprti.

Kaj ponujate gostom?

Imamo odprt ves kamp in gostom nudimo vse usluge, ki

SALON POHIŠTVA

Ulica XIV. divizije 14,
63000 CELJE,
tel. (063) 24-413
fax (063) 26-820

- AKCIJSKA PRODAJA KUHINJ, DNEVNIH SOB IN USNJNIH SEDEŽNIH GARNITUR
- VELIKI GOTOVINSKI POPUSTI IN UGODNI KREDITNI POGOJI (6- in 7-mesečni krediti)

NOVA DOBA

Glavni urednik: Janez Sever
Odgovorni urednik: Brane Piano
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Marjana Arnšek (kronika), Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija)
Tehnični urednik: Janez Herle
Trženje: Roman Hriberšek (vodja), Jure Černetič, Aleš Matjaž, Matevž Cene (prodaja), Nives Seničar (tajnica).
Izdaja Prese d.o.o., direktor: Janez Sever, namestnik Brane Piano, pomočnica direktorja Valerija Glavač, tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331, fax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 9 a, tel. (066) 21-533, fax (66) 51-702, p. p. 311. Cena 25 din, mesečna naročnina 90 din. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje. Izhaja ob sredah. Rokopisov ne vračamo.

TURISTIČNA PATRULJA

V prodajalni KLINKER vam nudimo:

STREŠNO OPEKO	
BEČEJ	8,24 din
KANJIŽA	6,89 din
MODULARNI BLOK	13,20-14,30 din
POROLIT 12	12,50 din
POROLIT 8	12,50 din
POROLIT 6	12,00 din
KLINKER OPEKA	8,50 din
BAKRENI ŽLEBOVI IN CEVI	280,00 din za m
NIVEDUR LEPILO	331,25 din za vrečo
APNO	102,30 din za vrečo
STEKLENE PRIZME	49,00 din
KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE	
IZRAVNALNA MASA	445,00 din vreča á 25 kg
PARKET LAMELNI IN KLASIČNI	
LEPILO ZA PARKET	51,90 din za kg
TERACO PLOŠČE 30 x 30	26,50 din/kom
PRANE PLOŠČE 40x40	51,80 din/kom
KERAMIČNE PLOŠČICE GORENJE	215,00 din/m ²
IZOTEKS 3 m	746,00 din/rola
IZOTEKS 4 m	846,30 din/rola
STREŠNA LEPENKA	227,50 din/rola
BASKOBIT (IBITOL)	273,00 din á 10 kg
Cene so brez prometnega davka in veljajo do razprodaje zalog. Prodajalna je odprta od 7. do 18. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure. Pokličite nas na telefon (063) 33-421.	

Ljubečna Celje

LOISE BLACKMORE IZ KALIFORNIJE

Najlepši del sveta

Srečali smo jo v Umagu, v restavraciji California – club. Ime ji je Loisa Blackmore. Njenih petinšestdeset let ni pustilo veliko sledi na obrazu. Čeprav deluje krhko in govori tiho, da človek dobi vtis preplašene osebe, ji nič ni preprečilo, da ne bi ponovno prišla v Istro, katero obožuje že od svojega prvega obiska.

»Sem sem prišla, da bi tukaj preživela oddih in obiskala svojega poslovnega partnerja, gospoda Katza. To je lastnika California kluba. Verjemite mi, mojega prihoda ni mogla preprečiti niti turistična antireklama o Sloveniji in Hrvaški. Do-

potovala sem, ker se tukaj najbolje počutim«, nam je povedala sogovornica Nontington Becha v Nebraski.

Kaj ste doživeli v Istri?

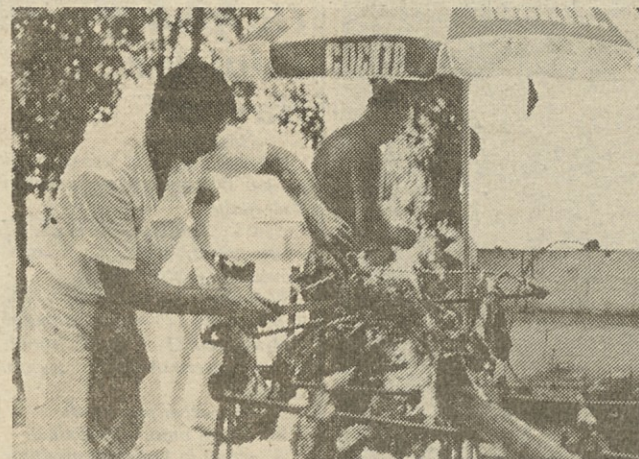
»V začetku meseca, ko sem dopotovala, sem se sprva počutila nesproščeno, kajti tukaj je bilo zelo malo ljudi. Tudi sedaj jih ni veliko, vendar je že bolje. Obiskala sem skoraj vso Istro in verjemite mi, zame je to najlepši del sveta. Zelo veliko potujem, toda istrska narava me zelo pomirja.«

S kakšnimi vtisi odhajate?

»Sedaj lahko rečem, da je vsa antireklama o vašem morju debela laž, ki pa je naredila svoje. Čez nekaj dni odhajam in s seboj nosim najlepše vtise iz Istre in iz Slovenije. Gotovo bom spet prišla. S seboj bom pripeljala tudi svoje prijatelje, ki letos niso imeli poguma letovati z mano.«

Gospa Loisa je tako ena redkih tujih gostov, ki so letos preživeli počitnice pri nas. In to celih trideset dni. Prav gotovo pa je edina iz Kalifornije, ki je odšla zadovoljna, ker se je ob domači hrani in istrskih posebnostih sama prepričala o pestrosti ponudbe. Zadovoljna je tudi zato, ker pri izbiri kraja letovanja ni naredila napake.

V dveh urah pojedli vola

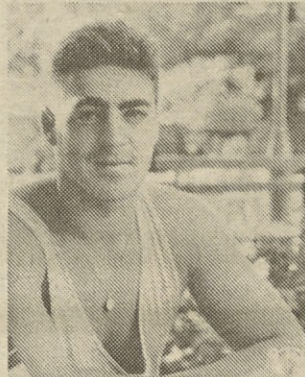

Poletni cilj Slovencev je prav gotovo Červar, turistično mesto pri Poreču. Pred dnevi so tam spekli vola težkega dvesto kilogramov. In, verjeli ali ne, v dveh urah je bil pojedan. Pravijo, da so ga pojedli sami Slovenci. Če niste bili zraven, vam je lahko žal. No, nikoli ni prepozno. V Červarju je prostora za nekaj tisoč ljudi, med katerimi so najštevilnejši Slovenci. Pa tudi kakšen vol se bo našel, če ne pečen pa živ.

OSEMNAJSTLETNIK IZ SYDNEYA

Ponosen sem na Istro

Osemnajstletnika Alda Martinčića iz Sydneya smo srečali v majhnem mestu Tar pri Pore-

ču, kjer preživlja letošnje počitnice pri svojih sorodnikih. Srečanje ne bi bilo niti najmanj zanimivo, če Aldo ne bi bil prvič v Istri, odkar sta se od tod pred mnogimi leti odselila v Avstralijo njegova babica in dedek. Takrat sta s sabo vzela tudi svojega sina, Aldovega očeta. Le-ta je tam odrasel, se zaljubil in Italijanko in dobil poleg Alda še enega sina in hčerko. Čeprav sta oba starejša od Alda, še nihče izmed njiju ni bil v domovini svojega očeta. V čisti italijanščini Aldo pripoveduje:

»Zelo sem si želel videti Evropo, o kateri sem sanjal že v otroštvu. V Italiji sem videl veliko znamenitosti, o katerih sem že nekaj bral. Presenetil me je velik promet, nora vožnja po cestah, pa tudi delovni čas, kajti pri nas v Avstraliji lahko kupiš vse ob kateremkoli času.«

Kakšne vtise imaš o Istri?

»Najlepše morje na svetu, toplo in čisto, zanimiva narava, dobri in plemeniti ljudje, ki so ponosni na svojo tradicijo in naravo. Razočarale so me govorice o vojni, katere nisem ne videl, ne doživel.«

Kaj te je najbolj razveselilo v Istri?

»Ko se bom vrnil v Sydney, bom imel kaj povedati svoji družini. Najbolj me je razveselilo, da se veliko ljudi tukaj spominja moje babice in dedka, ki danes nista več živa. Videl sem tudi Pulj in areno, ki me je zelo navdušila. Prav tako me je navdušil Poreč s svojo okolico. Všeč so mi istrske specialitete, še posebej ribe.«

Boš še kdaj prišel v Istro?

»Vsekakor! Tukaj se počutim kot doma. Istro je veliko lepša, kot sem si predstavljal,« je ob koncu pogovora rekel Aldo in zaplaval v čiste morske valove.

REPORTER V ISTRI

Iskanje strahu

Prava poletna vročina, zjutraj 20, popoldne okrog 30 stopinj. Morje toplo, za nekatere celo pretoplo. Surf, jadric, čolnov skorajda ni. Ob koncu tedna se je med Porečem in Puljem zbralo nekaj obiskovalcev. Obiskovalcev ne dopustnikov. Dopusta tudi tisti, ki je v teh krajih nima. Pa ne zaradi vojne, v Istri je ni. Že misel nanjo je preveč.

Tokrat nisem iskal informacij pri uradnih virih. Zbiral sem jih v vsakdanjem življenju, pri ljudeh, ki živijo svoje življenje. Obremenjen sem bil z najrazličnejšimi zgodbicami. Slišal sem, da v notranjosti Istre ponoči oboroženi neznanci mimoidočim »prodajajo« Miloševićeve slike, preizkušajo pevske sposobnosti, nekatere pa celo prisilijo, da plešejo kolo.

Ko sem se bližal slovensko-hrvaški meji, sem se prav čudno počutil. Sicer se ne spominim svojega prvega prehoda v Italijo ali Avstrijo, vendar tokrat, kljub številnim izkušnjam na državnih mejah, nisem znal predvideti, kaj me čaka. Zgodilo se ni nič. Na naši strani so policaji mirno sedeli in spremljali promet, ki je potekal enosmerno, na hrvaški pa nisem opazil nikogar. Na hrvaški strani sem zaustavil gospoda srednjih let in ga povprašal o novi meji. »Dajte no, gre za formalizem, kakšna meja? Tu sem doma in le nekajkrat sem videl policaje, da so zaustavili avtomobile. Ha, ha, pasosi. Menim, da jih tu nikdar ne bomo potrebovali!«

Do Poreča nisem opazil policajev. Nekdaj Meka jugoslovanskega turizma je zastrašujoča prazna. Natakav v slaščičarni pri Špadičih me je začudeno gledal, ko sem ga povprašal o morebitnih provokacijah v Istri. »Nič ne vem o tem. Vem samo to, da nam posel ne gre. Le redki se ustavite. Prejšnja leta so morali gostje skorajda čakati na prostor. Ni dobro!«

Domačin, po naglasu italijanskega porekla je sam dodal, da je slišal zgodbo o »specialcih«. Povedali so mu jo prijatelji, vendar je takoj dodal, da jim ne verjame. Bolj, kot za vojno, je bil zaskrbljen, komu bo prodal letino. »Ni turistov, ni prodaje. Tudi tisti, ki se preživljajo z oddajanjem sob, nimajo dela. Streljanja pri nas nismo doživeli, vojna pa nam je povzročila veliko škodo. Kdaj bo vsega tega konec?«

Tudi na cesti med Porečem in Puljem nič posebnega. Malce je človek obremenjen s prazno cesto in informacijami, ki jih ponuja avtomobilski radio.

Puljski parkirni prostori so na pol prazni. Registracije LJ, KR, KP in MB zgovorno pričajo, da so se nekateri odločili za dopust. Tujih registracij ni, natančneje, skoraj ni.

Ob prvih novinarskih korakih so me učili, da največ zveš na tržnici. Sprehodil sem se med prodajalci. »Streljanja ni, vojna pa je« mi je zatrčila ženica, ki je paradižnik prodajala po 45 din za kilogram. »Ves čas poslušam radio, tu ga imam. Škoda je za sorodnike v Vinkovcih.« »Strah me je!« je dodal oče, ki bi mu jih pripisal več kot šestdeset. Prav besedico strah sem slišal največkrat. Mlajša prodajalka v kiosku s časopisi je bila bolj zgovorna. »Vsak dan poslušamo preletavanje letal. Ne vem, kam letijo. Vem, da imajo blizu svojo bazo, toda pred vojno jih skorajda nismo opazili. V Sloveniji še kako dobro veste, kakšen je strah pred letali, kajne!« Ko sem ji pritril, me je zaskrbljeno vprašala, kako je bilo v Sloveniji. Poslovila sva se z njenim vprašanjem: »Kdaj bo vse te norosti konec?«

Vse, kar sem napisal, sem doživel podnevi. Kako je ponoči? Preveč tvegam? Za vsak slučaj sem vzel nekaj več denarja in odšel iz Pulja proti Fažani. Vedel sem, da imajo hrvaški policaji približno na pol poti svoj počitniški dom. Predvideval sem, da zdaj tam niso na oddihu. V velikem pričakovanju sem dočakal le rutinski pregled avtomobilskih dokumentov. Malce sem dregal v prijaznega policajca, zvedel pa nisem nič. Drugega, ki je sedel v kombiju, sem vprašal, kako je s turizmom, pa mi je odgovoril, da je Istro mirna in da je začuden, da ni več Slovencev.

Tudi na vprašanje, kaj vesta o najrazličnejših provokacijah v Istri, nista odgovorila, mlajši pa je dodal, da mi podrobneje informacije lahko dajo na policiji v Pulju. Na fažanskem pomolu, odskočni deski za znamenite Brione, nekaj več policajev. Le od daleč sem opazoval barkači, ki sta prevozili tisoče in tisoče turistov, da so si ogledali nekdanjo Brozovo rezidenco, seveda z drugimi znamenitostmi vred. Tudi tu ni šlo drugače, kot povprašati policajca, ali je mogoče jutri obiskati Brione. »Ne vem točno, vendar kolikor sem opazil, nekateri, seveda čez dan, gredo na Brione,« mi je prijazno odgovoril.

Ko sem se že odpravil spat, me je vzburil letalski zvok. Kolikor so lahko zaznala moja slušna čutila, ni bilo le eno. Najmanj po dva sta letela skupaj. Skoraj dobri dve uri jih je bilo slišati. Nehote se poraja vprašanje, kam res letijo. V Slavonijo? Tam je trenutno najhuje. Saj JA vendar ne sodeluje v spopadih?!

Seveda so tisti v zraku, kdorkoli so, ne ukvarjajo z nami na zemlji. Vsaj z nami ne, ki smo v Istri. Mi pa se z njimi!

Koder sem hodil, sem pri ljudeh čutil strah. Morda je bilo nekoliko več vedrine pri Slovincih. Na vsakem koraku smo seveda razpravljali, kaj pravzaprav pomeni umik JA iz našega ozemlja. Pa tudi mi nismo bili taki, kot pred vojno. Vojna nas je spremenila. Upajmo, da ne za dolgo. Spet bomo bolj veseli, še bolj se bomo veselili počitnic in dopustov in zanesljivo je istrsko poletje 91 nekaj posebnega in upajmo minljivega!

Vroče celinsko poletje

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

PISMA

Gospod minister Bavčar!

Pišem Vam, da bi Vas seznanila, kaj in kako delajo nekateri Vaši ljudje.

Sem Leyla Obali, roj. 8. 11. 67 v Beogradu, stanujoča v Hrastovcu 21 občina Velenje.

Moj brat, Adel Obali, roj. 24. 1. 69 v Adenu (Yemen), stanujoč v Hrastovcu 21, Velenje; trenutno v preiskovalnem zaporu osumljen:

1. oboroženi rop črpalk
2. dvojni umor na črpalkah
3. vlomi in kraja avtomobilov
4. trgovanje z orožjem
5. poskus umora na črpalki
6. trgovina z mamili
7. morda še kaj?

20. 5. 91, sta prišla k nam dva inšpektorja iz UNZ Celje, na poziv moje matere Marije Krajnc, roj. 21. 11. 42 v Golica. Mati se je odločila da prijavi Adela, ker se je odločil za kriminal t. j. orožje in mamila, v dobri veri, da bodo inšpektorji ukrepali in preprečili nadaljno gorje, ki ga povzročajo mamila. Z materjo sva zbirali podatke in posredovali gospodu inšpektorju na dom, Tinetu Prodniku, ker je le ta bil v bolniškem staležu (imel je nogo v mavcu). Podatke, ki sva jih s pomočjo drugih zbrali, so bili dokaj točni, vendar sta Robi Zrilič iz Kamnika in moj brat še vedno bila na svobodi.

Vem, da sem pri zbiranju podatkov naredila nekaj kaznivih dejanj, za katera sem pripravljena tudi po zakonu odgovarjati. Grožnja, ki jo je izrekel gospod Božo Truden, da bo napisal kazensko prijavo, zaradi napačnega zbiranja podatkov, je bila povsem odveč, ker slučajno še poznam osnove poštenja. Dan pred aretacijo, sta prišla k nam ponovno dva inšpektorja, na pobudo moje matere. Nikakor nama ni bilo razumljivo, da sta še vedno na svobodi, čeprav bi ju lahko prijeli z dokaznim materialom – orožjem.

Tukaj se postavlja vprašanje: Zakaj tega niso naredili? Njihov odgovor:

1. zakon ta in oni
2. razne deklaracije
3. želeli smo priti do večjih »rib«

Zaradi slednjega se je moralo žrtvovati mojega brata in za njihov uspeh pustiti toliko ljudi prizadetih?!

Vse bi bilo lepo in prav, če bi se vsa ta zadeva končala tukaj. Žal se ne in zaradi tega sem primorana napisati pritožbo zoper PM Velenje. Oni so zadnji, ki mi lahko karkoli očitajo, kaj šele žalijo!

Kot ste lahko ugotovili, sva z mamo vso zadevo prijavili na UNZ Celje in ne na PM Velenje. Kajti ljudje, ki tam delajo niso zaupanja vredni in včasih vzamejo zakone v svoje roke. Obnašajo se, kakor da so oni SAMI in EDINI zakon.

1. Ne vem po katerem zakonu nam je lahko gospod Policaj, nadel etiketo POTENCIALNI MORILCI. Omenjeni je bil tako hraber, da je to izrekel, žal ni imel poguma, da bi povedal svoje ime.

2. Izdali so našo identiteto in poslali novinarko k nam na dom. Želela bi vedeti, kateri zakon jim to dovoljuje?

3. Želim vedeti, KDO je dovolil gospodu komandirju PM, da je nastopil na radiu Velenje. Dovolil si je, nas javno blatiti. Dejal je, če bi SORODNIKI in ostali pravočasno prijavili, do te tragedije ne bi prišlo. Govoril je, kakšne izjave naj bi moj brat dal na PM Velenje. Kolikor je meni poznano, je bilo zaslišanje na UNZ Celje. Brat trdi, da ni dal nobene izjave na PM Velenje. Kar se glede prijav tiče, je vseeno, če jo poveš doma steni. Rezultat je isti in rešen si poniževanja.

4. Citiram izjavo pomočnika komandirja PM Velenje: »Ne da

bi se hvalil, vendar je bilo to res strogo profesionalno delo.

Akcija razorožitve je bila tako bliskovita, da so ju v treh sekundah obvladali. Res je bilo to izredno profesionalno delo in ne glede na tistih 10 tisočakov nagrade, so bili policaji takoj pripravljeno iti v akcijo in pri tem tvegati svoja življenja.«

Moja vprašanja in komentar:
A. Zakaj so oni dobili nagrado?

B. Od koga so dobili 10 tisočakov?

C. 10 tisočakov česa? Katere valute?

D. Koga ščitijo? Sebe? Zaradi afer v katere so vpleteni?

Kot sem seznanjena s to zadevo, sta aretacijo in razorožitev skoraj do konca izpeljala dva kriminalista v civilu. Tista dva, ki sta bila dan pred aretacijo pri nas doma in sta zaposlena na UNZ Celje. Če je kdo tvegaj svoje življenje, potem sta ga ta dva.

Ob otvoritvi novega objekta, PM Velenje, leta 1987, je bilo rečeno (izjavo citiram):

»Vam tovariši miličniki, delavci PM, želim v imenu ..., obilo uspehov pri delu v novih prostorih, z željo, da bi bil to vaš resnično drugi dom in da bi z objektom upravljali kot dobri gospodarji. Zavedati se moramo, da naša družba vlaga v naše delo veliko sredstev, zato smo dolžni to s svojim delom upravičiti in dokazati, da smo pripravljeno braniti in varovati naše vrednote, izborjene v ..., vsak dan, v vsakem času, v vsakem okolju.«

Mislím, da komentar ni potreben. O njih pa bi lahko pisala še in še.

Po vsem, kar se je dogajalo in kar se dogaja v Velenju, Vaši ljudje tukaj, niso zaupanja vredni. Tokrat se je dvignil prah zaradi afere Obali. Za ta dvig prahu niso krivi novinarji in ne mi, kot nas je poskušal prepričati gospod Iztok Podvršič na pogovoru 18. 7. 91 na Ministrstvu za notranje zadeve v Ljubljani.

Z materjo sva namreč poskušali dobiti pojasnilo, kako so lahko na tiskovni konferenci, ki je bila na dan aretacije, dali podatek, da je moj brat star 26 let? Odkod jim podatek, da je bil že prej kaznovan? Kaj so hoteli s tem prikriti? Kaj doseči? To, da nas ljudje izženejo ali linčajo? V kakšni meri igra vlogo najina barva polti?

Moj brat je star 22 let in do sedaj ni imel kartoteke. Odgovore na ta vprašanja z materjo nisva dobili v 150 min., kolikor je trajal pogovor. Zato Vas prosim, če mi lahko Vi, odgovorite na ta vprašanja. Na pogovore sva odšli tudi zato, da poveva, kaj se v Velenju dogaja. Najin cilj je, da se preprečijo nadaljne tragedije, zato pa je potrebno na PM Velenje postaviti nove ljudi – policaje, ki se bodo borili proti kriminalu in ne da ga ščitijo. In da za te ljudi garantirate Vi gospod Bavčar. Odgovorne na PM Velenje, je potrebno po zakonu primerno kaznovati, ker oni niso SAMI in EDINI zakon! Žal je problem tudi v tem, da jih nekdo drugi plača več kot država in tistega imajo za svojega šefa. Nikakor pa ni naš cilj, da bi gospod Prodnik in njegovi sodelavci ostali brez službe. Dobili so dovolj dobro lekcijo iz sredstev javnega obveščanja in skoraj prepričana sem, da si naslednjic takšnega spodrsjlaja ne bodo dovolili. Želim, da to tudi pisno potrdijo in da končno začnejo delati. Da Vaši ljudje počistijo Velenje, Vi pa Velenjsko policijo in da se morebitne luknje v zakonu zamašijo!

Od Vas pričakujem pisni odgovor v najkrajšem možnem času, na vsa vprašanja i zahteve in pojasnilo o delu Vaših ljudi. Ali boste urgirali in kako?

Lep pozdrav!

P. S.

Trenutno še brzdám mamo, da ne da zeleno luč v tujini. Da se tujina seznaní, kaj se dela z malimi ljudmi v mali, na novo ustanovljeni državi Sloveniji.

LEYLA OBALI,

Velenje

Celjska kalvarija

Sekcija za ureditev slovenskega okoliškega pokopališča na Golovcu (v bodoče Sekcija za urejanje zanemarjenih kulturnih spomenikov), ki deluje pri celjski podružnici Svetovnega slovenskega kongresa, je letos poskrbela za najnujnejša urejevalna dela na tem, takoj po vojni opuščeno pokopališču, ki je bilo vse do letos, zanemarjeno in prepuščeno propadanju, čeprav gre za uradno zavarovan in za Slovence pomemben kulturni spomenik. Z deli se bo nadaljevalo, verjetno še letos, vsekakor pa naslednje leto. Upamo, da bomo v desetih letih uspeli ta kulturni spomenik primerno oblikovati po strokovno izdelanih elaboratih.

Na pobudo številnih meščanov se je sekcija lotila še druge naloge: postopne obnovitve kalvarije, širšega kompleksa v spodnjem delu Aljaževega (Jožefovega hriba) s stopnicami, okoljem in Kalvarijo kot tako.

Kalvarijo so v prvi polovici 18. stoletja postavili na bazaltni skali na podnožju Jožefovega hriba. Skupina Kalvarije je obsegala pet kapel, ki stoje ob stopnicah proti hribu Sv. Jožefa in prosto stoječo Golgota. Prva kapela, ki je bila med drugo svetovno vojno uničena, je bila posvečena Sv. Petru, ostale štiri in Golgota, petim skrivnostnim žalostnega dela rožnega venca, pa so sedaj delno obnovljene, oprema pa je iz druge polovice 18. stol. Leta 1930 je precej dotrajano golgotsko skupino obnovili akademski kipar Berneker, obnovljene so bile tudi stopnice in okolje. Med drugo svetovno vojno so bile kapelice poškodovane, takoj po vojni pa so bila opravljena najnujnejša vzdrževalna dela. Ko so v petdesetih letih pristojni in Turistično društvo želeli ta dragoceni biser, tako ljub Celjanom, obnoviti, so naleteli na nepremostljive ovire, čeprav gre ne samo za sakralni, temveč predvsem za pomemben kulturni spomenik.

Tako so bile kapele in figure na Golgoti obsojene na propadanje. V zadnjih letih je bilo končno le nekaj storjenega. Zavod za zaščito naravnih in kulturnih spomenikov je izdelal obnovitveni elaborat, skupaj s celjsko Opatijo, pa so poskrbeli za zidarsko obnovo, v delu so tudi kovana vrata za vse kapelice. Uvodoma imenovana sekcija je opravila komisijski ogled in bo poskrbela, da se bo še letos uredilo okolje (vse je zaraščeno kot prava divjina), kasneje pa bi se naj dela sistematično nadaljevala.

Vabimo javnost, da nas v teh stremljenjih podpre, hvaležni pa bomo tudi za vsakršne predloge in pripombe.

prelat FRIDERIK KOLŠEK,
prof. ANKA AŠKERC,
prof. ZORAN VUDLER,
Celje

Gospod Janez Drnovšek!

Odbor staršev iz Celja bi se vam želel zahvaliti za vsa vaša dosedanja prizadevanja v zvezi z vrnitvijo fantov iz JA in vas hkrati seznaniti z najpomembnejšimi sklepi iz sestanka s starši, ki je potekal v torek, 23. 7. 1991 v dvorani Narodnega doma Celje.

Prosimo vas, da na vaših nadaljnjih razgovorih izpostavite tudi naslednje zahteve:

1. Slovenski vojaki naj se iz vojaških položajev takoj vrnejo v svoje kasarne.

2. Potrebno je zagotoviti organiziran in varen odhod iz JA * odhodi iz posameznih vojašnic (še posebej iz kriznih delov Jugoslavije), naj potekajo po vnaprejšnjem dogovoru med Republiko Slovenijo in JA, s spremstvom in z vsem potrebnim zavarovanjem

* odhod vojakov naj ima prednost pred umikom materialno tehničnih sredstev vojske (predvsem v Sloveniji).

3. Hkrati z vrnitvijo fantov iz JA, naj se uredi tudi status pebeglih vojakov, ki se še vedno počutijo

kot dezertjerji v svoji lastni domovini.

4. Takoj naj se prekinejo kazenski postopki za vse, ki zaradi dezertstva čakajo na sojenje, ali so že obsojeni.

G. Drnovšek, v upanju, da razumete stisko nas staršev, vas prosimo, da s svojimi prizadevanji, za skorajšnjo vrnitev naših fantov, nadaljujete.

V želji, da bo sedanja mora kmalu le grenak spomin, vas lepo pozdravljamo.

ODBOR STARŠEV, Celje

Poziv za mir

Prepričani da je mir največja vrednota, pozivamo politike, in vojake, da odložijo orožje in nam omogočijo življenje v miru. Uresničijo naj sklep o skorajšnji vrnitvi fantov iz jugoslovanske armade in uredijo status že prebeglih vojakov. Zavračamo hujskaštvo in spodbujanje nasprotij – o našem prihodnjem življenju se dogovorimo strpno in civilizirano.

Za mir smo rodili otroke, za mir posejali žitna polja. Ne dovolimo, da nam jih vzame vojna!

Odbor staršev za vrnitev fantov iz JA, Celje

NOVO NOVO NOVO

v Veleblagovnici **T**

V PRITLIČJU

NOV ODDELEK

ŠOLSKIH POTREBŠČIN
IN ŠOLSKIH TORBIC

NAGRADNO ŽREBANJE ZA ŠOLARJE
OD 2.8. DO 5.9.1991

GORENJSKI GLAS bo v juliju 1991 izdal knjigo, ki bo na slovenskem knjižnem trgu v marsičem prvenec: avtor ing. Alojzij Žibert pod naslovom »Pod Marijinim varstvom« opisuje spomine mladega slovenskega fanta, ki je bil prisilno mobiliziran v redno nemško vojsko 1941-45.

Obsežna knjiga je v prednaročilu na voljo po izredno ugodni ceni 300,00 din (s plačilom po povzetju, poštnino plača naročnik). Po izidu bo knjiga, ki bo tiskana v omejeni nakladi, v prodaji po 450,00 din.

Naročilnica

Izpolnjeno naročilnico pošljite na: GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ.

Naročam knjigo

Alojzija Žiberta Pod Marijinim varstvom

knjigo mi pošljite na naslov

plačam po povzetju

podpis

* ASTERIX d.o.o

NUDIMO VAM NASLEDNJE STORITVE:

- prevajamo strokovne tekste iz tujih in v tuje jezike
 - na željo naročnika oddamo prevod na disketi ali v tiskani obliki
 - imamo nabore za srbski, makedonski, ruski, češki, madžarski jezik
 - na željo naročnika prevod oblikujemo, dopolnimo s slikami, kopiramo
- lektoriramo vse vrste besedil
- tipkamo, urejamo besedila
- organiziramo tečaje tujih jezikov
- organiziramo računalniške tečaje (osnove računalništva, obdelava besedil, podatkovnih zbirk in tabel)
- nudimo programsko rešitev za tiskanje različnih naborov
- izdelujemo računalniške programe po naročilu
- opravljamo usluge začasnega uvoza blaga zaradi oplemenitve
- in ostale poslovne usluge, ki so potrebne za uspešnejše opravljanje vaše dejavnosti.

ASTERIX, d.o.o., Efenkova 61, 63320 VELENJE, tel./fax: 063/852-234

MIERX

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o. CELJE

AVTOTEHNIKA

NAŠE PRODAJALNE V CELJU, MOZIRJU, ROGAŠKI SLATINI in PTUJU IMAJO VSE, KAR DRUGOD IŠČETE ZAMAN!

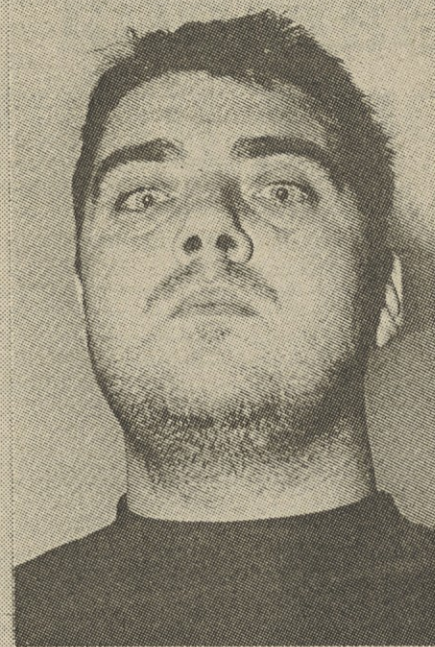
RIBIČI POZOR:

Odslej kupujte ribiški material in potrebščine v prodajalni IDEJA, Trg oktobrske rev. I, Celje, tel. 25-601

ISKALI STE POVSOD – NAŠLI STE PRINAS

S. O. S. IZ POSTELJE

Na vprašanja bralcev odgovarja seksolog amater, g. Anton Koritnik

Dragi Koritnik!
Tvoja rubrika mi je zelo všeč, redno jo prebiram in mislim, da si ti najboljši seksolog daleč naokoli. Ravno zato se oglašam z mojim problemčkom. Imam novo punco, stara je sedemnajst in je res dobra mrha, toda o seksu nima pojma. Nekaj malega sem jo že naučil, mala je talentirana, ampak to ni tisto pravo. Tamala sploh ne more doživeti orgazma. Kako naj jo popeljem do tega.

NICK THE DICK

Dragi moj Nick,

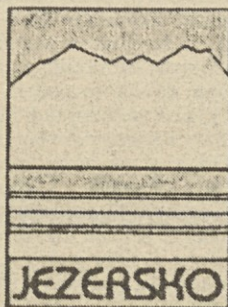
ne vem, kaj si bolj, Nick ali Dick, toda eno je jasno: te punce ne boš nikdar zadovoljil, vsaj dokler ne boš spoznal, da so ženske živa bitja in ne plišasti medvedki, s katerimi se lahko igraš po mili volji. Stavim moj Porsche, da vaju seks izgleda takole: najprej se gol trikrat sprehodiš ob postelji in mahaš okrog z otepačom kot hlapec z gajzlo. Nato ji rečeš naj se sleče, to naj bi bila predigra, kajne, ter jo naskočiš. Dva vboda, brizg, brizg in seksa je konec. Dragi moj Nick, to ni seks, to je buzariranje ženskega in sramotenje moškega rodu. Tvoja punca ni frigidna, le ti nimaš glavnega organa za seks, možganov. Predstavljam si, ko jo takole pijan, prešvican, maltretiraš in hopsaš po njej, revica pa vse to trpi, ker te ima rada. In na koncu jo še zgrabiš v Nelsonov prijem in ji zvijaš vrat, dokler ti ne prizna, da ji je prišlo. Fant moj, smisel seksa ni v tem, da svojega partnerja posvinjaš in nato odjezdiš v temačno noč. Smisel je v tem, da se imata **oba** lepo, ampak to je že nekaj, kar presega sposobnosti tvojih za grah velikih možganov. Prosim ne oglašaj se mi več! Če česa ne maram, je to kvazi-madžem, ki temelji na pomanjkanju možganskih celic.

Obiščite PREDDVOR

kjer vam nudimo igranje tenisa (igrišče je osvetljeno), kopanje, čolnarjenje in ribolov v jezeru Crnava, urejena igrišča za otroke, sposojanje gorskih koles. Poleg tega pa tudi bogata gostinska ponudba v hotelu Bor in Grad Hrib.

Informacije in rezervacije po tel. 45-080.

Jezersko OAZA MIRU

Vabimo vas v čudovit alpski svet, kjer je izhodišče za Češko kočo, Ledine s poletno smuko in ostalo visokogorje. Lahko se odločite za večdnevni oddih v hotelih PLANIKA ali KAZINA. Priporočamo vam enodnevni izlet do Planšarskega jezera, kjer vam v gostišču nudijo pristno domačo hrano.

Informacije in rezervacije po tel. 44-060.

ŽIVILA
Kranj
trgovina
in gostinstvo

SLOVENCEM V BEOGRADU
OKUPIRALI STANOVANJA

Barabija brez primere

V Beogradu nihče niti s prstom ne migne, da bi zaščitil slovensko premoženje. Srbizacija se je razširila že v stanovanje. Dr. Ivan Kristan, sodnik zveznega ustavnega sodišča je v svojem stanovanju našel tujo družino.

V beograjska stanovanja, ki so v lasti Republike Slovenije in v katerih so bivali Slovenci zaposleni v Beogradu, se vseljujejo tuji ljudje. Po vzoru nasilne »nacionalizacije« podjetij in imetja, ki so bila v lasti slovenskih podjetij, so zdaj v Beogradu na vrsti še »nacionalizacije« stanovanj, ki so v lasti Slovenije. To ugotavljajo Slovenci, ki so službovali v Beogradu in so na poziv slovenske vlade morali v Slovenijo.

Eden zadnjih tovrstnih primerov je nasilna vselitev v opremljeno stanovanje dr. Ivana Kristana, sodnika zveznega ustavnega sodišča. Ko se je po krajši odsotnosti vrnil v Beograd, je v svojem stanovanju našel tujo družino. Ko je o tem poročal in potožil na seji zveznega ustavnega sodišča, zgrožen nad brezpravjem in ogorčen nad smelostjo Srbov, ni nihče reagiral. Ob tem je zanimivo, da doslej niso ukrepali niti pri slovenski oblasti ali vsaj tisti oblastniki, ki so naročili v Beogradu službujočim Slovencem, naj se vrnejo v Slovenijo.

DOBILI SMO MINISTRSTVA

Ime za tri tisočake

Prejšnji teden so na pročelja nekdanjih republiških sekretari-
atov namestili nove table. Nove oznake, državne simbole in
napise.

Po novem so to odlej ministrstva. Vsaka tabla je veljala tri
tisočake.

Uradniki, ki delajo za temi novimi tablami, so ostali zvečne
isti. Enake so ostale tudi njihove plače. Ker ni denarja. Zato jim
oblast ne bo primaknila niti dinarja za pretekle dni, ko so zaradi
izrednih razmer na delovnih mestih prebili tudi po več dni.
Uslužbenca, ki delajo zdaj za temi zvenceimi imeni, zelo zanima,
če bodo tudi pri vrednotenju opravljenega dela ministrov uvelja-
vili ista merila.

GORENJCI SE BOJE NOVE
DOBE

Dobo na vislice

Prejšnji teden so plakati, ki reklamirajo Novo dobo, krepko
razburili Gorenjke in Gorenjce, tako da so postali predmet
vztrajnega odstranjevanja z oglasnih desk, enega od kolporterjev
Nove dobe pa so celo zaslišali na postaji milice na osnovi prijav
razburjenih občanov, ki so jih motili nekateri naslovi na plakatih.

Do tukaj bi bilo vse v redu, če se ne bi vsiljeval vtis, da se
nekateri sploh niso prepričali za kaj gre, kajti prvi plakat je
poniknil v torbici zavedne Kranjčanke že v torek, 23. 7., komaj
pet minut po tistem, ko je bil nalepljen oziroma dan preden je
Nova doba uradno sploh izšla in jo je bilo mogoče kupiti na
prodajnih mestih. Pod spornimi naslovi s plakata »Kučana na
vislice« in »Sloveniji so šteti dnevi« pa sta tičala članka, ki sta
govorila o napovedanih sodnih procesih v Srbiji, kjer naj bi
drugimi sodili tudi našemu vrlému Kučanu in o morebitnem
vojaškem dejstvom v Sloveniji še po umiku vojske iz Slove-
nije.

Očitno pa Gorenjci še vedno raje kupujejo časopise, ki podar-
jajo avtomobile in popuste v trgovinah, kjer jim nato prodajajo že
zastarelo in precenjeno blago iz starih zalog in časopise, ki jih
izdatno reklamirajo z vladnim denarjem. Je že res, da so sloven-
ski vladni možje ob minulih dogodkih v Sloveniji pridobili veliko
zaupanje Slovencev, vendar pa od malikovanja pšenica ne raste
in življenje je potrebno živeti tudi po vojni.

Sicer pa je razveseljivo, da je prodaja Nove dobe na Gorenj-
skem znova narasla in da so mnogi reagirali tako kot narekuje
zdrava pamet: preden so streljali, so se prepričali, da je divjad res
divjad in ne konj iz domačega hleva.

Razpis

Dobre, pogumne
in drzne novinarje

redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

KAJ POČNE SLOVENSKA DIPLOMACIJA – TO SPLOH
NI VPRAŠANJE

Drnovšek na napačnem kraju

Potem, ko je Slovenija dobila vojno na vojaškem in na infor-
mativno – propagandnem področju, tisti, ki jim je v splošni
nacionalni evforiji še uspelo ohraniti trezno glavo opozarjajo, da
je sedaj na potezi diplomacija. Medtem, ko je še v času vojne
v Sloveniji slovenski politiki resnično uspelo nekaj velikih zuna-
njepolitičnih podvigov, ko so slovenski predstavniki uspeli vzpo-
staviti osebne stike z večino najpomembnejših evropskih politi-
kov, pa obstaja vtis, da je slovenska diplomacija vse bolj v defen-
zivi.

Ko so se razmere nekoliko umirile, so se ponovno pojavile
stare zamere in nasprotja med predsednikom slovenske vlade
Lojzeto Peterletom in slovenskim zunanjim ministrom
Dimitrijem Ruplom. Na zunan-
jem ministrstvu se pritožuje-
jo, da sploh ne vedo, kdo vse
potuje v tujino in tam predstavlja
in zastopa Slovenijo ali celo
v njenem imenu sklepa posle.
Napovedi o tem, da bo sloven-
ska pot v samostojnost in do
mednarodnega priznanja dolga
in naporna, se utegnejo uresni-
čiti, če bodo slovenski ministri
in politiki še naprej okopavali
vsak svoj strankarski vrtiček in
ljubosumno čuvali svoje (v
glavnem) strankarske stike, ki
so jih uspeli vzpostaviti v tujini.
Vse bolj namreč prevladuje
prepričanje, da v Sloveniji ni
nekakšnega skupnega politič-
nega dogovora in strategije
o tem, kakšen je v tem trenut-
ku slovenski zunanje-politični
interes, kje v tujini je premalo
razumevanja za njeno samo-
stojnost in kam bi se morala
slovenska diplomacija najbolj
agresivno usmeriti.

V zunanjem ministrstvu priz-
navajo, da so Združene države
Amerike ena od najšibkejših
točk. Tudi zato, ker obstaja
prepričanje, da Marković voj-
ske ni poslal na slovenske meje
brez vednosti in vsaj tihega bla-
goslova ameriške politike. To-
da predstavnik Slovenije
v ZDA je sporni avstrijski po-
slovnež slovenskega rodu Peter
Millonig, za katerega Dimitrij
Rupel že nekaj časa trdi, da ne
zastopa dovolj učinkovito in
uspešno slovenskih interesov.
Zaradi Milloniga je prišlo tudi
do hudega spora med Ruplom
in Peterletom, saj predsednik
slovenske vlade o svojem av-
strijskem prijatelju v ZDA mi-
sli povsem drugače. Vse skupaj
se je na koncu rešilo z nekakš-
nim kompromisom, da se
v ZDA pošlje iz Slovenije nov
človek. Izbor je določil Zvone-
ta Dragana, prekaljenega poli-
tika, ki je večino svoje politične
kariere preživel v Beogradu,
med drugim pa je bil tudi jugo-
slovanski ambasador na Kitaj-
skem. V slovenskem zunanjem
ministrstvu so ocenili, da je
Dragan dovolj sposoben človek,
ki ima za seboj tudi diplo-
matsko kariero in bo zato
v ZDA znal zastopati interese
mlade Slovenije. Predlog
o imenovanju Dragana je men-
da prišel že celo na sejo sloven-
ske vlade, vendar ga Lojze Pe-
terle ni hotel podpisati. Slišati
je mogoče trditve, da Peterle
Draganu ne zaupa, ker je svojo
politično kariero začel šele po
padcu vlade Staneta Kavčiča.

Protikandidat Zvoneta Dra-
gana za ZDA je menda Ignac
Golob, dolgoletni predstavnik
Jugoslavije v Združenih nara-
dih in prav gotovo izredno pre-
kaljen diplomat. Ali Golob
bolj ustreza Peterletovim zah-
tevam, je težko reči, dejstvo pa
je, da Slovenija svojega člove-

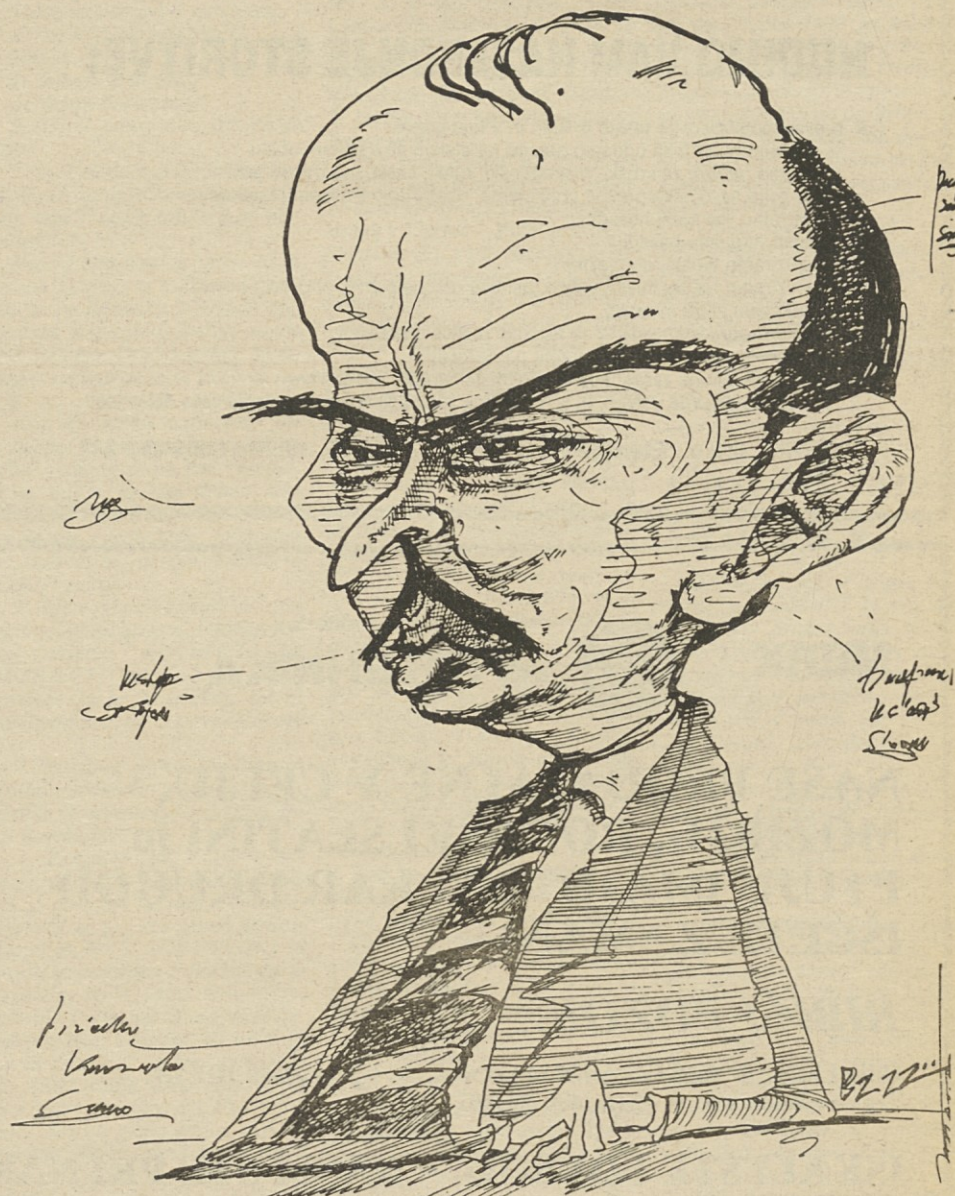
ka v ZDA hudo potrebuje. Če
se v slovenski vladi ne morejo
zmeniti niti o imenu, kako se
bodo šele zmenili o tem, kakš-
ne in čigave interese naj ta člo-
vek v Združenih državah zastopa
in kako naj sploh predstavlja
Slovenijo.

Tisti, ki na razmere gledajo
bolj trezno in se zavedajo pro-
blemov, ki čakajo Slovenijo,
menda na tihem bentijo nad
Peterletovimi zahtevami po
»moralnopolitični neoporečno-
sti« in zahtevajo, naj končno že
pošljemo »prave ljudi na prava
mesta«, pa naj so se rodili pred
ali po Kavčiču. Če bi Slovenija
imela v ZDA svojega predstavl-
nika, morda niti ne bi bila po-
trebna pot čez lužo Dimitriju
Ruplu in Igorju Omerzi. Da je
odšel v ZDA Rupel, je seveda
mogoče razumeti, saj je vse
bolj jasno, da Evropa sama ne
bo storila ničesar, s čimer se ne
bodo strinjale ZDA. To pa po-
meni, da priznanja samostojni
in suvereni Sloveniji prav gotovo
ne bo od nikoder, če se ne
bo prej omehčala ameriška ad-
ministracija. Skupaj z Ruplom

je v ZDA odšel tudi njegov
strankarski tovariš in direktor
slovenske Službe družbenega
knjigovodstva Igor Omerza.
Pred odhodom je Omerza za
Slovensko tiskovno agencijo iz-
javil, da bo imel v ZDA pogo-
vore s predstavniki bank in fi-
nančniki in da jih bo skušal
prepričati, da so naložbe v Slo-
veniji varne, saj Slovenija red-
no plačuje vse svoje obveznosti
tujini. Če bi to izjavil kateri od
direktorjev bank ali finančni
minister, bi še razumeli, kaj pa
naj bi v Ameriki počel šef slo-
venske finančne policije, ki ima
pristojnosti le na ozemlju Slo-
venije, pa je povprečnemu drž-
žavljanu precej težko razumljivo.
Znano je, da slovenski fi-
nančni minister in nekateri go-
sposdarstveniki te dni intenzivno
potujejo po tujini in prosijo
za kredite, ker bomo sicer že
jeseni v Sloveniji v resnici začu-
tili, kaj je to vojna, ker bomo
čisto preprosto – lačni. Toda
nihče od finančnikov noče svo-
jega prosjačenja po tujini obe-
šati na veliki zvon. Zato, ker še
ni jasno, ali bomo kredite sploh
dobili in tudi zato, ker je javna
skrivnost, da so nam na voljo le
dragi komercialni krediti, saj
nobena od mednarodnih fi-
nančnih institucij državi, ki ni
priznana, denarja ne bo dala.
Če je Omerza uspelo ameriške
bančnike prepričati, da bodo
vlagali denar v Slovenijo, po-
tem je bila njegova pot seveda

upravičena, če pa mu to ni
uspelo, bi se le veljalo vprašati,
kaj je kot finančni policaj tam
počel?

V političnih krogih v Slove-
niji je slišati ocene, da je dr.
Janez Drnovšek verjetno edini
človek, ki lahko v mednarod-
nem pogledu največ pomaga
Sloveniji, saj mu je uspelo v ča-
su svojega delovanja v medna-
rodnih finančnih krogih in v ča-
su predsednikovanja v pred-
sedstvu Jugoslaviji splesti zelo
razvejano mrežo osebnih poz-
nanstev z najpomembnejšimi
svetovnimi politiki. Očitno pa
v tem trenutku v Sloveniji pre-
vladuje prepričanje, da je dr.
Drnovšek bolj potreben v do-
govorih s preostalim delom Ju-
goslavije, kot pa v diplomatski
dejavnosti. Ta trditev bo ver-
jetno držala, posebno če se
spomnimo, da se je slovenska
politika v zadnjem letu dni ob-
našala, kot da Jugoslavija več
ne obstaja in da ji s te strani ne
grozi več nobena nevarnost.
Kar spomnimo se Janševih tr-
ditvev, da ni nobene možnosti,
da bi vojska posredovala v Slo-
veniji ali Peterletovih napovedi
o skorajšnjem padcu Anteja
Markovića. Očitno je treznemu
in umirjenemu delu slovenske
politike, ki jo vodi Milan Ku-
čan, nekatere jastrebe na slo-
venskem političnem nebu le
uspelo prepričati, da meja na
Dragonji še ne pomeni, da je
ne more kdo tudi prestopiti.

Slovenska diplomacija: Drnovšek osamljen nad Beograd, strankarski diletanti v tujino

DEMOSKOVI KONJI SO ŠEPAVI

Bučar bo ob glavo

Medtem, ko je v javnost pricurjalo, da je vodstvo Demosa vzelo sapo vladnim možem z zahtevo, da zamenjajo sedem republikanskih ministrov in še koga, so dobro obveščeni viri, blizu Pučnikovi strankarski koaliciji že operirali s konkretnimi imeni.

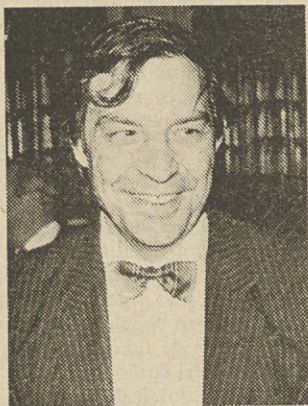
Tako omenjeni viri trde, da naj bi bil Jože Pučnik izredno nezadovoljen z »uspešnostjo« posameznih resornih ministrov, obenem pa jezen, ker v javnosti za najbolj sposobne (karkoli že to pomeni) veljajo ministri za informiranje Jelko Kacin, obrambni minister Janez Janša in policijski šef Igor Bavčar. Skratka ljudje, ki niso iz Pučnikove »matične« socialdemokratske stranke, temveč iz vrst »konkurenčnih« Ruplovih demokratov.

Tako naj bi Pučnikov Demos zahteval zamenjavo kar sedmih ministrov, med njimi ministrice za zdravstvo Katje Boh, ljubitelja body-buildinga in ministra za turizem Inga Paša ter kulturministra Andreja Capudra. Menda je na seznamu za odstrel tudi industrijski minister Izidor Rejc.

Isti viri gredo še dlje in trdijo, da naj bi odstavili tudi predsednika skupščine Republike Slovenije Franceta Bučarja in ga nadomestili z Lojzetom Peterletom, kdo naj bi bil izbran

na Peterletovo mesto predsednika vlade pa ne navajajo. Kot možnost sicer imenujejo Janeza Drnovška, vendar se na ta podatek ne gre zanašati.

Da pa pri vsej zadevi ne gre le za kadrovske dopolnjevanje, temveč že kar za resno krizo leto dni stare slovenske vlade potrjujejo tudi dejstva, da bi Lojze Peterle moral z Jelkom

Ingo Paš: mogoče me bodo pa preskočili

Kacinom v ponedeljek na zmelek v italijanski Videm, vendar sta sestanek z Italijani odpove-

dala, ker sta se istega dne morala udeležiti pogovora z Demosovimi prvaki.

Jože Pučnik: dovolj je zajebancije, naredil bom red

Na kratko

- Kdor trpi za nespečnostjo, mu pomaga, če si na prsi položi mrzel vlažen obkladek, svetuje zdravnik dr. Johannes Walther.
- Moški, ki kadijo, doživijo v povprečju devet let prej infarkt kot nekadilci.
- Angleška delovna skupina je bila zelo presenečena, ko je v raziskavah umrlih primerjala dolžino življenjske črte na roki s starostjo: kolikor daljša je bila črta, toliko starejši je bil umrli.

»Halo, gospod Pučnik, a tega tudi ven nesemo?«

MARKETING STUDIO
KACIN

Viva propaganda!

Gotovo je treba topla pozdraviti nalogo, ki jo je dobil minister za informiranje Slovenije Jelko Kacin. Po vladnem nalogu naj bi v najkrajšem možnem času prepričal tujino oziroma tuje investitorje in poslovneže, da je Slovenija varen in profiten teren za naložbe.

Kacin je seveda pred težko nalogo. Če namreč tujine o navedenem ne morajo prepričati ne stečaji, ne stakajoči delavci na robu eksistence, da o slovenskih podjetjih v katere je vlada dosedaj javno ali skrivoma zmetala kupe denarja, haska pa od njih nobenega, niti ne govorimo, preostane Sloveniji le še Jelko Kacin – z rahlo pomočjo prijateljev pri Slovenski tiskovni agenciji. Posebej je Kacinova naloga naporna tudi zato, ker niti tisto malega, kar bi gosposarski in finančni resor v vladi dosedaj lahko dobrega storil za slovensko gospodarstvo, ne učka izvedbe ali niti skozi izvršni svet ne zleže. In najtežja je Kacinova naloga zato, ker tujina vse predobro ve, morda celo bolje od nas samih, kakšne razmere vladajo v slovenskem gospodarstvu. Naloga je tako težka, da lahko Kacina stane glava. Dobe sedno nemogoča je in niti razvpiti Studio Marketing Delo se je ne bi kar tako lotil.

KLAVNICA NA ROBU
JUGOSLAVIJE

Sram nas bodi

Tovornjak je pripeljal najbolj sramoten tovor, ki si ga lahko človeštvo izmisli: iznakažena trupla, odsekane noge, glave, in kot v posmeh vrednosti človeškega življenja eno samo samcato črno krsto vmes.

Menda so četniki v Sisak v nedeljo poslali omenjeni tovor, ki so ga naložili v Kozibrodu blizu Siska v hrvaški Baniji, potem ko so okoli 40 starih ljudi zaklali, prav tako pa tudi 9 policajev Hrvaške. Kdo in zakaj je storil to zločinsko dejanje mora zanimati organe pregona, da se kaj takega dogaja le petdeset kilometrov od slovenske meje s Hrvaško in da v nas ne zavre stud, da se sicer javno zgražamo, potihem pa hvalimo boga, da ni kaj takega doletelo nas same pa je višek brezbrčnosti. Nanjo pristajamo v slovenski nacionalni evforiji, katere nas je navadila domača politična propaganda. Zdi se nam, da imamo lastnih težav vrh glave, da so naši problemčki »kdaj nas bo tujina priznala«, »kaj so rekli Evropejci« in podobno največ, o čemer moramo skrbeti. Če ne dojemamo, da smo z vsakim mrtvim v tej nori Jugoslaviji, zaradi katerega ni kanček manj tudi nas, tudi kanček manj ljudi, potem nas je lahko sram. Se še spomnite, kako smo kot otroci verjeli, da je treba protestirati proti Američanom v Vietnamu?

OD NAŠE POSEBNE
POROČEVALKE

Mir iz Sarajeva

V nedeljo v Sarajevu dežuje. Mesto je preplepljeno s plakati MI SARAJLJE SMO ZA MIR, podpisujejo se mirovne peticije, taxiji brezplačno prevažajo ljudi, ki skozi okna vihte zastave in skandirajo »Jugoslavija, Jugoslavija«.

Prizori so podobni socrealistični jugoslovanski preteklosti, ko je bila »bog i batina« Titova ideologija, ko so se rosile oči ob pogledu na nadebudno mladež, ki prenaša štafeto in ko so se na delovnih brigadnih akcijah pele pesmi z ozemeljsko razsežnostjo od Vardarja pa do Triglava.

Razlika vendarle obstaja. Nekoč v miru pete pesmi Jugoslaviji se danes pojejo v času vojne na Hrvaškem in v času negotovosti in pretečega izbruha spopadov v Bosni in Hercegovini.

Nedeljski mirovni shod v Sarajevu, ki ga je organizirala sarajevska TV postaja YUTEL, je zato izzvenel kot klic k miru. Dvorana Zetra se je napolnila do zadnjega kotička. Okoli 20 tisoč navzočih je z gromkim vzklikanjem pozivalo vse vojskujoče strani, da prenehajo z rožljanjem orožja, da se zagotovi varnost civilnega prebivalstva, da naj mir ponovno postane vrednota vsem prebivalcem Jugoslavije. Petdeset tisoč ljudi, ki so prišli iz vse Jugoslavije, in ki so morali ostati pred dvorano, je svoja sporočila in sporočila vseh miru željnih institucij in organizacij spisala v obliki apela proti vojni.

Ekaterina Velika, Crvena jabuka, Hari Mata Hari, Bajaga, Plavi orkestar, Zabranjeno pušenje, Indeksi in še nekatere glasbene skupine pa so k miru pozivale z izvajanjem svojih pesmi. »Sarajevčani nismo iz jekla,« je dejal župan Sarajeva, »mi smo srce miroljubnih idej za sožitje vseh narodov.«

Mirovni shod se je končal ob 24. uri, ideja in klic k miru pa se je z vrnitvijo udeležencev shoda prenesel v vse dele krvi željne Jugoslavije.

Sarajevu je zaspalo v miru.

SELITEV JLA IZ SLOVENIJE
NI SAMO TEHNIČEN
PROBLEM

Družina ali armada?

Odlok predsedstva SFRJ o umiku vojaške tehnike in drugih nepremičnin zajema tudi izselitev približno 20 tisoč vojakov in dva tisoč starešin in civilov zaposlenih v JLA. Zanje naj bi bilo po podatkih dovolj prostora v izpraznjenih vojašnicah na ozemlju Bosne in Hercegovine. Z umikom tehnike in vojakov naj ne bi bilo večjega problema, zastoji pa se pojavljajo pri čisto »človeškem faktorju« izvedbe umika starešin, častnikov in oficirjev.

Medtem, ko z nekaterih območij Slovenije že poteka intenzivno izseljevanje vojaške tehnike in vojakov, potekajo na različnih ravneh razgovori o socialnem, pravnem in človeškem vidiku izseljevanja. Pri tem gre predvsem za vprašanja, ki izvirajo iz mešanih vojaških družin, njihovega imetja in določitve državljanstva, v kolikor bi se družine ali njihovi člani izselili v druge republike do konca svoje delovne dolžnosti. Čeprav pravijo, da bi izseljenim družinam lahko priskrbeli stanovanja in druge materialne pogoje bivanja v drugih republikah, jim ne morejo zagotoviti določenih pravic katere so lahko dosedaj uporabljali. Tukaj gre med drugim tudi za zaposlovanje drugih članov družine, ki ne delajo v enotah JLA, ter za šolanje njihovih otrok.

Približno dve tretjini oficirjev in uslužbencev JLA, ki živijo v Sloveniji, ima sklenjene mešane zakone s Slovenkami. Nekatere od teh se bodo odločile za skupno izselitev iz Slovenije. Za te družine bi to pomenilo spremembo stalnega prebivališča in s tem izgubo slovenskega državljanstva ter šolanje otrok v nematerinem jeziku. V tem primeru bi postal njihov kasnejši povratek v Slovenijo težaven, seveda če bo Slovenija uveljavila status samostojne države, tudi takrat, ko bi se po upokojitvi vrnila domov.

V kolikor se bodo družine odločile, da odide na novo delovno dolžnost le en član družine, bi to pomenilo trganje družinskih vezi. Ker pa so vojaška stanovanja del premoženja JLA, bodo le ta verjetno po sporazumu pripadla Sloveniji. Ali jih bo imela takrat država Slovenija pravico izseliti, v kolikor del družine ostane tukaj? In nenazadnje, kdo bo plačeval vojaške pokojnine upokojencem, ki živijo v Sloveniji?

Vse pogostejše se med vojaškim kadrom zastavlja vprašanje, kdo se bo sploh pripravil izseliti. Zaenkrat čakajo na določitev svojih novih delovnih obveznosti v Bosni in Hercegovini. Do takrat pa imajo čas, da o vsem temeljito premislijo.

Ostaja pa jim alternativna rešitev, o kateri večina starešin ni nikoli razmišljala. In sicer, da ostanejo v Sloveniji in prevzamejo katere od zadolžitve v TO ali pa si poiščejo civilne službe. Pri takšnih odločitvah bodo verjetno imeli težave z vojaškimi oblastmi, saj je že dosedaj znano, da jim le-te niso izdale delovnih in šolskih dokumentov, v kolikor so se odločili, da gredo v civilno službo.

Vprašanj in odgovorov je veliko. Vsekakor pa ostaja dejstvo, da se bodo morale družine vojaških oseb odločiti med politično vojaško pripadnostjo in čustvenimi odnosi znotraj družine.

VIETNAMSKI SINDROM PO SLOVENSKO ŠELE PRIDE

Posledice v dušah

Vojna v Sloveniji je bila dokaj ostra in kratka. Čeprav je končana, njenih podaljškov, tako za posameznike kot za slovensko družbo, še zdavnaj ni konec. Nekatere posledice se bodo pojavile komaj čez čas, bodo pa tudi trajne, takšne, ki bodo vplivale na narodovo mitologijo in zgodovinsko (sa)movrednotenje.

Večina živčih Slovencev je prvič (upajmo, da tudi zadnjič) doživela vojno »v živo«. Povrhu vsega to ni bil spopad »tretjih« na lastnem ozemlju, marveč je v njej marsikdo neposredno, večinoma pa posredno tudi sodeloval. Če ne drugače skozi vpletenost v vseobčo vojno psihozo, ki sta jo gosta in dobro organizirana medijska mreža in vladna informativna služba prignala včasih že do grla. Tudi zavoljo nekaterih senzacionalističnih in tendencioznih prijemov, o katerih bo gotovo še tekla beseda.

Dolgoročne, simbolne posledice slovensko-armadne vojne bodo gotovo vplivale na novo vrednotenje slovenske narodne zrelosti in upornosti, saj so doletele populacijo, ki je kljub zgodovinski zastopanosti v avstrijskih (in deloma italijanskih ter madžarskih) vojaških formacijah ter dvojni vojaški izkušnji med drugo svetovno vojno veljala za nevojaško. Za takšno torej, ki ji je vojaška tradicija – tudi zaradi pomanjkanja lastne državnosti – tuja. Gotovo je uspešen odpor v tej (ne)srečni vojni pripomogel k psihološkemu in mednarodnopravnemu preporodu Slovencev iz naroda v nacijo, torej v narod z lastno državnostjo. Skratka, Slovenci so hočeš, nočeš dokončno sprejeli vojno kot ustaljen kulturno-civilizacijski vzorec; zavoljo njene obrambne narave kot »pozitiven«, kot »dovoljen« vzorec – v nasprotju z vojno kot »nekulturnim« in »necivilizacijskim« dejanjem, ko gre za njeno agresivno, imperialno obliko. Prav takšno početje se dandanes v živo očituje na robnih področjih Hrvaške, kjer ta meji s (veliko) Srbijo.

To je ena plat medalje. Druga plat ni tako bleščeča in zadeva bolj posameznike kot narodno (ali družbeno) telo. Človeštvo ima dovolj dolge in pogoste izkušnje z vojnami, zato ve, da te puščajo za seboj ne le trupla in telesno prizadete ljudi, marveč tudi psihične rane in brazgotine. Bolj pronicljivi ljudje, pa tudi nekateri strokovnjaki, med katere prištevamo zlasti psihologe, psihiatre in sociologe vedo, da so psihične posledice vojne odvisne tudi od tega, kakšno je stališče vanjo vpletenih ljudi do nje, še preden ta izbruhne. Vemo, da se zlasti v sodobnih postindustrijskih oziroma civilnih družbah v zadnjih desetletjih, posebej po vietnamski vojni, izredno krepki mirovniški gibanje, ki je apriori proti vsaki vojni – ne glede na to, ali je ta »pravilna« ali ne, ali je agresivna ali obrambna, ali se dogaja na tleh, kjer živim, ali tam nekje v culukafriji. Takšna drža, ki je medijsko izjemno dobro prevodna, je sorodna težnji po individualizaciji, kakršna prežema sodobne civilne družbe.

Stanovitni Hren in prilagodljivi Plut

Čeprav so generacije, ki sedaj živijo, od malih nog pa takorekoč do danes indoktrinirali z obrambno vojno kot najvišjo vrednoto in dolžnostjo, pri čemer je JLA zavzela nedotakljivo, naravnost mitološko pozicijo, se na prvi pogled zdi, da po sociološkem in miselnem ustroju vendarle prej sodimo v Evropo, kot na jugo-balkan. Če ne drugače to velja za mlajše generacije, ki so v teh nekaj letih slovenske pomladi in letu dni demokracije uspele preko svojih elit tudi v našem prostoru določiti zadržati miselnost, ki pomeni občutno spremembo odnosa posameznika do vojne. Odraža se v stališču, »češ, zakaj bi se žrtvoval za državo ali podobno meni tujo stvar« in v prepričanju, da je »moje življenje enkratno in ga ne gre izgubiti za nobeno ceno« – tudi za domovino ne. V imenu takšnega razmišljanja smo bili v zadnjih letih, posebej se v zadnjem, priče razmeroma močnega, čeprav zvečine le medijskega oziroma izvenparlamentarnega pritiska na takimenovan Janšev lobi, ki da želi militarizirati deželo. Prvi glasnogovornik mirovniškega gibanja na Slovenskem je posebljen (še vedno?) v Marku Hrenu, pa v Zelenih na čelu z dr. Dušanom Plutom. Medtem ko prvi tudi tedaj, ko se je še med vojno nekoliko ohladilo, ni pozabil objaviti, da še živi s svojim prepričanjem, je drugi, kot član predsedstva in šef parlamentarne stranke globoko ujet v institucionalizirano Slovenijo, med samo vojno svoje stališče brž prilagodil razmeram.

Nobena statistika ni bila še objavljena, ki bi povedala, koliko fantov je zavrnilo mobilizacijski poziv v TO oziroma so se mobilizaciji izognili, vendar je teh – če verjamemo ministru Janši – bilo le malo. To in obče navijaško vzdušje za »našo« stran (vsakdo je v tem boju na nek način sodeloval, če ne že fizično vsaj čustveno) pa nemara pravi, da je prej omenjeni protimilitaristični ovoj slovenske družbe le zelo tanka plast. To spoznanje je glede na možne težnje po uspešni vojni triumfirajočega vojaškega lobija v slovenski politiki-družbi v smeri militarizacije družbe pravzaprav zaskrbljujoče. Mirovniki so namreč kot protitež militarizacije nujno potrebni.

V šibko zakorenjenost mirovniškega prepričanja pri Slovencih se je lahko v samih dneh vojne prepričal marsikdo med nami. Zelo dobro se spominim kolega novinarja, ki je še samo deset dni pred izbruhom vojne v neki družbi vodil vneto protijanševsko filipiko. Ko se je drugi dan vojne kot reporter vrnil z nekega »bojišča« blizu Šentilja, je ves iz sebe že znova kritiziral tega istega Janšo, ki da je s »sovražnikom« (torej JLA) premehak. Po njegovem mnenju bi morali tanke na barikadi, ki so streljali na v njej postavljene kamione, in vse živo, kar je v tankih bilo, brez milosti raztreščiti češ: »Poglej vendar, kaj počenjajo!« Podobno je razmišljal nek drug intelektualec, ki je le nekaj tednov prej še zavijal z očmi, ko je slišal, da TO potrebujejo vsaj tako dolgo, dokler zadnji vojak JLA ne bo zapustil ozemlja Slovenije.

Vojna je duševna bolezen

Nekih hujših travm pri ljudeh, ki vojno in svojo udeležbo v njej apriori zavračajo češ da je njihovo življenje predragoceno za kakršnokoli žrtev, torej ne gre pričakovati, vsaj ne kot množičen pojav. Zagotovo pa so in še bodo kvarne posledice pri samih vojaki (na obeh straneh) in pri prebivalstvu, ki je takorekoč od prvega do zadnjega tistih deset dni preživelo v izrazitem stresu, medtem ko so nekateri bili kar sredi ali na samem robu katastrofičnosti (Ormož, Kog, Gornja Radgona, Šentilj, Brnik, Medvedjek, Brežice, Krško, Cerklje, Vrhnika, Logatec, Jezersko itd.)

Kot piše prof. dr. Janko Kostnapfel, strokovnjak za vojno psihijatrijo, se mnogi zdravniki nagibajo k tezi, da je vojna sama po sebi že nekakšna kolektivna duševna bolezen, ki prizadene človeštvo. Takšno označbo si zasluži zavoljo destruktivnosti za življenje in civilizacijo. Vendar pri tem loči »med jasno individualno motenostjo« in »sprejetimi vzorci kulture«, po katerih ljudje vojno z običajno definicijo ne štejejo za bolezen. Ne glede na ta teoretični okvir postaja dejstvo, da vojna ljudi duševno oziroma psihično pohablja. Globina in razširjenost tega pojava je bržčas odvisna od nešteti dejavnikov. Ne le prava, vroča vojna, marveč tudi hladna vojna na duševno zdravje gotovo ne more vplivati blagodejno. Vse, kar se je v Jugoslaviji dogajalo v tem desetletju po Titovi smrti, zlasti pa še po vzponu velikosrbizma, lahko imamo za eno samo regionalno hladno vojno, začinjeno z posebnostmi (primitivizmom) balkanskega podnebja. Ta jugo-hladna vojna je hkrati pomenila temeljite priprave na pravo vojno, ki se je v zadnjih tednih v Sloveniji in na Hrvaškem tudi razbesnela. Pri tem je povsem nepomembno, ali ji rečemo državljanska, medetnična, slovensko armadna vojna ali kako drugače. Dejstvo je, da njeni psihološki učinki niso pustili pri miru praktično nikogar, medtem ko ljudje v samih epicentrih, zlasti na Hrvaškem, trpijo, da tega opazovalec prek televizije ne more niti približno dojeti.

Vojna psihijatrija, izhajajoča zlasti iz izkušenj obeh svetovnih vojn ter korejske in vietnamske vojne, psihične žrtve vojne deli na dve osnovni skupini. V prvo sodijo akutne psihične motnje in obolenja, ki prizadenejo tako vojake kot civilno prebivalstvo. Dr. Marijan Pregl iz ormoške psihiatrične bolnišnice tako pravi, da so se v samem času vojne na Slovenskem k njim zatekali predvsem bolniki, ki niso več obvladovali strahu. Kot značilni primer je navedel matere, katerih otroci so tedaj služili vojaški rok. Kakšne trenutne in kasnejše posledice so utrpeli 18 in 19 let stari fantje, osebno zvečine še nedozoreli, ki so ždeli tako v tankih JLA ali pa so nemara bili tudi na položajih TO (po dosegljivih podatkih so v slednjih enotah sodelovali praviloma moški, starejši od 20 let) bomo morda še izvedeli.

V drugo skupino sodijo ljudje, pri katerih se nevrotične motnje in tudi obolenja kot posledica vojnih stresov pojavijo komaj kasneje in se jih nekateri ne znebijo do konca življenja. Gre za takimenovani vietnamski sindrom, ko lahko psihologi in psihiatri v ZDA tudi dandanes že zaznavajo številne »duševne« žrtve indokitajske tragedije, vse bolj množično pa se jim pridružujejo tudi že veterani zalivske vojne. Ali če znova povzamemo dr. Pregla: »Zdaj pričakujemo predvsem naval bolnikov, ki reagirajo nevrotično. Bolnikom z duševnim obolenjem in so doma se bo stanje poslabšalo čez nekaj mesecev. Njihovo reagiranje je običajno počasnejše, zato pa zajame celotno osebnost.«

POLICIJA V PULJU JE POBEGLE VOJAKE
IZROČILA VOJAŠKI POLICIJI

Ujetniki v lastnem domu

Lažna upanja staršev slovenskih vojakov. Politiki lažejo, ko vzpodbujajo k pobegom iz JLA. Traume generacije, ki bi nas naj popeljala v Evropo.

Kaj je sedaj z obljubami države Slovenije? Najprej so politiki z javnimi pozivi vabili naše vojake iz JLA, sedaj pa jim priporočajo, naj se skrivajo po tujih domovih. Vsak njihov korak je negotov, vsak klic je sumljiv, na sprehodih po mestu se ozirajo, če jim kdo ne sledi. Ob mirovniških pogajanjih je naša teritorialna obramba in vladi več pomenilo koliko orožja bodo iztržili, kot pa da bi vrnili naše fante varno domov, pravijo prebegli vojaki in njihovi svojci.

Odbori staršev, ki delujejo v naši republici, so klic obupanih in nemočnih staršev slovenski javnosti, predvsem pa politikom in vojaškim osebami, k pomoči.

Kako velika je v resnici tragedija teh mladih fantov in njihovih svojcev, po neuradnih podatkih gre za nekaj tisoč pripadnikov JLA, smo poslušali v Celju.

»V petek smo še verjeli, da so naši problemi rešeni. Vendar nam je bilo kaj kmalu jasno, da zapleti še znajo trajati«, se je kar na začetku srečanja staršev vojakov JLA v Celju oglasila mati vojaka.

Staršem vojakov bi naj na tem srečanju odgovarjali ljudje, od katerih so le-ti največ pričakovali. Na srečanje sta prišla Viki Krajnc, komandant pokrajinskega štaba TO in Franc Bevc iz UNZ Celje. Skupaj z ostalimi gosti z občinskega štaba TO naj bi pomagali obupanim staršem razrešiti marsikatero nejasnost.

Koliko je nesrečnih fantov

Starši so na srečanje prihajali posamično ali v parih. Tiho,

skoraj boječe so sedeli vsak na svoj prostor. Tukaj je sedla preprosta ženica, ki je begala z očmi sem ter tja, tam je sedel par, ki je strmel v prazno. Pričakovali so odrešujoče besede, odgovor na njihovo nemo ali glasno vprašanje: kdaj bodo njihovi otroci rešeni vojne?

Vsi, ki imajo fante v JLA, so večinoma vedeli kje se nahajajo, o tem jih je dobro obveščal odbor staršev. Na občinski TO tega seznama nimajo, v kolikor ga niso dobili od Odbora. Da so starši dobro medsebojno povezani je bilo videti iz dejstva, da so točno vedeli kateri starši so ta dan šli »ukrasti« svojega otroka. Vsi čutijo z njimi, jutri jih bodo poklicali in vprašali, če so jih srečno pritetopili.

V upanju na pomoč so ostali zvečine osamljeni. Z vprašanji o pomoči so se obračali na Franca Bevca, ki jim je odgovorjal:

»Ostaja upanje, da se jim po vojašnicah ne dogaja bistveno nič slabše kot ostalim vojakom. Iz ostalih republik nimamo zagotovila, da bodo tem fantom nudili politično varnost. Prej so se lahko na Hrvaškem javili policiji, sedaj pa... V Pulju so celo pobrkali in so jih odpeljali nazaj v vojašnico.

Nihče, ki skrbi za varnost, ni dal garancije! Mi v Sloveniji smo neslovenske starše varovali, vas ne bo nihče. Fantje so v tistih letih, ko korajža nekaj velja. Najlažje jih boste sami pritetopili v Slovenijo. Fantje niso tako nedorasli, kot si mogoče mislite. Prihajajo v zelo izvirnih rešitvah, tudi z zelenjavnim transportom in podobno. V celjski regiji ni primerov,

da bi jih vojaška policija iskala po terenu. Vendar je sumljiv vsak telefonski poziv, vsak nenajavljen obisk.«

Kje so zdaj obljube oblasti?

In to naj bi bila tolažba za starše polne upanja? Tudi Viki Krajnc jih z odgovori ni zadovoljil, ko je rekel: »Vzpodbudnih besed ni. Prebegli se lahko zatečajo tudi v TO, v kolikor želijo.«

»Prednost pri pogajanjih naj dajejo fantom, ne pa temu kdo bo katero puško spravil v svoje skladišče«, zahteva neka mati, ki si je zaslužila ploskanje.

Kot da ne bi verjel tem razlagam je oče ravnokar prebeglega vojaka vprašal: »Fant je pobegnil, kaj sedaj?«

In odgovor: »Naj se ne nahaja doma.«

K temu hladnemu odgovoru uradnih oseb se je oglasila neka mati s solznimi očmi: »Moj sin je begunec. Štirinajst dni je že, kar je prebegnil in niti enkrat še ni spal v svoji postelji. Kdaj bo lahko spal doma? Ponekod je položaj teh fantov še slabši kot tistih v vojašnicah.«

Starši pa niso le jadikovali, ampak so od prisotnih zahtevali jasen odgovor, zakaj so fante še letos januarja pošiljali v JLA, če so vedeli, da se bomo kmalu osamosvojili. V odgovor so zvedeli, da se je »zadeva bistveno spremenila po desetem januarju«, prej pa so morali izpolnjevati določene obveznosti do JLA.

Voditeljica srečanja JANJA ROMIH je starše še obvestila, »da v kolikor se pojavljajo pri njihovih otrocih kakršnekolik duševne težave ali spremembe, se lahko oglasijo pri doktorju IVANU NOVAKU v Nevropsihiatrični bolnišnici v Vojniku...«

Mame in babice: kam so morale skriti sinove in vnuke?

KER NI HOTEL USTRELITI STARČKA – PRED VOJAŠKO SODIŠČE

Kako rešiti sina

Kaj bi svetovali svojemu sinu, ki služi v enotah JA nekje na meji med Bosno in Srbijo? Naj pobegne domov ali naj ostane v vojašnici? Naj tvega in se bori kot vojak JA ali naj sam pride čez vsa krizna žarišča domov? Bi šli po njega? Mogoče! Toda ali niste kot družina z devetnajstletnikom, kratko pristriznenih las, brez dokumentov, na ozemlju Bosne in Hrvatske še bolj sumljivi in s tem sina še bolj izpostavljate nevarnosti?

Takšna in podobna vprašanja so si zastavljali tudi starši vojaka, ki je služil vojsko tam nekje na meji med Bosno in Srbijo. Fant je odslužil že dobrih deset mesecev vojaštine, ko je ostal v enoti še edini Slovenec. Na srečo ni služil v oddelku oklepnih enot, kajti v tem primeru bi že odšel na teren kot »tampon« enota na hrvaško ozemlje. Bil je vodič psa, zato je bil dodeljen v odvojeno stražo skupaj s svojim psom Dikom. Čuvali so ogromno skladišče streliva.

Ali je pobeg rešitev ali še večja nesreča

Kadarkoli je telefoniral domov, je vedno ostalo v zraku vprašanje, ali naj pobegne, ali ostane v enoti.

»Kaj ti naj rečem, fant. Ne znam ti povedati. Z mamom misli, da je bolje da počakaš, dokler lahko. Mogoče je pot še nevarnejša kot zadolžitve, ki jih opravljaš. Kljub temu ti bova poslala nekaj denarja in obleko,« je kolebal oče. Ni si upal prevzeti odgovornosti za slučajno ponesrečen beg. Saj, če bi bil kje bližje, bi še šlo. Tako pa... Besede vzpodbud so mu ostale v grlu, neizrečene. Po vsakem telefonskem klicu sta nato z ženo še dolgo raz-

pravljala kaj storiti. Glasno si nista upala izreči dokončne odločitve, le upala sta.

Dokler je bil fant v vojašnici ni vedel natanko kaj se dogaja v Sloveniji. Šele kasneje, ko so ga premestili k skladišču, je uspel slišati vesti iz Slovenije in s Hrvaške. Izmed vseh vojakov se je najbolje razumel z nekim Bosancem, ki je bil drugače iz Slovenije. Skupaj sta pričela načrtovati beg. V petek sta se odločila, da v ponedeljek, ko bo najprimerneje, pobegneta. Domov je še poklical naj starši ne pošiljajo denarja, saj bi verjetno prišel prepozno. Vendar so v nedeljo prišli na obisk prijateljevi starši in ga naskrivaj odpeljali s seboj. Tako je ostal sam z upanjem, da bo vsaj prijatelju uspelo.

Srb Slovencu načrtoval pobeg

»Poslušaj, prijatelj«, ga je nagovoril sotripin, po rodu Srb iz Beograda. »Tudi jaz imam dovolj tega vojskovanja. Če grem domov, me bodo pobrali naši in bom moral v srbsko vojsko, če ostanem tukaj, bom moral streljati po Srbih. Kaj, če bi midva skupaj pobegnili v Slovenijo? Nikoli še nisem bil tam, vendar mislim da je v Sloveniji najbolj varno.« Dolgo sta

o tem razpravljala, odločiti se nista upala. V prostem času je Beograjec učil slovenščine.

Neke noči sta bila skupaj s starešino in psom Dikom v zasedi, kjer so iz gozda opazovali skladišče. Bila je temna in vroča noč, ko so opazili, da se je k ograji skladišča približal civil. Naslonil se je nanjo.

»Streljaj!« je ukazal komandir Slovencu.

»Ne bom!« je tiho odgovoril. Skozi svoj nočni daljnogled je namreč ugotovil, da se je na ograjo naslonil starček, verjetno vinjen.

»Streljaj, seronja,« je zasikal starešina.

»Ne bom streljal!« je bil odločen.

»Potem pa spusti psa na denj!«

»To bi bilo še huje!« je spet odgovoril neposlušno. Kajti vedel je, kaj bi pes storil.

»Mislim, da je smrt pod zobmi psa hujska kot strel v človeka, videl sem že. Pes človeka raztrga in ta umira v strašnih mukah,« danes razlaga napete dogodke na straži.

Starec se je nato počasi, zibaje oddaljil od mreže. Vojaki v skriti zasedi pa so nemo dočkali jutro.

Ker ni ubil starca – pred vojno sodišče

»Zjutraj me je starešina poklical na zagovor. Rekel je, da je naredil prijavo za vojaško sodišče. Nemo sem ga poslušal. Takrat sem se dokončno odločil. Nisem imel več izbire. Pri-

jatelj Beograjec mi je rekel, da mi bo pomagal. Bil sem popolnoma brez denarja. Nekaj obleke sem imel pri sebi. Prijatelj mi je dal še svojo osebno garderobo in civilno torbico ter petsto din. Bila je nedelja zjutraj. Preoblekel sem se v civil. Do avtobusa sem imel dva kilometra poti. Beograjec me je spremljal v vojaški uniformi. Če bi naju kdo zaustavil, bi tako bila manj sumljiva, ker je bil Srb. Bi se že kako znašla. Dokumentov nisem imel.

Z avtobusom sem se odpeljal do Slavonskega Broda brez problemov. Pri mostu čez Savo so prišli na avtobus MUP-ovci.

Naredili so le bežen pregled. Srečo sem imel. Njih sem se skoraj tako bal kot JA. Slišal sem, da so nekatere Slovence MUP-ovci vzeli v svojo vojsko, če so jih našli. V Slavonskem Brodu je bilo več MUP-ovcev kot ljudi. Tam sem presedel na avtobus za Zagreb. V Zagrebu je bilo življenje na avtobusni postaji normalno. Takoj sem dobil prvi avtobus za Celje. Prišli smo do slovenske meje. Zagledal sem slovensko zastavo.»

Besedo prevzame oče: »Slo nel sem ob oknu. Strmel sem v prazno. Nisem vedel, kaj počenja moj sin. Takrat pa se odpro vrata in skoznja stopi ta moj fant. Solze in objemi veselja niso pustili besedi na dan.«

Fantova mati doda: »Ležala sem že v postelji, ko zaslišim korake po stopnicah. Nič ne hodi tako kot moj sin. Vedela

»Jaz in moj pes Dik. Danes bi najraje šel ponj nazaj, tako ga pogrešam. Gotovo ni jedel nekaj dni, ko sem odšel...«

sem, da je doma. Stekla sem k njima v sobo. Sploh nismo vedeli, da bo pobegnil.«

»Fant je pobegnil. Kaj zdaj?«, sprašuje oče. Še danes

ne morem razumeti, da se mora sin, ki je na pobudo slovenskih oblasti in s tveganjem življenja prišel domov, skrivati. Do kdaj?

RAZEN STARŠEV JIM NI POMAGAL NIHČE

Po rjuhi v svobodo

Peter je eden izmed tistih bivših vojakov JA, ki so med vojno pobegnili iz kasarn in se čez pol Jugoslavije prebili v Slovenijo. S petimi slovenskimi sovojniki je zbežal iz štaba PVO v Zemunu in v skrbno načrtovanem begu srečno prispel domov, v Kasaze pri Žalcu. Ko je bil še manj kot teden dni pred pobegom na dopustu in so s starši skupaj iskali način, kako bi ga podaljšal vsaj do dneva osamosvojitve, jim ni pomagal nihče.

Petrovo zgodbo o pobegu nam je povedal njegov oče Ivan, ki je zaposlen v KIL Ljuboje. Predzgodovina zgodbe sega še v čas, ko so Petrovo enoto iz Somborja premestili v Zadar. Tam so takrat izbruhnili nemiri in napetost med lo-

kalnimi oblastmi ter JA je bila na vrhuncu. Petrova enota je bila iz vrst vojaške policije, tako da so bili verjetno namenjeni za posebne naloge, vendar pa do resnejših incidentov takrat še ni prišlo. Že v Zadru so fantje razmišljali, kaj bo, če bo-

do morali uperiti orožje proti civilom, toda o kakšnem begu iz vojske takrat še niso razmišljali. Po treh tednih so jih premestili v Zemun, v štab protizračne obrambe.

Enaindvajsetega junija je Peter odšel domov na t. i. vikend. Ker so se grožnje zveznih organov, da bodo za vsako ceno ohranili Jugoslavijo takšno kot je, stopnjevale, bližal pa se je dan osamosvojitve, so Petrovi starši poskušali na vsak način podaljšati njegov dopust vsaj za dva dni. Na ta način bi lahko

v primeru nepredvidenih dogodkov Petra skrili ali pa bi se prijavil v TO. Toda vsepovsod so naleteli na gluha ušesa. Podaljšanja niso mogli urediti ne preko zdravnikov ne preko občinskih organov. Še več, nekateri so svojo bojazljivost poskušali skriti za izgovori kot so: »Ne igrate se z vojsko.«

Tako je Peter na večer osamosvojitve odletel z brniškega letališča, verjetno v eni izmed zadnjih ur, ko je slednje še bilo odprto. Ko je njegove starše naslednjega dne dosegla vest o okupaciji Slovenije, so bili resnično potrti: »Z ženo sva bila zelo razočarana,« pravi oče Ivan, »na vse načine sva poskušala prestaviti dan Petrove vrnitve v kasarno vsaj za dan ali dva, toda nikjer nama niso mogli pomagati. Pomišljal sem že, da bi mu kaj naredil, kakšno manjšo poškodbo... tako bi Peter imel resničen razlog, da bi ostal doma.«

Peter in njegovi sovojniki Slovenci v vojašnici pa so medtem že razmišljali o begu. Odločilno vlogo je imel Kučanov poziv vojakom, ki ga je beograjska televizija v celoti prenašala. Odločili so se, da bodo pobegnili v noči s sobote na nedeljo, ker jih bodo tako kasneje pogrešali – ob nedeljah je vstajanje namreč uro kasneje. Ob enih ponoči so kot v kriminalki zvezali več rjuh in se po tako improvizirani vrvi spustili skozi okno kasarne neposredno na ulico ter preko ceste stekli v bližnji park, kjer so odvrgli

Janez Stigar, predsednik odbora za varstvo in vrnitev slovenskih vojakov iz JA: Po naših podatkih ni nobenih dokazov, da bi vojaška policija res na domovih iskala slovenske vojake, ki so pobegli iz JA, bili ujeti ali so se sami predali. Bilo je sicer precej tovrstnih govoric, vendar se ob preverjanju niso nikoli izkazala za točne. Res pa je, da je to povzročalo veliko živčno napetost in kar svojevrstno živčno vojno in predvsem veliko vznemirjenje. Mislimo celo, da je bil tudi to del psihološke vojne. Vse skupaj je bilo še težje zato, ker naši zbirni centri begavčkov iz JA niso hoteli sprejemati, ker bi šlo v tem primeru za kršenje zvezne zakonodaje.

Moram pa povedati, da naš odbor ni nikoli spodbujal slovenskih vojakov ali njihovih staršev, naj njihovi otroci zbežijo iz JA. Zavedali smo se namreč nevarnosti, ki bi ji bili v tem primeru ti vojaki izpostavljeni, zato smo si prizadevali vplivati tako na oficirje kot na politike z legalnimi sredstvi in predvsem pomagati sorodnikom in staršem, da bi prišli v stik s svojimi sinovi. Trenutno starše zanima, kaj se bo zgodilo z njihovimi sinovi po prihodu iz JA. Tisti, ki so bili v JA že več kot sedem mesecev, so vojsko odslužili tudi po slovenski zakonodaji. 128 slovenskih vojakov, ki so odšli na sluzenje marca letos, pa bo verjetno manjkajoče dneve do sedmih mesecev odslužilo v slovenski vojski, če se ne bodo politiki dogovorili kako drugače. Stopili smo v stik tudi s starši, katerih sinovi služijo vojsko v Pekrah in na Igu, in moram povedati, da ni nikakršnih pripomb ali pritožb niti vojakov niti njihovih staršev.

vojaške obleke in oblekli civilne. Kot vojaški policaji so vedeli, česa vse se morajo izogibati, zato so stopili na tramvaj in se odpeljali prav pred železniško postajo. Karte za vlak je kupoval le eden, ostali so oprezovali okrog in mu krili hrbet. Ob treh zjutraj so odšli na vlak in se na njem takoj razkropili, vendar so kljub temu ohranili stik med sabo ter se medsebojno obveščali o trenutnem stanju.

Na vlaku je bila prisotna le civilna policija, ki pa jim ni delala težav in so se ji izognili. Pot je minila brez zapletov in ob pol enih popoldne je Peter že bil doma. Zvečer je pri njih doma zazvonil telefon. Bil je njegov kapetan. Očetu je sporočil, da so fantje pobegnili: »Ne zahtevam od vas, da mi poveste karkoli drugega kot to,

ali so fantje živi in zdravi.« Petrov oče pravi, da je bil zelo vpluden in da iz njegovega glasu ni bilo čutiti drugega kot iskreno zaskrbljenost. V vojni noriji smo nekako pozabili, da biti oficir še ne pomeni biti popolnoma brez srca. Morda pa ima Petrov kapetan sina istih let?

Dan kasneje se je Peter prijavil TO. Čez tri dni so jih odpustili in Petrova vojna odiseja je bila končana. Strah je minil, Peter je odšel na počitnice k stricu v München, da si malo odpočije, pravi oče. Pa tudi bolj varno je, dodajamo mi. Kljub temu, da je slovenska država obljubila zaščito pobeglim slovenskim vojakom, je bilo v Sloveniji kar nekaj primerov, ko so pripadniki vojne policije v civilu na silo dobesedno ugrabili mlade fante, ki so se odzvali pozivu Milana Kučana.

Rupel, Kučan, Janša: fantje naj se dobro skrivajo – do leta 2000?

SRBIJA V MEGLICI

Aroganca
oblasti

Ljudska skupščina Republike Srbije je zopet enostranska. Z odhodom dveh najmočnejših opozicijskih strank, Srbskega gibanja obnove Vuka Draškovića in Demokratske stranke Dragoljuba Mićunovića iz poslanskih klopi, je srbski parlament zopet tisto, kar je bil polnih štirideset let: enopartijski in enoumen. Vodilnima opozicijskima strankama so se priključili še poslanci nekaterih drugih političnih strank, kot so Srbska demokratična stranka, Zveza reformskih sil Jugoslavije, Združenje za jugoslovansko iniciativo (UJDI), Stranka demokratične akcije (SDA), kot tudi večina neodvisnih kandidatov-poslancev t. i. skupine občanov.

Parlament Republike Srbije bodo v prihodnosti sestavljali poslanci vladajoče Socialistične stranke, bivši prekršeni komunisti, katerih je od skupnega števila 250 poslancev v srbski skupščini kar 193, tako, da se z odhodom opozicijskih poslancev v delu srbskega parlamenta praktično nič ne bo spremenilo. Seveda, kot je bilo za pričakovati, ni poslanske klopi zapustil tudi novoizvoljeni ljudski poslanec, »rdeči vojvoda« dr. Vojislav Šešelj, ki je tako ostal z ramo ob rami s poslanci Miloševićev-Jovičevih socialistov. Simbioza z dr. Šešljem, predsednikom Srbske radikalne stranke (SRS) in Srbskega četniškega gibanja (SCP), je tako popolna. Prav neverjetno je, kako hitro se je četniški vojvoda združil in stopil s poslanci socialistične partije in tako postal njihov najagilnejši in najbolj izpostavljen član. Njihova enotnost in vzajemnost sta postali trdno zabetonirani, kot armatura in cement. No, o tej navezi Milošević-Šešelj bomo govorili ob kakšni drugi priložnosti. Tokrat se raje vrnimo odhodu srbske parlamentarne opozicije iz Ljudske skupščine.

Zadnji dogodek v srbskem parlamentu ni presenetil nikogar. Zapuščanje skupščine s strani Srbskega gibanja obnove in Demokratske stranke je bilo pričakovano že ves čas. Presenetljivo je celo, da se to ni zgodilo že prej. Mnogi so se upravičeno spraševali, kako je poslanecem Vuka Draškovića in Dragoljubu Mićunoviću uspelo preživeti torturo partije na oblasti. Res, v tem kratkem življenju večstrankarske skupščine Srbije je nekajkrat prav malo manjkalo, da bi se zgodilo to, kar se je zgodilo sedaj. Kljub vsemu pa poslanci opozicije niso hoteli razcepa in so svoj odhod prelagnali, kolikor se je dalo. Toda kaplja je preseгла rob in žolč se je razlil.

Neposredni povod za odhod opozicije iz Skupščine je tretji, zadnji pogovor med srbskim liderjem Slobodanom Miloševićem, Dragoljubom Mićunovičem in Slobodanom Rakićem, vodjema poslanskih skupin Demokratske stranke in Srbskega gibanja obnove. Prejšnja pogovora sta bila popolnoma neuspešna, zato so tretjega pričakovali s posebno pozornostjo in negotovostjo. Ker tudi ta pogovor ni prinesel dogovora, ni opoziciji ostalo nič drugega, kot da do nadaljnjega bojkotira delo skupščine. V skupščinski klopi se bo vrnila le takrat, ko bodo na dnevnem redu t. i. državni in nacionalni interesi.

Najmočnejši opozicijski stranki v Srbiji sta, kot je znano, skrajno nezadovoljni z učinki srbske vlade z dr. Dragutinom Zelenovičem, bivšim članom predsedstva SFRJ in bivšim rektorjem Univerze v Novem Sadu na čelu. Predstavniki opozicije so že večkrat zahtevali odstop celotnega Zelenovičevega kabineta. To je bila, med drugim, tudi ena izmed osnovnih zahtev na mitingu opozicije 9. junija v Beogradu. Opozicijski poslanci so tudi predlagali oblikovanje vlade nacionalne enotnosti, oziroma vlade, ki ne bi bila sestavljena le iz predstavnikov vladajoče Socialistične stranke. To zahtevo sta zastopala tudi šefa poslanskih skupin v pogovoru s Slobodanom Miloševićem.

Toda veliki šef ni hotel niti slišati za to. Pristal je le na pogovor o rekonstrukciji vlade. V tem kontekstu je predlagal, da bi zamenjali nekaj ministrov, nekatera mesta pa bi bila ponujena predstavnikom opozicije. Šefa poslanskih skupin seveda nista sprejela ponujenih drobtin. Po njuni besedah bi bile to le »krpe«, kljub temu, da je celotna srbska vlada zrela za generalni remont. V neizvedljivosti, da karkoli spremenijo po parlamentarni poti, so opozicijske stranke v Srbiji prisiljene, da se zatečejo k izven parlamentarnim sredstvom boja. To je bil edini možen odgovor na aroganco srbskega liderja Slobodana Miloševića. Obstrukcija je bila izsiljena in opozicijskim strankam ne gre kaj očitati.

Zbadljivosti in aroganci v Srbiji očitno ni konca. Zdi se, da je takšen način dela, ki ga najbolj očitno izvaja Milošević, prenešen tudi na srbsko vlado. Tako pred nekaj dnevi, ko je srbski parlament glasoval o zaupnici vladi, njen vodja, Dragutin Zelenović s svojimi ministri, ni poslancev niti počastil s svojo prisotnostjo. Bil je preprosto prepričan, da mu bodo poslanci vladajoče partije izglasovali zaupnico in je zato na sejo parlamenta poslal podpredsednika Nikolo Zanića. In namesto, da bi podpredsednik odkrito priznal nemoč vlade, je opozicijo obsul z grajo ter jo obtožil, da je kriva za neučinkovitost srbske vlade. Tako so ob tej priložnosti, namesto o zaupnici vladi, pravzaprav razpravljali o zaupnici opoziciji.

Srbska opozicija je prešla v obstrukcijo. To je bil direkten odgovor na drznost in aroganco.

BEOGRAJSKI PARADOKSI

Diabetični ocvirki

Izvršni svet Slovenije je prejšnji teden javno sporočil, kolikšen del imetja bo JA zahtevala ob razdelitvi federalne lastnine. Po tej računici mora Sloveniji pripasti med 24 in 31% imetja, ki je v lasti JA, ker ravno toliko znašajo vplačila Slovenija v vojaški proračun od leta 1945 do danes. Računica očitno ni bila narejena »na pamet«.

Vendar pa je bilo – čeprav je očitno, da gre za matematiko in ne kakršnokoli ideologijo – stališče Izvršnega sveta Slovenije v srbskih medijih sprejeto z neskritim ogorčenjem in presenečenjem. Posamezni beograjski časopisi so enostavno tekmovali, kateri bo izrekel več grdih in ciničnih besed na račun Slovenije. Tako Večernje novosti v četrtkovi številki začenjajo članek o vojni škodi, ki mora pripadati Sloveniji, na skrajno ironičen in zajedljiv način: »Nihče na svetu ne zna tako ožeti ocvirka kot Slovenci. Ko preidejo skozi njihovo stiskalnico, so tako postni, da jih zdravniki mirne duše pripočajo diabetikom.«

Aluzija je direktna. Slovenci torej hočejo izkoristiti umik enot JA s svojega teritorija, da bi si napolnili svojo državno blagajno. Ampak resnica je zelo drugačna. Z ozirom na svojo razvitost in narodni dohodek je Republika Slovenija dajala za financiranje JA izredno dosti, celo mnogo več kot tisti, ki so po površini in številu prebivalcev večji od Slovenije. Glede na to je bila svinja, iz katere so dobivali ocvirke, če uporabimo izrazoslovje Večernjih novosti, vsaj, kar se Slovenije tiče, izredno debela in mastna.

Očitajoč Sloveniji pravico do dela obstoječega imetja JA drugi časopisi, kot je Politika

ekspres, gredo v drugo skrajnost. Tako ta časopis, ki mu je napad na Slovenijo največja specialnost, poudarja, da morajo pri izdelovanju razdelitvene bilance slovenske oblasti pravzaprav tudi izračunati, kolikšno materialno vrednost je JA ustvarila v Sloveniji, »ko je gradila tej republiki ceste, vodovode, mostove, in, ko je reševala slovenska naselja in prebivalce pri elementarnih nesrečah.«

Člankopisci iz Politike ekspres očitno pozabljajo osnovno stvar – če je JA tudi gradila ceste in druge objekte, se Slovenija ni pri tem nič razlikovala od drugih. To ni bil nikakršen privilegij ali pooblastilo za Slovenijo. Ja je enako gradila v vseh republikah in pokrajinah v državi, mogoče celo, zaradi razvitosti, znatno manj kot drugje. In še nekaj. Fantje

v olivnato-sivih uniformah iz drugih krajev države so gradili v Sloveniji, kar nihče ne zanika. Ampak, mar niso slovenski fantje prav tako enako gradili drugje.

Najvažnejše pa je nekaj drugega. Očitno je, da ne delajo razlike med preteklostjo in sedanjostjo. Ko so pred časom vojaki hodili s krampi, lopatami in motikami, jih je slovenski narod pričakal z aplavzom – kot graditelje. Ko pa so se pred mesecem premikali s tanki in z mitraljezi, jih je slovenski narod pričakal s puškami – kot agresorje.

Vendar pa sredstva, katera je Slovenija toliko let oddvajala za JA, niso ideologija. To je čista matematika. Zato so v zablodi tisti, ki v vsem, tudi v matematiki, vidijo samo ideologijo.

UKINITI TITOVA MESTA

Igrice

Niti eno od treh mest v Srbiji ne bo več nosilo Titovega imena. Tako bo Titovo Užice samo še Užice, Titova Mitrovica le Mitrovica in Titov Vrbas se bo imenoval kot pred nekaj leti – Vrbas. Sprememba imen mest je, predvsem na vzhodu Evrope, postala moda, pa samo po sebi to ni nič čudnega in nenavadnega. Vendar pa je zanimivo, kako so ta tri mesta v Srbiji spremenila ime. Če bi o spremembi odločili meščani sami, bi bilo vse v redu. Toda...

Odločitev o spremembi imen mest, ki so nosila Titovo ime, so sprejeli »na mala vrata«. Vse tri pridevnike »Titovo«, »Titova« in »Titov« so iz teh imen izvrgli s sprejetjem Zakona o teritorialni organizaciji in lokalni samoupravi, ki so ga poslanci Narodne skupščine Sr-

bije izglasovali prejšnji teden. Potemtakem meščane teh mest ni nihče ničesar vprašal, kaj šele, da bi tako odločitev sami sprejeli na referendumu. Če pa bi jih kdorkoli kaj vprašal, je vprašanje, če bi se odločili tako, kot poslanci srbskega parlamenta.

Ampak ljudstvo misli drugače. Pred nekaj meseci je Skupščina občine Titovo Užice razpisala referendum, na katerem so se meščani na tajnem glasovanju izjasnjevali o spremembi imena svojega mesta. Na referendum je prišla komaj tretjina vpisanih glasovalcev, zato na osnovi tega niso mogli odločiti o spremembi imena mesta. Torej narodu ni do igrice. Lačno ljudstvo potrebuje kruha. Zaradi tega so tako masovno tudi bojkotirali odhod na referendum.

USTAVA ALI VOJNA

Stražarji

Ustavno sodišče Jugoslavije je koncem prejšnjega tedna imelo na dnevnem redu iniciativo svojega predsednika Milovana Buzadžića o oceni ustavnosti in zakonitosti Odločitev Predsedništva SFRJ o umiku komand, enot in ustanov JLA iz Slovenije.

Po mnenju predsednika Ustavnega sodišča Jugoslavije Predsedstvo države po Ustavi SFRJ ni pooblaščen za umik enot iz mejnega pasu. Meje države štiti JLA in ne Teritorialna obramba. Prav tako je po njegovem mišljenju dajanje pooblastitev pripadnikom JLA, Slovincem, da se odločijo, ali bodo ostali v vojski ali ne, prav tako mimo Ustave SFRJ, ker je vojaška obveza splošna državljanska obveza. Poleg tega, po

mišljenju sprožitelja iniciative, z Odločbo Predsedstva SFRJ ni spoštovana niti Brionska deklaracija, ki pravi, da se bo stanje na mejah vrnilo na obdobje pred 25. junijem.

Ustavobranitelji so tako ponovno dvignili glavo. Sedaj bi ocenjevali ustavnost in zakonitost neke popolnoma politične odločitve. To, da bi možno ukinitje odločitve Predsedstva SFRJ o umiku enot JLA iz Slovenije privedlo do hudega prelivanja krvi v državi, se jih ne tiče. Želijo zaščititi Ustavo SFRJ za vsako ceno.

Jugoslavije v bistvu sploh ni, če pa je, se v njej vojskujejo, in to zares. In ko je država v vojni, prenehajo veljati predpisi, ki veljajo v miru, kar je znano celo laikom.

UREDNIK DNEVNIKA MILAN MEDEN O SVOJEM ODSTOPU

Kako sem postal

Že med vojnimi operacijami je moral glavni urednik ljubljanskega Neodvisnega dnevnika Milan Meden odstopiti, ker baje ni pokazal dovolj velike evforičnosti.

Kateri so bili razlogi odstopa in ali je le-ta pravzaprav izsiljen?

Izsilila ga je situacija. Nisem prepričan, da se uredniki, ki so se profesionalno formirali v mirnodobskih časih, lahko na isti način tudi bojujejo. In ker nisem med tistimi, ki lahko menjujejo identiteto, sem se znašel pred izzivom, da je poleg tega, da je potrebno stopiti na pozicije obrambe nacionalne identitete, spremljati vojne dogodke in zunanje politične reakcije, potrebno potencirati tudi protivojno razpoloženje, če se želimo legitimirati pred evropsko javnostjo. Ker danes ni nobena modrost dvigati vojno temperaturo, ampak prav obratno: modrost je zavzemati se za protivojno razpoloženje. Pokazalo se je, da se je funkcija časopisov, medijev zredicirala,

kar je razumljivo, na povzdigovanje narodne morale, hkrati pa je bilo danega premalo prostora dogodkom, ki so se gibali po neki naravni pravici in posebljanje te naravne pravice je gibanje staršev. In na tem našem babilonsko nacionalno premešanem prostoru je ta naravna pravica, ta instinkt, ki edini more ustaviti norost vojne, ta starševski branik, eden od najmočnejših izrazov avtonomne javnosti in civilne druž-

be. Vendar pa je bil moj poskus, da podamo tudi to drugo dimenzijo, da opozorimo na pomene civilne družbe ocenjen kot kolaboracionističen. Kot

danas

pripadnik poveljne generacije sem doživel isto obsodbo, ki so jo doživljale generacije 1945. ali 1948. leta. To je igra, v kateri ne želim sodelovati.

Ali so na pisanje Dnevnika letele pripombe s strani bralcev, in strukture oblasti?

V zadnjem letu si je Dnevnik izboril neodvisno, libertatno pozicijo, ki je prinesla tudi tirazne rezultate. Seveda to vsem ni bilo všeč. Vendar pa bi tisti, ki so sedaj na oblasti, morali spoznati, da mora sistem parlamentarne demokracije imeti svoje ogledalo tudi v medijih. In na Hrvaškem ter v Slo-

veniji se dosti govori o enotnosti, o narodu kot monolitu, čeprav za neko prehodno obdobje. Nihče ne govori o tem, da pravzaprav potrebujemo eno integracijsko vlado, en integracijski program in da se moramo razlikovati v tem bloku političnih sil. To razlikovanje ne pelje v diferenciacijo naroda. Nasprotno. Zato se sprašujem, v čem je razlika med današnjim stanjem in tistim od prej, ko smo vse imeli pod kapo Socialistične zveze. Mislim, da to ni dobro. Tega ne moremo opravičevati s težavno situacijo, ker, kolikor koli se bomo v Sloveniji ali na Hrvaškem opravičevali s težkim stanjem, je to nerazumljivo za Evropo, na katero se danes toliko sklicujemo. Normalno je, da smo vsi v funkciji enega cilja, vprašanje pa je, na kateri način bomo ponovno stopili v pluralizacijo.

Se vam ne zdi, da so naši časopisi pripravljeno dočakali to vojno, ker so v bistvu vseh 45 let v nekakšnem vojnem stanju?

MEDIJSKA VOJNA

Slovenski Dachau

Mi bi bili ostrejši

Od kje to, da so tedaj, v drugi svetovni vojni Slovenci slabo sodelovali, sedaj pa so se pokazali kot vojaki? Predvsem tega niso Slovenci sami naredili, to so bili Nemci, tisti pravi Nemci. Vidite, da so bili tu nemški oficirji in ameriški specialisti za vodenje takšne vojne. Glede na to, je takšno stanje, kar se tiče organizacije in vodstva. Ob tem se je pokazalo, da je pangermansko razpoloženje v Sloveniji precej močnejše, kot se je pričakovalo.

Pavle Jakšič, general v pokoju, nekdanji načelnik štaba 4. armade, ki je osvobodila slovensko primorje in Istro, Intervju Po Habsburžanih, Nemcih, masonih, kominterni in Vatikanu so se zdaj proti nesrečni Jugo-Srbiji zarotili še Američani.

Zemljišča povratnikom

Državljanom, ki bodo želeli delati in živeti na Kosmetu, bo dodeljeno poljedelsko zemljišče. Predlog zakona, ki regulira pogoje in način dobivanja, bodo sprejeli te dni v Skupščini Srbije. Kakor smo izvedeli, bo prvotni predlog, po katerem bi bil maksimum pridobljene zemlje 5 ha, najverjetneje zamenjan s predlogom, da vsak član družine, ki bi želel živeti na Kosmetu dobi en in pol ha zemlje. Za tako dobljeno zemljo se ne bo plačalo nikakršnega nadomestila. Zakon ne omejuje vrste poklicev ljudi, ki naj bi dobili zemljo.

Politika, Beograd

Take dobljene zemlje bodo povratniki spet prodali »pod pritiskom«, se izselili in čez kakšen mesec prišli nazaj po svoj hektar in pol po glavi.

Kot v koncentracijskem taborišču

V moji aretaciji je sodelovalo šestnajst teritorialcev. Med njimi je bilo tudi nekaj smrkvcev, mladeničev, katerim »škorpi- oni« toliko, da niso padli iz rok, pa sem prosil enega od starešin, naj jih umakne. Tako prestrašeni bi nas lahko pokosili. Tako so se preplašili treh inšpektorjev ZSNZ, da so se na sredi ulice drli: »Roke gor, ne premikaj se, streljali bomo.«

Vsekakor se ni prav častno hvaliti takšnemu hladnokrvnemu junaku, da so ga aretirali smrkvci, ki so jim padale pištole iz rok.

* * *

Zvezali so nas z vrvo, nas stlačili v kamionet za prevoz kruha, v katerem toliko, da se nismo zadušili, ker ni bilo oken, nas pa je bilo notri kakih sto. Voznik je tako noro vozil, da si je neki stotnik JLA zaradi premetavanja polomil rebra. Nekaj vojakov je padlo v nezavest. Potem so nas ob štirih zjutraj vrgli iz vozila pred rudnikom Dol pri Hrastniku. Nahajali smo se v luknji, široki sedemdeset kvadratov, okoli katere so bila mitraljeska gnezda in ti prokleti psi. Neprestano so lajali, trgali so se s povodca vodičev. Počutil sem se kot v koncentracijskem taborišču Dachau, ne pa v slovenski dolini.

Očitno so Slovenci presegle »svoje učitelje« Nemce, ki so med vojno komaj stlačili kakih 120 Židov v železniški vagon, zdaj pa so Slovenci sto dobro hranjenih vojakov nabasali v nekakšen kombi »Zmajčkovega butika izvrstnih slaščic« in še je bilo dovolj prostora, da si je kdo pri padcu zlomil rebra.

* * *

Bil je to že tretji dan. O naši aretaciji nam slovenski policaji niso dali nikakršnih papirjev niti ne obtožnice, katero so menda vložili proti nam. Samo komandant taborišča nam je izvedel kratak govor in rekel: »Vi ste vojni ujetniki. Kdor bo poizkusil pobegniti iz taborišča, bo ubit. Jaz pa sem dobil nalogo, da vas

čuvam.« Kako pa nas je čuval, samo mi vemo. Zadrževal nas je, na primer, na soncu pet ur, potem pa nas je tako razgrete in oznojene z avtomati in s psi, gonil v ledeni rudnik in metansko jamo pod licemernim izgovorom, da nas štiti pred bombardiranjem. To pa me ni tako bolelo, kot me je sovraštvo, ki je sijalo iz oči teh teritorialcev, ki so nas stražili. Njihov pogled je bil krvoloč, preprosto nisem vedel, od kje me čaka smrt: ali iz cevi avtomatov in mitraljezov ali iz teh oči. Tedaj sem dojel kaj je to fašizem.

Mirko Jokić, komandant zvezne policije: Pričevanje o svojih izkušnjah v slovenskem ujetništvu, Intervju, Beograd

Žal gospod Jokić očitno ni bil na Kosovu, kjer bi lahko kakšno podobno sovraštvo zasledil v očeh svojih specialcev.

Zlato vrnjeno v Majdanpek

Vsesplošna panika, ki je, lahko rečemo, najbolj zajela gospodarstvo v celoti, je prisilila tudi zlatarno Majdanpek, da je pobrala svoje zlato in nakit iz trgovin v Sloveniji in Hrvaški. Glede na pisanje mariborskega »Večera« so predstavniki »Zlatarne Majdanpek« prišli te dni v Maribor in odnesli zlato ter nakit v vrednosti štirih milijonov dinarjev.

Po besedah Irene Frlek, poslovodkinje Zlatarne Majdanpek v Mariboru, ki je menda imela velik promet, je predstavnikom zlatarne iz Majdanpeka izročila vse količine zlata in nakita, čeprav je pred tem dobila privolitev občine Maribor, da lahko zlato obdrži na račun nadomestila vojne škode, povzročene med vojno intervencijo v Sloveniji.

Nedeljna Borba, Beograd

To samo dokazuje, da je srbsko zlato v Sloveniji bolj varno, kot v Srbiji...

Kot ptičke na veji

Slovensko vodstvo je po vojni nekajkrat, pravijo, prihajalo k Titu na Dedinje z odločnimi zahtevami za odepitev. On je to reševal z dobro hrano, kakšnim fičkom in prepričevanjem, da je njegova mati Slovenka in da so Slovenci tako neodvisni, »kot ptički na veji«. Potem, ko jih je pospremil na zvezni vlak na Topčideru, jih je to za nekaj časa pomirilo, a ne za dolgo.

Ilustrovana Politika, akademik Radonja Vešović, Beograd

Le zakaj armada potem v Slovenijo namesto s tanki ni prišla v fičkih in namesto orožja prinesla dobre hrane.

Čisto Habsburško

Med prvimi, ki so čestitali mladima neodvisnima deželama in državama Sloveniji in Hrvaški je bil tudi znani evropski demokrat Otto von Habsburg, zadnji potomec dinastične družine »K und K« – Avstrogrškega cesarstva.

Da bi svoje navdušenje do konca demonstriral, je osebno pripotoval v Ljubljano in Zagreb in stisnil desnico navškim predstavnikom dežel in držav.

Uradni gost mlade hrvaške demokracije je bil nedvomno še večji demokrat, famozni Francoz, Jean-Marie Le Pen, vodja francoske ekstremne desnice.

Otto von Habsburg je imel, kakor so javili iz Zagreba, namen in željo, da bi prišel tudi v Beograd. Javnost o tem, eventualnem, obisku ni bila obveščena: v Beogradu očitno ni bilo sogo- vornika na tako visokem nivoju – demokracije.

Nedeljna Borba, Beograd

Morda pa bi Otta von Habsburga v Beogradu sprejeli, če bi imel demokratske kvalitete kakšnega Mihajla von Kertesa.

v Dnevniku ali Delu ali v Danasu, ki bo prevzel tveganje in prešel preko teh poštednjih resnic. Vedno bo moral kdo na sebe prevzeti pravico do skepse. Medijska vojna obstaja, to je dejstvo, vendar ga ne vodijo in ga niso niti začeli novinarji in nimajo prav tisti, ki mislijo, da je dovolj odpreti vrata in okna, napraviti prepih, odstaviti urednike in novinarje in vse bo v redu. To je čisti voluntarizem.

No, mar se ni medijska vojna razmahnila v takšni meri, da nam preti nevarnost, da nekega dne ne bomo mogli, čeprav bomo morali, ponovno sestati za isto mizo in se pogovarjati?

Ko novinarju vzameš svinčnik in papir, si mu vzel vse. Takrat je v poziciji, da kot posameznik kriči na ulici. Iskreno sem prepričan, da znotraj te strukture oblasti, tako na Hrvaškem, kakor v Sloveniji, vseeno obstaja toliko modrih, ki dojemajo, da je primarno v njihovem interesu, da nekaj napravijo za avtonomno novinarstvo. Ker, če tega ni, prihaja pod vprašaj njihova lastna politika. Redukcija vseh dogodkov samo na eno točko ni dobra. To je totalitarna pozicija in zato ponavljam, da so vse te masovke, ki se imenujejo demokratske, nacionalne itd. predstraža nekih novih totalitarizmov in nekih novih ideologizacij.

So te žrtve v Sloveniji v resnici bile potrebne?

Mislím, da je normalno sprejeti, da so bile potrebne. To je v politiki vedno tako. Ampak je potrebno dopustiti tudi mišljenje, da niso bile potrebne. Če politiki dospejo tako daleč, da se pogovarjajo samo še o vprašanih življenja in smrti, je to potemtakem skrajna točka. Od tod in naprej je vse legitimno in ne vidim nobene perspektive. Ampak vedno obstaja določeno upanje, vedno se bo našel posameznik

PO BIVŠI DOMOVINI

Ohrid: Predsedniki šestih jugoslovanskih republik so sprejeli vsebino »ohridske izjave«, dokumenta o miru, ki predvideva razorožitev vseh paravojaških formacij.

Osijek: Prava vojna v Slavoniji. Več deset mrtvih v vsesplošnem spopadu med srbskimi in hrvaškimi vasmí. V Vojvodini že več kot 15 tisoč beguncev.

Sarajevo: Več deset tisoč Sarajevčanov je podpisalo mirovno izjavo za mir in sožitje.

Portorož: Turističnemu gospodarstvu grozi pravi denarni zlom. Portoroški hoteli imajo blokirane žiro račune, dobavitelji napovedujejo prekinitve pogodb, kobilarna Lipica pa je pred razprodajo dragocene črede.

Priština: Na Kosovu še naprej kopičijo rezerviste iz notranjosti Srbije.

Beograd: Srbska opozicija se umika. Ker niso upoštevali njenih zahtev, ne bo več sodelovala v parlamentu.

Ljubljana: Inflacija se znova bohoti. Maja in junija se je dvig cen okreplil, tečaj pa je še kar naprej zamrznjen.

Zagreb: Hrvaške sile so zajele 112 in ubile več teroristov.

Ljubljana: Jugoslovanska armada nas počasi zapuša. Odločitev o umiku pomeni za vojsko temelj za utrditev notranje morale, umaknili pa so se že s Primorske in iz Prekmurja.

Ljubljana: Kadijević je izdal odlok o odpustu Slovencev iz JA. **Bar:** V barskem pristanišču je sedem tujih ladij, natovorjenih s 30 tisoč tonami orožja, streliva in intendantske opreme, namenjenih neznanu kam.

Beograd: Zvezna vlada je pripravila predlog dogovora o delovanju države. Med moratorijem naj bi imela mednarodnopravno subjektiviteto samo SFRJ.

Krško: Posavski teritorialci so se umaknili iz Žleповca in Stare vasi, tako da so izpolnili še zadnji pogoj za deblokado slovenskih letališč.

Zagreb: Četniški terorizem se širi na vzhodno Slovenijo in Baranjo, zato zahtevajo, da bi opazovalci svoje delovanje razširili še na Hrvaško.

Zagreb: Odkrita agresija na Hrvaško. Armadne sile so iz smeri Vojvodine napadle center za vadbo hrvaškega MUP-a v Erdutu. Nove hrvaške žrtve in molk na Banskih dvorih.

Ljubljana: Pričeli so se vračati prvi fantje iz JA.

Ljubljana: Kaže, da se bo o umiku JA treba ob posredovanju predsedstva SFRJ treeba pogovoriti tudi z generalštabom.

Ljubljana: Banke v RS so dinarsko likvidne.

Domžale: Vrtinčasti vihar je divjal okoli Ljubljane. Najbolj je prizadel Spodnje Gameljne in Depalo vas. Škoda je posebno velika v tovarni Rašica, kjer je dež namočil stroje in 400.000 kosov pletenin.

Beograd: Pred zvezno skupščino v Beogradu so mirovniki demonstrirali proti uporabi orožja.

Kragujevac: Delavci v Crveni zastavi stavkajo. Zahtevajo izplačilo osebnih dohodkov in regresa za letne počitnice ter odstop poslovodnega in sindikalnega vodstva.

Beograd: Carinska uprava terja denar. Trdijo, da Hrvaška od začetka julija ni vplačala niti dinarja, Slovenija pa že od 25. junija.

Koper: Koprski Istrabenz je zdaj delniška družba. Za preoblikovanje so se menda odločili, ker tujci ne razumejo naših lastniških razmerij.

Ljubljana: Pouk za srednješolce se začne 2. septembra. Šole morajo zagotoviti roke za popravne, zaključne in druge izpite.

Beograd: Večina ustavnih sodnikov – slovenska člana sta odšla – meni, da je umik JA iz Slovenije ustavno sporen.

Osijek: V Slavoniji obljubljaajo za vsakega ubežnika iz JA živega ali mrtvega – petnajst dni nagradnega dopusta.

Bovec: Italijani ne vedo, da Slavonija ni Slovenija. Zaradi napake na TV v Italiji mislijo, da so njihovi turisti v Bovcu sredi vojne vihere.

Ljubljana: Varovanje slovenske meje je prevzela slovenska policija.

Ljubljana: Z Brnika spet letijo letala. Za športna in turistična letala še vedno velja zračna zapore.

Sarajevo: BiH je sprejela pogovore s Slovenijo. Republiško predsedstvo je tudi predlagalo, da se odloži odhod nabornikov na služenje v druge republike.

Ljubljana: Slovenski izvršni svet je sprejel izhodišča makroekonomske politike v prihodnjih treh mesecih.

Zagreb: Počilo je tudi na Baniji. Protest hrvaške vlade zaradi zločinov JA. Po neuradnih vesteh je v Baniji padlo najmanj 50 oseb na obeh straneh.

Vinkovci: Proga Zagreb–Beograd je zopet odprta.

Beograd: Cene naftnih derivatov se bodo lahko oblikovale prosto, v skladu s ponudbo in povpraševanjem na trgu, je sporočil sekretariat ZIS za informiranje.

Beograd: Jugoslovanska armada je pripravila zbornik kršitev mednarodnega humanitarne prava, ki so jih po njenem mnenju zagrešili organi Slovenije.

Sisak: Genocid nad Hrvati. Četniki so z noži zaklali približno 40 ljudi iz Kozibroda, prav tako pa tudi 9 policistov, katerih telesa so na tovarnjaku pripeljali v Sisak.

Zagreb: Na Hrvaškem so podražili naftne derivate. Liter super bencina stane zdaj 19, navadnega pa 18 dinarjev. Vzrok za to naj bi bil nerealen tečaj dinarja.

Beograd: ZIS je sprejel odlok, po katerem odslej ne bo mogoče brez carine in drugih dajatev uvažati vozil za izposojevalnice avtomobilov ter avtomatov za igre na srečo.

Sarajevo: V BiH vlada popolno brezpravje. Bajе nihče več ne plačuje davkov, ljudi je strah, vlada pa miruje.

Beograd: Zvezna tržna inšpekcija ukrepa proti Sloveniji. Ker je šest zveznih inšpektorjev v Sloveniji postalo republiških, zvezna inšpekcija napoveduje, da bo blago kontrolirala tudi po prehodu meje.

Skopje: Makedonci se pripravljajo na neodvisnost. Sobranje čaka na mnenje vlade o deklaraciji o neodvisnosti, nekatere stranke pa predlagajo referendum.

Beograd: Na konferenci NZJ v Beogradu so razrešili dr. Marka Ilesiča funkcije predsednika predsedstva NZJ.

izdajalec

To je točno, čeprav mi je najtežje padlo, da smo se tako v Ljubljani kakor tudi v Zagrebu, kjer so si časopisi izborili libertatno, avtonomno, profesionalno pozicijo, spet znašli v situaciji, da se borimo za minimum samostojnosti, kar se da v bistvu izenačiti s tistim, kar se je prej dogajalo v Beogradu. Hkrati pa se tudi v tem Beogradu nekaj premika, sicer počasi, ampak vendar. Pri nas pa se to zapira vedno pod opravičilo neke zunanje situacije, na katero mi novinarji v bistvu nimamo nikakršnega vpliva.

Sedaj, ko vam očitajo, da niste bili dovolj evforični, ko vas proglašajo za kolaboracionista, skoraj da ne petokolonaša, vam je lahko svojim sosedom, someščanom razložiti svojo pozicijo?

Prvič, Dnevnik ni v premikanju nacionalnega interesa odigral nič manjše vloge kot ostali mediji v Sloveniji. Drugo je vprašanje, če kot urednik nisem uspel z nekaterimi drugač-

nimi stališči, čeprav mi jih spremljanje tujih medijev, in tudi nekaterih na Hrvaškem, potrjuje. Ampak etiketa kolaboracionista je prinesla meni in moji družini vse tiste slabe posledice, in to so te nevarne igre. In trditev, da usoda posameznika ni važna, v bistvu samo dokazuje, da se nismo premaknili od formule totalitarizma. Osebno sem se bal zaradi vseh teh masovk, od referendumov do plebiscita; seveda ne zato, ker narod na demokratičen način kaže svojo voljo, ampak zato, ker so nekatere smerne danes v Evropi drugačne, in, ker ni mogoče sprejemati edinstvene odločitve v posameznih fevdih in pri tem ne imeti na umu, da se, če hočemo ali ne, danes meje brišejo.

Upam, da bo po umirjanju situacije v prvi plan izšla racionalna skepsa, v bistvu evropska skepsa. Mislím, da je tudi za novinarstvo dobro, da je prišlo do te Brionske deklaracije in da se enkrat uvidi, da Evropa

RES JE...

— za kulisami že slišati, da smo z odpoklicem v Beogradu službojočih Slovencev naredili veliko napako. Prej smo vsaj vedeli, kaj se kuha v zveznih pisarnah in v nekaterih pregretilih glavah.

— da so pri zamenjavi vsemogočega postavljalca pravih ljudi na pravo mesto v Celju pustili na cedilu človeka celo lastni strankarski veljaki. Gospod inženir Mirko Kranjc iz Aera, v skupščini najpogostejši povezovalce otrobov, na tujem glasovanju ni dobil zadostnega števila glasov za predsednika kadrovske komisije. Čeprav je še tik pred glasovanjem za to funkcijo poslanca milo prosil.

— da v tej mladi državi Sloveniji še nimamo vsega, kar potrebujemo. Zato je gospa Katja Boh, ministrica za zdravstvo države Slovenije, morala v tujini iskati pomoč, da bi si uredila zdravje. Pred njo je isto pot že prehodil tovariš Edvard Kardelj.

— da v državi Sloveniji po okupaciji ni več štrajkov, ni stečajev, ni denarja in kljub temu še kar lepo živimo. Predvsem vlada.

— nam Srbi namesto pšenice ponujajo — ječmen. Razumljivo, z ječmenom nimajo kam, Slovenci pa smo znani pivski bratci in konji.

— da v Gorenjih malih gospodinjstih aparatov ne odpuščajo delavcev, ki so bili med okupacijo v teritorialni obrambi. Odpuščajo, vsaj tako trdi Gorenje, delavce, ki so med okupacijo — delali.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA SE MODERNIZIRA

Nov avto s klimatsko napravo

Gospod Igor Omerza popravlja napake svojega predhodnika Frančka Knaflca. Doslej mu je že uspelo nekoliko modernizirati neobhodna tehnična sredstva in popraviti kadrovske politike. Tudi obisk v Ameriki je bil za Slovenijo prepotreben.

V tem kratkem času, odkar je gospod Igor Omerza za krmilom slovenske finančne policije zamenjal Franček Knaflca, poznavalci razmer v SDK ugotovljajo, da se je novi dirigent svojega poslanstva temeljito lotil.

Gospod Omerza se je najprej lotil pospravljanja — garaže. Z grozo je ugotovil, da v njegovem hlevu železnih konjčkov največ počivajo prav najdražji in najboljši žrebci. Tri leta star renault 25 V 6 bi naj bil na voljo le za daljše in »pomembnejše« priložnosti, Knaflca pa se je po metropoli prevažali celo v stoenki.

V Knaflčevi pisarni sploh ni bilo televizijskega sprejemnika, kaj šele videorekorderja ali glasbenega stolpa. Na steni pa je visela neka stara, razpokana oljna slika nekega Japa.

Po daljših posvetovanjih s strokovnjaki se je gospod Igor Omerza dal prepričati, da bi za ustrezen ugled slovenske Službe družbenega knjigovodstva in njenega direktorja lahko prišel v poštev le nov žrebec iz peugeotovega hleva. Nova in velika, za tovrstne potrebe še dovolj razkošna limuzina s hladilno napravo in vsemi ostalimi pritiskalnimi kot se za tovrstni avtomobil spodobi. Staro sliko so odstranili, na police direktorjeve pisarne pa nemudoma prinesli tv sprejemnik, videorekorder in prepotrebni glasbeni stolp.

Pri analizi kadrov so ugotovili, da je Franček Knaflc izredno slabo ocenjeval razmere v državi in omalovaževal potrebe po prisotnosti ljudske obrambe. Knaflc je namreč zmotno živel v prepričanju, da delavec, ki ima na skrbi ljudsko obrambo v SDK, nima kaj delati ali pa premalo dela. Čas in razmere so pokazale, da temu ni tako. Zato so zaposlili še enega strokovnjaka, ki je poleg vsega še visok funkcionar stranke. Da bi bila strankarska prisotnost pošteno porazdeljena, so zaposlili še enega visokega funkcionarja stranke. Poleg tega so ju tudi na novo udomili.

Del slovenske javnosti je bil pred nedavnim zlonamerno obveščen, da zdajšnja vlada še vedno razmetava denar za razna popotovanja v tujino. Pri tem je bilo postavljeno pod vprašaj tudi mesto gospoda Igorja Omerze v slovenski delegaciji, ki je bila v Ameriki. Kritiki so namigovali na to, da bi moral v Ameriki predstavljati Slovenijo finančni minister, ne pa finančni policaj. Pri tem gre očitno za zlonamernost, ker za gospoda Igorja Omerzo ni bilo povedano tudi, da je visok funkcionar stranke na oblasti. Kar pa je v slovenski demokraciji skorajda isto ali vseeno, če si enkrat v vlogi predsednika vlade ali stranke ali samo stranke in pri tem še vodi finančne policije.

V SARAJEVU JUTRI ZADNJE KOLO PRVENSTVA ZA JUGOSLAVIJO

Srbija pred hat-trickom?!

V četrtek, 2. avgusta se bo v športno-rekreativnem centru »Maršal Tito in sinovi« v Stojčevcu pri Sarajevu odigralo zadnje kolo letošnje pravice za prvenstvo Jugoslavije. Dan pred tem celo najboljši poznavalci nogoslovenskega jugometana neradi prognozirajo izid prvenstva, vsi pa soglašajo, da so opcije odprte in da karta prvenstva ne bo znana dobesedno do zadnjih trenutkov zadnjega kola.

Tega bo jutri označil veliki, večni derbi med jugometasti Srbije in Hrvaške, ki bo usodno vplival na videz samega vrha lestvice. Moštvo Srbije bo poskušalo doseči z zmago nedosežen rekord — z eventualno zmago bi si tudi letos zagotovili lastništvo nad Jugoslavijo, kar bi bil po osvojenih naslovih iz let 1918 in 1945, zares težko dosegelj hat-trick. Kako pomembno se zdi jutrišnje srečanje upravi srbskega šampiona, najbolje ilustrira dejstvo, da je trener moštva Slobodan Milošević svojo ekipo zadnja tri in pol leta imel v karanteni nekje bogu za hrbtom v vzhodni Evropi.

V primerjavi z moštvom, ki je igralo večji del letošnjega prvenstva, je moštvo Srbije bogatejše za moriškega centerforja Vojislava Šešlja, čigar prihod ob pamet je bil glavna senzacija minulega prehodnega roka. Poleg Šešlja bo v prvi ekipi najverjetneje zaigral tudi nova Miloševićeva akvizicija Mirosław Lazanescu, ki je prišel s Hrvaške v zameno za Mila Đukića.

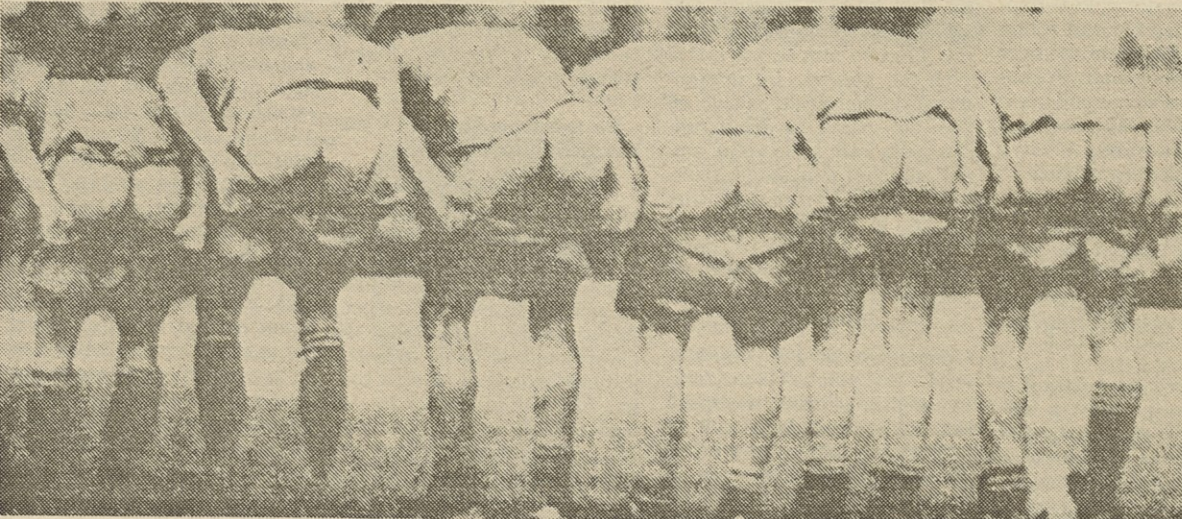
Največje presenečenje pa je vsekakor najavljena zamenjava v obrambi Srbije, kjer je Milošević namesto bridkega beka Radmila Bogdanovića Kubure, navkljub njegovim odličnim Partijam, postavil za zadnjega igralca obrambe neizkusnega Zorana Sokolovića Zotju iz poslanskega kluba »Radnički« iz Pirota.

Seveda ni treba poudarjati, v kolikšni meri je jutrišnje srečanje pomembno za ekipo Hrvaške, ki bi si z ugodnim izidom izborila mesto pri vrhu lestvice, kar pomeni Pokal UEFA in odhod v Evropo po skoraj 60-letni kazni zaradi znanega incidenta v Marsillesu, ko je bil vržen solizec na Aleksandra Piskija Karadordevića. Za razliko od trenerja Srbije se trener Hrvaške Franjo Tuđman ni odločil za karanteno, temveč je storil prav nasprotno — svojo ekipo je peljal na krajšo turnejo po zahodni Evropi, kjer so odigrali niz prijateljskih srečanj. Tudi njegovo moštvo bo bistveno močnejše od tiste, ki je igrala večji del sezone. Razen omenjenega Đukića bosta v ekipi Hrvaške prvič zaigrala tudi dva tujca — po vsem sodeč bosta to George Bush in zviti Italijan Gianni de Michelis. Očitno Tuđman niti v zadnjem kolu ne namerava zamenjati slabo rehabilitiranega centerfora Josipa Boljkovca. To odločitev trener Hrvaške opravičuje s »tanko« klopjo, s katere je zaradi nediscipline odstranil Marka Veselico in Ivana Zvonimira Čička, ki sta flagrantno kršila klubski primež z zamujanjem na treninge in stalnimi pripombami, bilo pa je tudi nekaj primerov kajenja in kockanja vlačilnici.

Za Pokal UEFA in izhod na evropsko sceno se bo jutri borila tudi reprezentanca Slovenije v izjemno zanimivem srečanju proti Bosni in Hercegovini. Ekipo Bosne in Hercegovine, ki je na samem dnu prvenstvene lestvice, mučijo povsem druge težave kot slovensko, zato bo jutrišnje srečanje zanje odločilno v borbi za obstoj Jugoslavije.

Trener Jugometastvo Slovenije Milan Kučan je prepričan v zmago. To zgovorno dokazuje tudi dejstvo, da so pred nekaj dnevi v vlačilnici slovenske ekipe svečano otvorili sodobno opremljen predor, ki vodi direktno na evropski teren. V Kučanovi ekipi ni bistvenih sprememb glede na dosedanjo sestavo. Najavili so le manjše drobne spremembe v taktiki, bolj poučeni pa trdijo, da bo nekaj rošad v teritorialni obrambi. Svoj optimizem pred jutrišnjo tekmo Kučan utemeljuje na dejstvo, da moštvo Bosne in Hercegovine že dlje časa pestijo poškodbe. Tako jutri v ekipi Alije Izetbegovića ne bo Velibora Ostojića, ki si še ni opomogel od poškodbe z enega zadnjih treningov. Poškodovan je tudi Radovan Karadžić, ki ima resno prizadet ponos in zato

Ozadje jugoslovanske politične krize

najverjetneje ne bo igral. Zaradi prizadetosti je celo najavil, da bo obesil nos na klin in pustil aktivno igranje. Od aktivnega jugometana se očitno poslavlja tudi Bogić Bogićević, na njegovem mestu pa bi Alija Izetbegović najraje videl Muhameda Čengića.

Boj za obstoj Jugoslavije je imperativ tudi za Alijinega kolego Kiro Gligorova, trenerja jugometastev Makedonije. Jutrišnje srečanje z ekipo Črne gore je zato za Makedonce srečanje stoletja. Minula sezona je bila za Makedonce prva v zvezni ligi in eventualen izpad bi zanje pomenil ponoven potop v anonimnost druge lige vzhod, kar bi bilo enako katastrofi. Ekipo Črne gore pod vodstvom Momira Bulatovića je, kot je znano, le juniorsko moštvo Srbije, zato bodo Mali Mo in ostali najverjetneje celo tekmo odigrali s tranzistorji na ušesih, da bi slišali prenos derbija med Hrvaško in Srbijo.

Zadnje kolo prvenstva za Jugoslavijo se pričena jutri natančno opoldne, navkljub izjemnemu zanimanju javnosti pa še vedno ni znano, ali bo zagotovljen tudi direkten prenos posmrtnih ostankov Josipa Broza Tita iz Beograda v Kurnovec.

Feral Tribune

Sta gospoda opazovalca, ki nabirata kondicijo na triatlonu, ali triatlonca, ki trenirata opazovanje?

HUMORESKA

Opazovalci

Enzo Bettizza je v torinski La Stampi zapisal, da opazovalci, ki jih je v Slovenijo poslala Evropska skupnost, dajejo vtis, ko da so prišli z Marsa, saj ne razumejo, kje so, ne vedo, s kom govorijo, ne vidijo in niso sposobni odkriti pomena kart v izredno nevarni igri.

»Kaj ste res prišli z Marsa?« sem vprašal opazovalca, ki sta opazovala v bližini naše hiše, ki je v bližini vojašnice.

»Kdo to pravi?« sta vprašala in takoj dodala, da ne bi smel vprašati, ker opazovalci samo opazujejo in nič ne govorijo.

»Kaj opazujeta?« sem vprašal.

»To ne smeva povedati.«

»Brionsko deklaracijo?«

»Aha, mir. Opazujeta, če je mir?«

»Ne smeva povedati.«

»Kakšno tehniko opazovanja pa uporabljata?«

»Oči. Več pa ne smeva povedati.«

»Meni se zdi zelo mirno. Kot v deklaraciji. Tu in tam je videti kakega vojaka, ko gre čez dvorišče.«

»Nič ne rečeva.«

»In kaj če vaju tudi oni opazujejo? Z respektom izza take line, a? Opazita kaj takega?«

»Opaziva vse.«

»Vajino opazovanje mora biti zelo diskretno, takšno, da opazovani tega sploh ne opazijo.«

»Da, v tem je bistvo opazovanja.«

»In opazovalci seveda ne smejo opazovati česa drugega, kot strogo določen predmet opazovanja. Kaj smeta opazovati, na primer, tisto žensko? Aha. Vidim, da jo opazujeta. Lepo diskretno.«

»Tega ne smeva povedati. Mi samo opazujemo in sporočamo rezultate opazovanja Evropski skupnosti.«

»Kaj pa, če česa vendarle ne opazita?«

»Nemogoče. Pri pravilnem opazovanju se vse opazi.«

»Sta opazila tudi, da bi rad od vaju izvedel kaj več od tega, da opazujeta in ne moreta ali ne smeta povedati, kaj sta opazila?«

»To pa. Tudi to, da naju skušate motiti pri opazovanju z najrazličnejšimi vprašanji, bova morala nujno sporočiti Evropski skupnosti.«

FOTOREPORTAŽA

Domoljub napadel transporter

NI RES...

— da France Tomšič, tu in tam še vodja neodvisnih in sploh sindikatov, ne misli na svojo delavsko organizacijo. V nedeljo popoldne je bil viden v Zalcu, kjer so predstavniki slovenskih društev iz Švice skušali povezati popkovo rodne in nove domovine. V obliki priključitve.

— da so v Velenju vsi odgovorni že na dopustu. Skozi skupščinska vrata skušajo spet spraviti vprašanje stanarin in drugih dajatev. Gre za tisti del občinske odločitve, ki bi skoraj veljala glavo občinskega vrha. Zdaj bi naj te glave končno — padle.

— da je Celje med okupacijo utrpelo najmanj škode v vsej slovenski državi. V Topru noč in dan šivajo uniforme za slovensko vojsko in kot stvari stojijo, je možno računati, da bodo vsega hudega navajene delavke prve v samostojni državi Slovenije, ki bodo plačo dobile v — bonih.

NOVA DOBA

KONEC ZGODOVINSKIH LAŽI

DR. NADA KLAJČ:

ZADNJI KNEZI CELJSKI V DEŽELAH SV. KRONE

V knežjem mestu izide v dneh pred 1. Svetovnim slovenskim kongresom knjiga o knezih Celjskih, nekronamih srednjeveških vladarjih z velikansko gospodarsko in politično močjo. Knjiga zagrebske zgodovinarke dr. Nade Klajč, ki je celjski knežji družini po dolgih stoletjih prva priznala moč, ugled in sloves, ki ga je ta uživala v času svojega vzpona in zmagoslavja.

Knjigo je med bralce s strokovnim razmišljanjem popeljal prof. dr. Janez Šumrada. Oblikoval jo je Jože Domjan, fotografije sta napravila Viktor Berk in Lucas, stiskal jo je Cetiš Celje. Vezana je v platno in za reprezentančne knjižnice v usnje.

Cena knjige, vezane v platno, je 599 dinarjev, vezane v usnje in numerirane pa 999 dinarjev.

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam _____ izvodov knjige dr. Nade Klajč Zadnji knezi Celjski v deželah Sv. krone, vezane v _____

Priimek _____

Ime _____

Kraj _____

ulica _____

Poštna številka _____

pošta _____

Številka osebne izkaznice _____

Datum _____

podpis _____

Naročnik plača knjigo po povzetju in poštino poravnava sam.

Naročilnice pošljite na naslov:

Prese d.o.o., Aškerčeva 15, 63000 Celje

Informacije po telefonu 063 23 331, 063 27 606 ali po faxu 063 25 849.

GOVORICE O STRELJANJU V ZAGATI SE ŠIRIJO

Resnica v Zagati

Končni rezultat streljanja v Zagati: dve težko ranjeni osebi, dve družinski tragediji in, seveda na desetine teorij o vzrokih in poteku tega žalostnega dogodka. In medtem, ko so bili pristojni uslužbenci na Upravi za notranje zadeve še pripravljani, sicer skopo, a vendarle obvestiti javnost o dejstvih ter s tem vsaj deloma omejiti številne govorice, ki te dni nezadržno krožijo po Celju, smo na sodišču v Celju namesto dejstev dobili le kratko in suhoparno predavanje o tajnosti preiskave. Prav zaradi molka pristojnih organov in že omenjene epidemije govoric smo poskušali poiskati še nekaj informacij.

Govorice o domnevnih izredno hudih poškodbah **Rolanda Koelle** smo preverili na oddelku za intenzivno terapijo v Splošni bolnišnici v Celju. Po besedah pristojnega zdravnika je Koella še zmeraj v kritičnem stanju in še ni jasno ali bo sploh preživel. Vstopna rana se nahaja zelo blizu hrbtenice, izstopna pa mu je hudo poškodovala prsni koš.

Preveriti smo hoteli tudi teorijo, po kateri naj bi **Šoštar** streljal v samoobrambi in je zadnje čase precej razširjena na celjski »čaršiji«. Poklicali smo gospoda **Levovška** s sodišča v Celju, ki pa nam je dejal le, da je preiskava tajna in nas napotil k javnemu tožilcu. Evidentno je, da bodo govorice krožile, dokler preiskava ne bo končana. Vsekakor pa je ta teorija še nepreverjena in za enkrat nepodkrepljena z dejstvi.

Zanimivo je, da sta trenutno najbolj pogosti prav dve povsem nasprotujoči si razlagi. Ena skupina očitno trdi, da ni šlo za nikakršno samoobrambo in da je bil Koella ustreljen v hrbet. Priče iz druge skupine pa zopet prisegajo, da je Šoštar le branil svojo ženo. Ne bomo moralizirali o uporabi strelnega orožja in podobnih stvarih toda eno drži kot pribito: vsaj ena izmed teh dveh skupin očitno ne pozna ali pa noče poznati resničnih dejstev. Molk pristojnih organov nikakor ne pomirja domov in govoric, ki so se vsled tega razširile kot požar. Vsi namreč vemo, da človeška domišljija ne pozna meja.

Če se bo preiskava zavlekla, lahko pričakujemo še mnoge nove teorije, ki bodo verjetno imele še manj stika z realnostjo kot dose-

Zagata: napad ali samoobramba?

danje. Morda pa bi bila to komu voda na mlin. Kdo ve?

SLOVENEK IZGINIL V VALOVIH

Figija še niso našli

Po desetih dneh sta luški kapitaniji z Bola in Hvara prenehali z iskanjem pogrešanega Celjana Igorja Kantužarja-Figija. Tridesetletni grafik iz Cetisa je 15. julija izginil v valovih blizu Brača. Skupaj s Srečkom Bercetom sta jadrjala na deski, ko ju je zajela burja. Srečka so odkrila letala na prevrnjeni deski blizu Hvara.

Dolgo načrtovan in pričakovani dopust na Braču je dve celjski družini spravili v globoko žalost. V ponedeljek, 15. julija, sta se prijatelja, znana športnika in jadralca, še na tridesetletni Igor Kantužar, oče enoletne hčere, in Srečko Berce okrog osme ure odpravila na morje. Z družinama sta bila na dopustu na Bolu na Braču. Mirno morje je popoldne zajela vse močnejša burja, ki se je proti večeru sprevrgla v orkan, valovi pa so bo besedah tamkajšnjega komandirja milice presegali višino treh metrov.

»Morje je bilo tako zvalovano, da iz luke niso izpluli niti stari morskí mački z večjimi ladjami. Zato sem se ustrašil in pomislil na najhujše, ko je zvečer vsa prestrašena in prestrašena žena sporočila, da pogreša moža Igorja in prijatelja Srečka, ki da sta na jadralskih deskah nekje na morju.« nam je po telefonu povedal komandir milice iz Bola.

»Mi poznamo morje, še posebej tu, ob Braču, zato smo takoj začeli z organiziranim reševanjem. Najhuje je bilo to, da vremenska poročila tudi za naslednja dva dneva niso obetala izboljšanja, zato smo poklicali na pomoč letala. Ob tako razburkanem morju s čolna ali manjše ladje težko vidiš človeka v valovih, vidiš pa jadro, če se jadralcu uspe obdržati nad vodo...«

V zraku sta bili dve letali, na vodo pa smo poslali tri patroljne čolne milice iz Splita, dva iz Hvara in več domačih ribiških čolnov. Naslednji dan zjutraj je v nekem zalivčku pri Hvaru letalo odkrilo na jadralski deski povsem izčrpanega Srečka Berceta. On nam je pozneje povedal, da bi se naj sam prejšnji dan prvi znašel v vodi, ko ga je sunek burje dobesedno pomel z deske. Takrat bi naj Igor Kantužar deskal v bližini, saj

ga je po padcu v vodo še videl, ko pa bi naj naslednjič izplaval na greben vala, niti jadra, niti Kantužarja ni več videl. Da ga je baje klical, vendar ni bilo ničesar slišati... Dejstvo je, da četudi bi bil Igor Kantužar tik ob Bercetu, ko je ta padel v vodo, burja in valovi naredijo svoje in bi Kantužarja odneslo daleč v stran...

Kakorkoli že, pogrešanega mladeniča smo iskali vseh naslednjih deset dni, o nesreči so bile obveščene vse okoliške luške kapitanije, vozniki turističnih čolnov, kapitani jaht in redne plovbe. Žal smo našli samo še desko. Vse se je zgodilo skoraj tako kot pred petimi leti, ko je prav tako prišlo do nesreče, jadrarca pa do danes nismo našli. Morje ga je vzelo k sebi...

Zdaj je od nesreče že sedemnajst dni in je z vsakim dnevom manj verjetnosti, da bi nesrečni Igor Kantužar, za prijatelje Figija, tiskar v Cetisovem oddelku samolepilnih etiket, le preživel, če bi ga zaneslo na odprto morje. Potem bi se »tretjič rodil«, kot bi sam rekel, saj je po hudi prometni nesreči rad rekel, da se je »drugič rodil«. Žena Irena, ki dela v Aurei, hčerki na upa povedati strašne novice, še vedno upa. V upanju živi tudi Srečko, ki je šele v dolgi samotni noči v razburkanem morju dojel, kaj se mu je zgodilo in da se je po čudežu rešil. Zato verjame v čudeže in v prijateljevo vrnitev.

PETROL

z vami na poti

TAJNI NAČRT NAPADA NA SPLIT

V prvem naletu 2000 mrtvih

Takšno oceno prvega napada bojnih letal JA je pred nedavnim objavil zagrebško-splitski tednik ST. »V vojaški operaciji 'Talas' (val), načrtu napada na Split, bi velikosrbske sile uničile strateške cilje in bombardirale nekatere najbolj gosto naseljene predele mesta. Od dvesto tisoč prebivalcev bi mesto v zakloniških našlo le petdeset tisoč ljudi. Med Imočani in oficirji JA na Blatinah pričakujejo krvave spopade, ženske in otroci pa bodo v Solinu naredili živi zid pred tanki.«

»Splitsko prebivalstvo je vznemirjeno in zgroženo zaradi vse bolj razširjenih govoric o vojaški operaciji »Talas«, katere cilj je uničiti najvažnejše strateške točke v centru mesta kot so Občina, pošta, zgradba RTV Split, TV Marjan itd. in bombardirati nekatere izmed najbolj gosto naseljenih četrti kot sta Pujanka in Mertojak.«

»Napad bi bil izveden na vseh treh nivojih, zračnem, vodnem in kopenskem, s tem da bi bilo slednjega najlažje zaustaviti z blokiranjem, miniranjem ali onesposobitvijo cest, ki vodijo v Split. Podrobneje, razstrelili bi predor pred mestom Klis tako most pri Stobreču, s čemer bi onemogočili tudi prodiranje iz smeri Žrnovice, s postavitvijo ognjenega štita pred Mravinci bi z minimalno potrebnim številom oboroženega moštva zaprli cesto, vsi tisti, ki pa bi prišli z zahodne strani magistrale pa bi pred križiščem v Solinu naleteli na živi zid, v primeru poskusa preboja le-tega pa bi cesto tudi minirali.«

»Večje motnje v svojem delovanju bi doživele tudi enote, ki bi za delovanje potrebovale prehodne poti med Vojnornariškimi območjem

(VPO) in vojašnico Lora, saj bi v primeru napada na Split bil razstreljen tudi predor skozi Marjan, le-ta pa je edina povezava med tema dvema lokacijama«

Slobodni Tjednik tudi opozarja prebivalce Splitskega, naj bodo previdni pri gibanju v okolici VPO, saj se na strehi tega

ST
SLOBODNI
TJEDNIK

objekta nahaja velik mitraljez, ki bi streljal tudi na prebivalce.

Kljub temu o kopenski napad po pisanju tednika ST ne predstavlja največje nevarnosti v operaciji »Talas«.

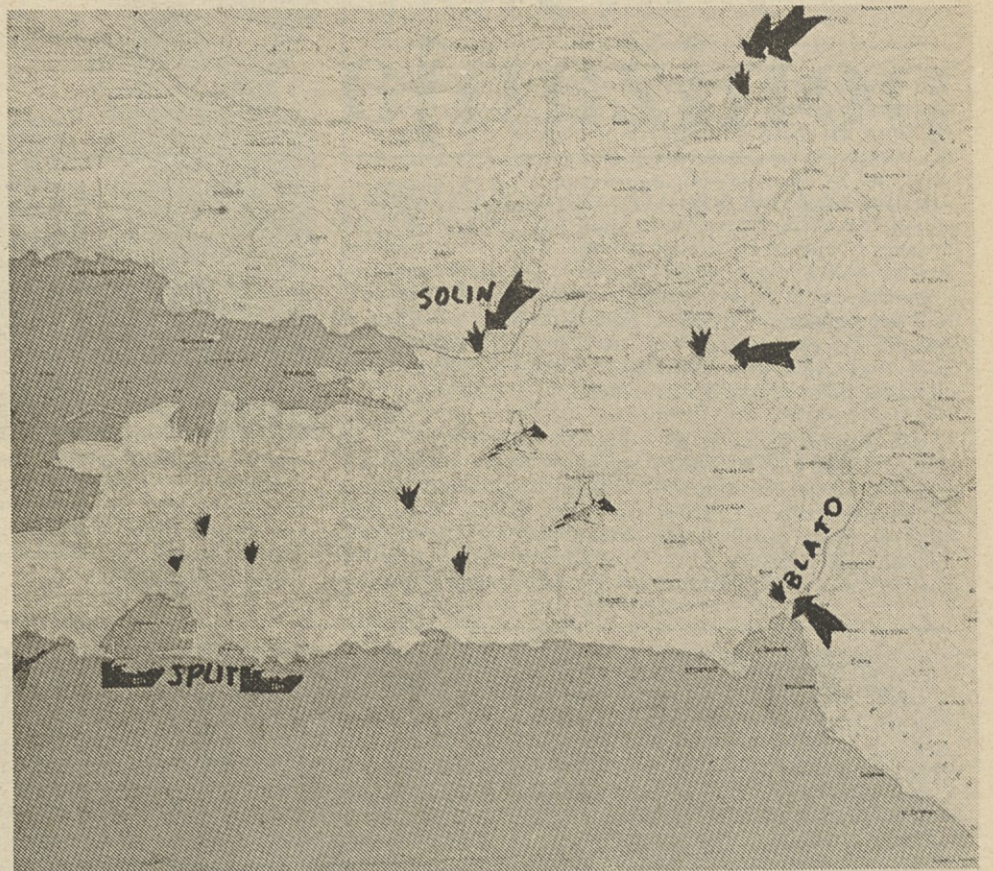
Z vojaškega letališča v Zemunik blizu Zadra naj bi v primeru napada na Split podela dva MIG-a, katerih naloga bi bila napasti strateške cilje z zahodne strani, medtem ko bi šest MIG-ov iz Mostarja, Gla-

moča in Plješivice (Bihać) s severovzhoda bombardiralo naselje z največjo gostoto prebivalstva. Hkrati bi iz raketnih čolnov izstreljevali raketne izstrelke na področje mesta Split.

»V tretji fazi bi prišlo do izkrcanja desantno-diverzantskih četniških sil na, z načrtom določena mesta, s katerih bi lahko nadzorovali življenje celotnega mesta. Da je temu res tako, dokazujejo vse bolj pogosto izselitve in »odhodi na počitnice« aktivnih in upokojenih vojaških oseb, kot tudi samo dejstvo, da je dr. Petar Bokun brez sledi izginil iz Splitskega.«

Župan mesta Split Marin Mihanović je za ST izjavil: »Prosimo vas, da na strašite ljudi brez razloga. Napravili smo oceno možnih izgub v vseh inštitucijah, od te da so ljudje pravočasno opozorjeni, do tiste, pri kateri je opozorilo prišlo prepozno. Med drugo svetovno vojno je bil bombardiran splitski Pazar, na katerem se je takrat nahajalo največ ljudi, toda žrtev je bilo le kakšnih sto. Še enkrat vas prosimo, da ne pretiravate, kot to običajno počno novinarji.«

»Splitsčane pa ni strah le zaradi tega, da bi opozorilo prišlo prepozno. Strah jih je stanja, v katerem se nahaja večina splitskih zaklonišč. Po besedah Zdenka Soldića so skoraj vsa neuporabna. Po njegovem je bila gradnja teh zaklonišč na-

vadna tatvina skozi razne oblike samoprispevkov, saj danes, ko je nevarnost zračnega napada povsem realna, večina ljudi ne ve, kam naj se zatečejo, še manj pa ali so zaklonišča sploh varna kar se prežračevanja tiče.« Povsem realen strah, saj je smrt zaradi eksplozije enako

grozna kot smrt zaradi zadušitve. Prav zato si bo večina prebivalcev Splitskega poiskala zaklon v svojih kletih.

»Prebivalci Kamena pri Splitu si preurejajo bivši fašistični bunker za 150 ljudi, za primer napada novih fašistov. Tudi oni verjamejo v zmago razuma, to-

da fašizem je pri nas že postal nalezljiva bolezen.«

»Avtor članka, Andro Opuzenc še dodaja: »Upajmo, da se Slovenija ne bo ponovila in da Split ne bo zasut z bombami, od katerih bi naj po eni izmed inštitucij v prvem naletu umrlo dva tisoč ljudi.«

VELENJSKEMU POSLOVNEŽU PRISLUŠKUJE POLICIJA

Peci gradi renome

Poslovnež Peci gradi svoje ime. Potem, ko je s 16-imi leti prišel iz Titove Mitrovice v Velenje in ko je čez nekaj let kot sam pravi podedoval ogromno vsoto denarja, se je temeljito lotil biznisa. Diskoteka Super Fleck je bila njegov prvi posel, sedaj, dve leti po tem, ko je Flecka prodal Super Leeju in se lotil poslovanja na Koroškem, pa je klub California številka ena in mu poleg ostalih devetih lokalov prinaša največji ugled.

Čprav ga policija nadzira že osem let, zakaj nam natančneje ni hotel povedati, mu osem let prisluškuje po telefonu, se njegova želja po dobrem imenu še ni omajala. Peci se pač ne pusti zmeti. Potem, ko smo pred tednom dni zapisali nekaj skopih besed o njegovem domnevno nelegalnem poslovanju, se je pač kot vsak dober biznismen zbal za svojo dobro reputacijo. Povedal je, da ga ljudje iz zavisti na vsak način hočejo očrniti. Ko je pred leti odprl diskoteko Super Fleck, so se ljudje spraševali, od kod mu denar; ko si je kupil Porscheja, so mu zavidali in mu rezali gume; ko je diskoteko prodal in se lotil zabavnštva bližje avstrijski meji, so začela krožiti natolcevanja.

»Nikdar se nisem ukvarjal z nelegalnimi posli! Naj mi umre moj edini otrok, če bi to bila resnica,« zatrjuje Peci: »To je v Velenju nemogoče. Velenjska policija je tako sposobna in ima ovađuha v vsakem četrtm občanu, da je takšno delovanje kratkomalo nemogoče.«

Da ne bi govorice prišle tudi v njegovo najuspešnejšo pridobitev, klub California na Ravnah na Koroškem, ima v svojem lokalu zaposlenega tudi »dobrega policajca«, ki mu pomaga v kritičnih trenutkih.

»Ukvarjam se s samimi dobronamernimi stvarmi. Že vse skozi se trudim, da bi naredil vsaj nekaj za mladino. Organiziral sem ogromno nastopov tujih in domačih glasbenih skupin, ogromno plesov, pa čeprav sem šel v lastno škodo. Ljudje mi pravijo: 'Peci, zakaj si šel iz Velenja, zdaj je vse tako pusto, ni več prave zabave?' Kdo pa ne bi šel na boljše? Ljudje še sedaj govorijo vse mogoče, jaz pa lahko rečem le to, da bi vsak šel na večji prostor.«

Zaradi vseh teh natolcevanj ga po njegovem nadzira tudi policija. Vse do začetka vojne, zatrjuje Peci, ni noben telefonski pogovor minil brez njihove vednosti in prav zaradi tega se je moral še bolj potruditi, da ne bi po pomoti res prišlo do kakšne težave. Med vojno in po njej je skrivni prisluškovalec le izginil s telefonske linije.

Da bi se izognil vsakršnemu nepotrebnemu škandalu, je že pred leti uvedel posebne članke izkaznice, ki sumljivim tipom in ljudem s sumljivimi posli niso bile dostopne. Preverjal je tudi svojo delovno silo in v najbolj kritičnih trenutkih prekomerno obremenjeval svoje najboljše delavce, da le ne bi prišlo do problemov. In le tako mu je uspelo, da se njegovo ime ni umazalo. Članske izkaz-

nice je obdržal tudi za klub California. Pohvali se z 2 tisoč 600 stalnimi gosti, med katerimi jih je mnogo tudi iz sosednje Avstrije. Mislil je pač na vse, predvsem pa na svoje dobro ime.

Čprav živi še vedno v enosobnem stanovanju v Velenju, z ženo in hčerko, upa, da je

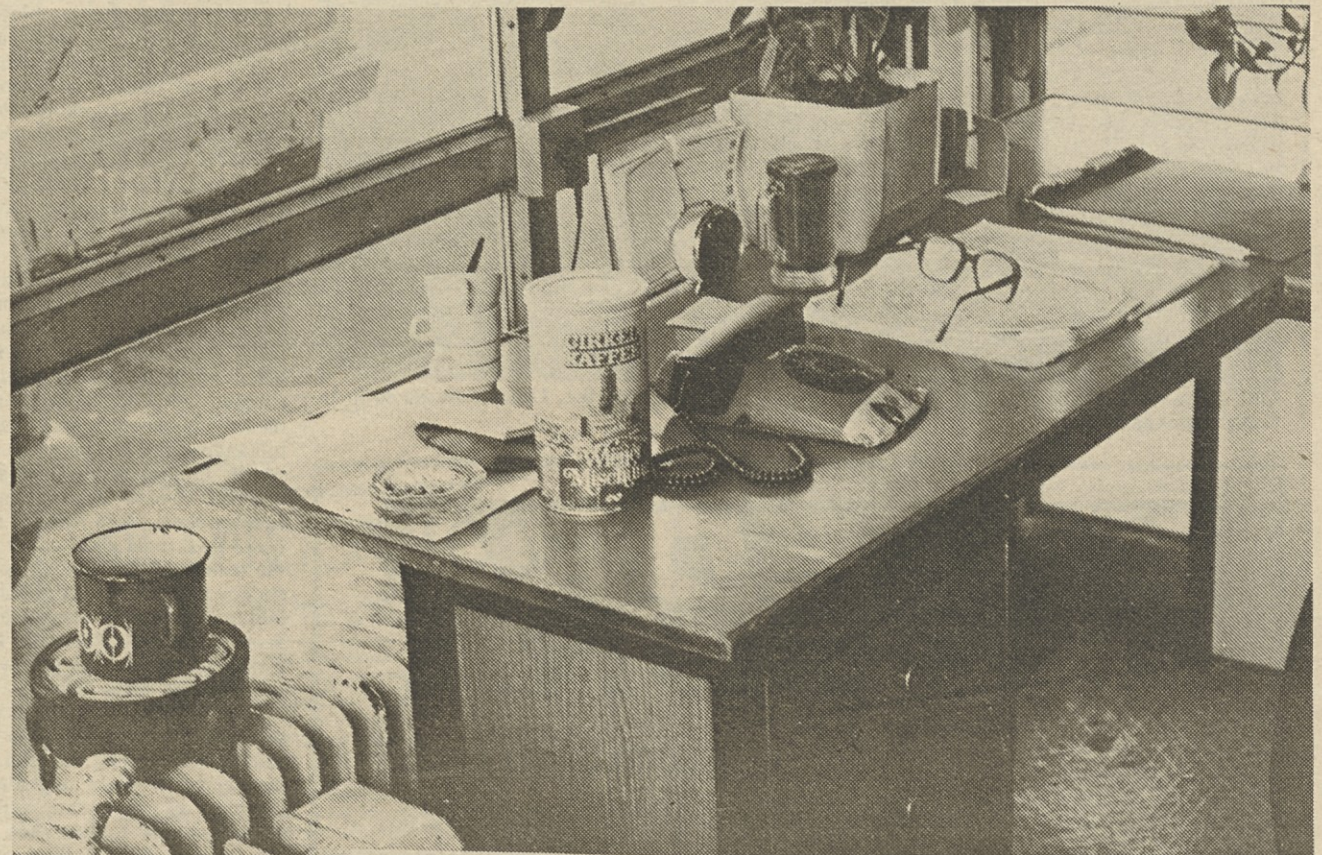
njegovo ime vsaj tako znano kot ime Štorman in da bo Slovenija kmalu uvedla zakon, ki bo burkeže in pretepače v gostinskih lokalih bolj kaznoval, da si bodo lahko lastniki vsaj malo oddahnili od čuvanja lastne identitete. Toliko gospod, ki se predstavlja le kot »Peci«, o sebi. Žal nam na mnoga vprašanja ni odgovoril.

KOVIN
TRADE

Zunanja trgovina
Mariborska 7, Celje
telefon: 063 25-721, 38-411
telefax: 063 63-657
teleX: 36822

Partner znanja in zaupanja

ROKOMETNI KLUB CELJE
PIVOVARNA LAŠKO

KRUTO IZKORIŠČANJE BRATOV GOMEZ
Z VOLČJIMI GLAVAMI

Najhujša ponižanja

V Mehiki živijo trije dečki, s katerimi se je narava poigrala na najbolj krut način. Mama Juana Gomez je rodila tri sinove, ki jih danes svet pozna kot »volčje pošasti«. Rodili so se z najintenzivnejšo obliko enega redkih pojavov genetskih sprememb – atavizmom. Ta pojav, čeprav je redek, poznamo kot povečano nenormalno poraščenost, rojstvo otroka z izrastkom na hrbtenici, ki spominja na rep, ali z večjim številom prsnih bradavic po telesu, pa tudi še drugače. Tokrat se je narava kruto znesla kar na tri otroke iz iste družine.

Sprva so živeli v skromni hiši v mestu Loreto v severni Mehiki, kjer so bili deležni zaničevanja, posmehovanja in revščine. Ko je svet zvedel za njih, so jim ponudili delo v cirkusu Balckpool Tower. Tam so nastopali

elegantno oblečeni, vedno nasmejani v vlogi – ljudi volkov. Verjetno marsikateri gledalec ni mogel verjeti, da so dečki Gomez naravno tako iznakaženi. Smejali so se njihovimi klovnovskim peripetijam. Ven-

dar dečki niso imeli mask, bili so naravno poraščeni od glave do pete z dlako, ki je znana pod imenom »ipertricosi«. Pravijo, da je njihova drugačnost izzvala neverjetne učinke. Ljudje so jih hodili gledati, kot živali v kletkah.

Končno se je našla neka humanitarna organizacija, ki je vodstvu cirkusa preprečila nadaljnje bogatenje na račun poniževanja. Tako so prenehali s svojim cirkuškim delovanjem. Zdaj živijo življenje brez poniževanj in zasmehovanj.

Družina Gomez: mati Juana s svojimi tremi iznakaženimi sinovi in »normalno« hčerko Dulce

Miličnik je aretiral Rosmino, ker je s sedemnajstimi leti prišla iz Afrike. Uradne oblasti so jo že vrnile v domač kraj

NEURESNIČLJIVE SANJE ČRNIH DEKLET V

Nedolžnost za

Tragične so usode mladih deklet, ki po ilegalni ali legalni poti prihajajo iz Nigerije in Gane v Italijo, kjer želijo uresničiti svoje življenjske sanje, ki, ko pridejo do cilja, ugasnejo in takrat postane prepozno, da bi iz trdih krempljev svojih zvodnikov zbežale nazaj in zato se zadovoljijo z življenjem, na katerega so obsojene.

Mnoga dekleta so v svet sanj prišle nedolžne in na surov način izgubile svojo nedolžnost. Kar je stranke stalo ne manj ne več kot milijon lir. Koliko se nedolžnost v tem umazanem poslu »spoštuje«, nam kaže tudi primer, da ta mlada dekleta po prvem seksualnem »krstu« za en odnos dobivajo samo 20.000 lir.

Maria Vittoria, ima 16 let in prihaja iz Nigerije. Že sedem mesecev, odkar je v Italiji, se ukvarja s prostitucijo. Kdor hoče njeno telo, mora plačati le 20.000 lir. Sedem mesecev na ulici, težka in vulgarna šminka so naredili svoje. Na njenem obrazu ni več sledi mladosti.

»Vse se je začelo julija lanskega leta. Pravkar sem končala drugi razred srednje šole in sem bila srečna deklica. Moj cilj je bil postati učiteljica. Zatem so prišli oni. Bila sta dva moška, Nigerijca, lepo oblečena. Ustavila sta se v moji vasi in govorila z mnogimi družinami. Z mojo mamo in očetom sta razpravljala o ekonomski krizi, ki je zajela naš kraj,« pravi Maria. »Kakšna prihodnost je za naše otroke v takšni situaciji,« sopeče sprašujeta, navidez zaskrbljena. »Mi imamo dobre zveze v Italiji, tam je drugače, drugačen svet. Naša organizacija skrbi za tuje prišleke, pomaga jim najti stanovanje in delo. Vaša hčerka v Italiji bi že sedaj lahko zaslužila več kot 2.000 dolarjev na mesec.« Njeni starši sprva niso bili zadovoljni, potem pa so se pustili prepričati. Ta dva sta bila tako vljudna, da je vse lepo kazalo. Nato sta še izjavila, da bosta priskrbeli dokumente in vse ostalo. »Vaša punčka bo«, sta govorila, »ko bo našla delo, lahko vračala naše stroške enkrat na mesec. Potovala bo z letalom, z novo lepo propustnico, ki daje videz turista.«

Tako se je Maria izkrcala na letališču Fiumicino, kjer jo je čakala neka ženska. Ta se ji je nasmejala, jo objela, pogledala od glave do nog in zadovoljna rekla, da ima takšna, kot je ona, zagotovljeno prihodnost.

Vsedei sta se v avto in odšli v Castel Volturno.

V eni izmed vil je srečala veliko mladih deklet. Kmalu je gospa, s katero je prišla, spreminila odnos do nje.

»Imaš lepo telo, to je tvoje delo,« ji je rekla z grobim glasom. V roke ji je porinila preservative in ji rekla, da bo morala zvečer oditi na ulico, kjer se bo tudi prodajala. Po večeru bo gospa preštelala preservative in za vsakega, ki bo manjkal bo morala plačati 20.000 lir. Kmalu je Maria pričela kričati kot nora. Prosila je, da jo puste domov, da hoče svojo mamo, vendar gospa se za to ni zmenila.

Devetnajstletna Josephina je pobegnila in vse priznala policiji

KATEDRA KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

KDO SE BOJI NOGOMETA

Odstop od odstopa

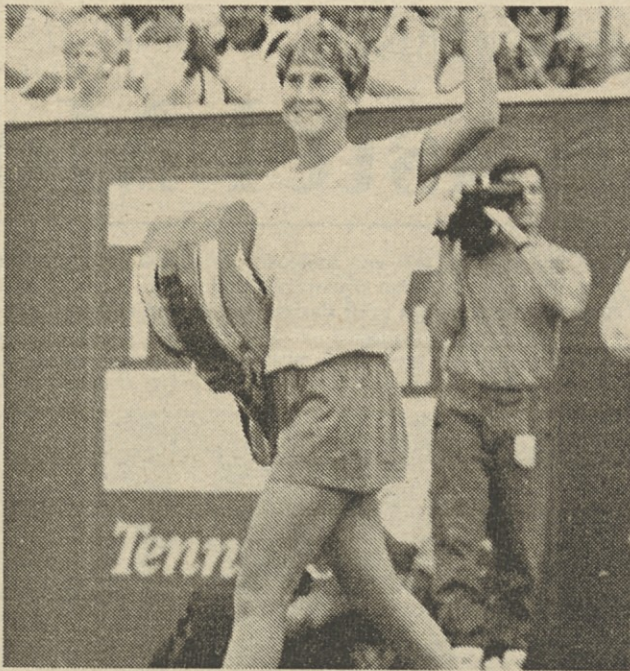
Žreb za šestnajstino finala nogometnega pokala Jugoslavije ni bil ravno milosten. Odločil je, da se medsebojno srečata moštvi JLA in Kopra.

Takoj, ko se je izvedelo, da mora moštvo JLA gostovati na terenu slovenskega ligaša, je vodstvo nogometne sekcije, ki služi vojaški rok in igrajo zanj, javno sporočilo, da nočejo gostovati v Kopru. To je 20. julija po objavljenem žrebanju javil tudi športni tisk v Beogradu.

Toda, ko so izvedeli, da niti

nogometni klub Koper noče igrati tekme z moštvom JLA, je vodstvo vojaških nogometne sekcije odstopilo od svojega prvotnega namena. Svojega prvega odstopa pa več niso omenjali. In to vse zato, da bi Koper bilo moštvo, ki odstopa in ki bi bilo izločeno iz nadaljnega tekmovanja.

V trenutku, ko objavljamo ta tekst, še vedno ni znano, če se bo tekma sploh odigrala. Sicer pa je tudi odstop od odstopa lahko včasih koristen.

MONIKA MED POŠKODBAMI Prva igralka počiva

Še ne polnoletna Monika Seleš, prva teniška dama sveta, skrbi, da skoraj vsak dan svetovne agencije poročajo o njej. Niso še utihnili slavospevi o zmagi na pariškem Roland Garoju, že je teniški svet presenetila novica, da Monike ne bo v znamenitem Wimbledonu. Ni bilo teniškega poznavalca ali pa tistega, ki ta šport spremlja mimo grede, da se ne bi vprašal: zakaj?

Ugibanj je bilo veliko. Eni so trdili, da ni pripravljena za nastope na travi, drugi, da je spoznala fanta in se vanj noro zaljubila, tretji so zatrjevali, da je noseča, četrti so svoje zgodbe pletli z davčnimi izračuni. Še in še je bilo ugibanj.

Družina Seleš se je zaprla vase. Tudi najbližji prijatelji niso dobili prave informacije. O vsem so se lahko pogovarjali, le o Monikinih nastopih ne. Monika pa je ves čas najrazličnejših ugibanj in družinskega molka zaskrbljeno obiskovala zdravnike, ki so ji po natančnih pregledih svetovali naj se odpove Wimbledonu, češ, da bo za uspehe na tem turnirju še dovolj priložnosti. Končno so tudi širši javnosti sporočili, da je Monika poškodovana in da ne bo nastopila v Wimbledonu. Tudi to za nekatere ni bilo dovolj in posebna predstavnica poklicnih teniških igralk se je prepričala, da gre za zdravniško odločitev in ta je bila dovolj močan argument, da se je Seleševa izognila kaznim, ki so sicer predpisane za prepozno odpoved na posameznih turnirjih.

Družina Seleš, s povsod prisotnim očetom Karoljem, se je s pomočjo zdravnikov odločila prav. Zakaj bi silili Moniko, naj za vsako ceno igra. Zanesljivo bi imela v vsakem nastopu težave, še bolj kot to pa je pomembno, da bi poškodba noge lahko bila še hujska. Morda bi prav s temi nastopi Monika uničila svojo doslej izredno uspešno kariero. Grobi športni profesionalizem žal ne prizna ne poškodb, kaj šele dejstva, da je Monika še razvijajoča deklica, ki ima vse težave svojih vrstnic in še marsikatero zraven. Jasno je, da mora nositi breme »prve dame«, le-to pa ni prav nič lahko. Pri Moniki gre tokrat preprosto za poškodbo, ki jo je morala javno upravičiti, vprašanje pa je, kako bi se končalo, če bi Seleševi imeli za bregom kaj drugega.

Najbrž so jih najbolj prizadeli očitki, da Monike ni bilo v Wimbledonu zato, da bi s svojo abstinenco ubranila prvo mesto na svetovnih lestvicah. Natančni računarji svetovnih lestvic so postregli s podatkom, da bi Monika ubranila prvo mesto le z zmago v Wimbledonu. Seveda pa to ni bil edini izračun. Monikini privrženci so javno spraševali kdo je tisti, ki lahko 100 odstotno napove zmago Grafove, oziroma, kdo je tisti, ki bi, seveda zdravi in pripravljeni Moniki, že vnaprej odrekel zmago. Jasno je, da je Monika Seleš »nekdo« v svetovnem tenisu in da je mala MO pred časom uživala simpatije skorajda vseh, zdaj, pa sta očitno dva tabora. Tako kot je to v navadi pri svetovnih asih.

Družina Seleš se je v preteklosti že nekajkrat srečala z dejstvom, da pač v življenju ne gre vse prav gladko. Oče Karolj, novinar-karikaturist iz Novega Sada, je že pred leti občutil zapostavljenost nadarjene Monike s strani Teniške zveze Jugoslavije. Praktično je moral sam skrbeti za razvoj hčere in prav nič lahka ni bila odločitev, da se morajo, če želijo pomagati Moniki, preseliti v ZDA. Na njihovo srečo je Monika izredno napredovala v campu teniškega mojstra za mlade Bollitierja, vendar tudi ta jim je, seveda, precej kasneje, vsaj deloma zagrenil življenje s trditvijo, da je Monika njegova igralka in da mu pripada del osvojenih nagrad in od podpisov pogodb s sponzorji.

Pred časom se je oglašila tudi ena od nemških agencij s trditvijo, da je Moniki pomagala v začetku kariere in da tudi njej pripadajo deli osvojenih nagrad. Najbrž bi bile zgodbe kmalu pozabljene, če bi Monika bila le povprečnejša. In ker ni, se vse skupaj, vsaj za kratek čas zaplete. Najbrž si najbolj manejo roke advokati in novinarji.

Jasno je, da je vse pomembno zaradi show businessa. Monika Seleš je v svoji poklicni karieri zaslužila več deset milijonov dolarjev. Zdjaj ni vseeno ali jih bo k temu dodala še nekaj deset. Tudi če Seleševi tega ne priznajo javno, trdijo, da ima vsak član družina svoj zaslužek, praktično živijo od Monikinih uspehov. Res je tudi, da jih najbrž najbolj ženejo športni uspehi. Težko bi verjeli, da se je oče, ki je pravi poglavar družine, lahko toliko spremenil iz let ko so še živeli v Novem Sadu, da bi vse podredil le denarju. Karolj je bil sam športnik; take vrste, da ni zaslužil nič, prav tako pa mu njegov poklic ni omogočil bogataškega življenja. Tudi sina Zoltana sta z ženo vzgojila v solidnega teniškega igralca in študenta, zdaj pa že precej večše načrtuje nastope sestri in sodeluje pri podpisovanju sponzorskih pogodb.

Nezadnje tudi Monikina želja, da bi prihodnje leto sodelovala na Olimpijskih igrah v Barceloni, dokazuje, da še obstaja močan športni izziv. Monika si, tako kot vsak športnik, želi sodelovati na Olimpijadi in nezadnje lahko računa tudi na eno od medalj. Najbrž pa ta del Monikinih želja ne bo uresničen. Po zadnjih vesteh iz ZDA se je odpovedala nastopu za pokal Federation, ki je bil pogoj za prijavo jugoslovanskega komiteja prirediteljev v Barceloni. Monika je res nastopila na enem od manjših turnirjev (nagradni sklad 150.000 USA dolarjev) vendar jo je po besedah očividcev še kako pestila poškodba. Nova ali stara? V vsakem primeru poškodba.

Tudi tokrat je morala nastop odpovedati, ne v Wimbledonu, ampak za jugoslovansko reprezentanco. Morda ji bodo po dolgem času le verjeli v Beogradu? Morda bo lahko le nastopila za Jugoslavijo v Barceloni? Morda pa ne bo več Jugoslavije?

ITALIJI, KJER DOŽIVLJAJO SEKSUALNI KRST

milijon lir

la. Napadla jo je in udarila. Ko se je prepričala, da se je umirila, da je bila njena lekcija dovolj, ji je umirjeno dejala, da z njimi ni heca. Rekla ji je, da je sedaj ena od njihovih in da mora poravnati vse stroške, ki so jih za njo plačali. Tako je Maria Vittoria prispela v past in če bi hotela vse poravnati, bi potrebovala 15 milijonov lir.

lo,« pravi Lucy. »Bila sem srečna ob misli, da bom šla v Italijo, sanjala sem z odprtimi očmi. Med potovanjem sem imela nek občutek, ki je kvaril moje veselje. »Si devica?«, so me vprašali ti moški. »Zakaj ti vprašanje? Grem na delo, ne pa iskat moža. Na moj odgovor so se zadovoljno nasmejali.« Tako je tudi Lucy prispela v vi-

eno izmed sob s posteljo in ji rekla, naj bo pridna, če ne ji bo razbila obraz. Potem je v isto sobo prišel moški. Lucy je začela kričati in prositi, vendar nič ni pomagalo. Kmalu je bila njena nedolžnost samo še spomin. Ženska, ki je pripeljala Marijo Vittorio, in ki je Lucy prepustila moškemu je »mama«. Tako jo s spoštovanjem kličejo mlade prostitutke.

Vsako leto organizacije v Nigeriji in Gani pripeljejo veliko število deklet z obljubo poštnega dela v Italijo. Nato pa jih »mame« razporedijo, kje se bo katera prodajala. Če so grde, se njihovo devištvost prodaja za 300.000 lir, vendar za lepša dekleta cena doseže do milijon lir.

Eni od takšnih deklet je uspelo zbežati preden je bila prodana.

Sata ima 18 let in diplomu računovodkinje. V Italiji je bila samo nekaj dni.

»Ko mi je »sponzor« predstavil življenje v Italiji, sem se prestrašila. To noč nisem mogla zaspati, misleč na to, kar

me čaka. Zatem sem zbrala vso svojo moč in korajžo, da sem medtem, ko je kruta ženska spala, zbežala,« pravi 18-letna računovodkinja. Dolgo časa je hodila kakor izgubljen, dokler je ni ustavil policijski avto. Vse jim je povedala, tako, da jo sedaj varujejo policaji. Kljub temu ima še vedno strah pred organizacijo.

Tudi Josephine, stara 19 let, je uspela zbežati. Na policiji v Castelu Voltorno je pripovedovala svojo žalostno zgodbo. »V Italijo sem prišla lani julija. Da bi plačala svoj »dolg«, sem morala ostati v Italiji. Vsakič me morijo misli na stranke, na njihove roke, ki se me dotikajo. Uspelo mi je plačati 14 milijonov lir v zameno za mojo svobodo. Toda »mama« me ni hotela pustiti oditi, ker sem bila, kakor tudi sama pravi, kokoš z zlatimi jajci, kar pomeni, da so stranke nenehno spraševale po meni,« pravi Josephine.

To so samo štiri zgodbe deklet med mnogimi, ki jih »sponzorji« s prevaro pripeljejo iz Afrike v Italijo.

Maria Vittoria, Nigerijka, je hotela postati učiteljica. Postala je prostitutka

»Mama« ji je svetovala, naj bo pametna, kajti v njenem kraju prevladuje lakota, tu pa bo lahko, ko bo plačala svoj dolg, počela z denarjem, ki ga bo zaslužila kot prostitutka, kar bo hotela. Tako se je začel Marijin peklen na italijanskem ozemlju. Za veliko njenih vrstnic je bil ta peklen še hujski.

Tudi Lucy ima 16 let in postaran obraz. Njene oči so sedaj hladne.

»Tudi mene je tako dolete-

lo Castel Voltorno. Ženska, ki v tej hiši ukazuje, ji je takoj pogledala propustnico. Zatem je morala leči na posteljo, da je lahko pregledala njeno nedotaknjenost.

»Ti jutri ostani tu, ne smeš oditi z ostalimi,« ji je rekla ženska. Po nekaj večerih je v vilo prišel belec. Gospa je poklicala Lucy in jo predstavila moškemu. »Je to ona? Si sigurna, da je vse v redu?« je vprašal moški. »Skrbnica« je Lucy peljala

15% POPUST

za takojšnje plačilo

POTROŠNIŠKO POSOJILO 1+4

za

okna, vhodna, notranja in garažna vrata, senčila, vrtno garniture, montažne hiše in montažne stene

montaža

organiziran prevoz

NAGRADA za večje nakupe

JELOVICA

Isna Industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, telex: 37327 yu ljel, telefax: 064/632-261

PRODAJNA MESTA

ŠKOFJA LOKA tel.: 064/632-270, KRANJ tel.: 064/211-232, CELJE 063/25-881
MURSKA SOBOTA tel.: 069/22-921, NOVA GORICA tel.: 065/23-660
NOVO MESTO tel.: 068/22-772, IZOLA tel.: 066/61-236

LJUBLJANA, Šmarinska 152 (BTC) Javna skladišča, HALA-A, tel.: 061/443-322
delavni čas: 8.30 - 16.00, sobota 7.00 - 12.00

POGOBENA PREDSTAVNIŠTVA

STAVBARSTVO Razdrto tel.: 067/56-840, TALES Trzin tel.: 061/712-343
A.J.N.A. Jesenice tel.: 064/81-564, LIR Velenje tel.: 063/855-646

Forma

GRAFIČNA PRIPRAVA

SIMONA VOVK

C. na Ostrožno 113

63000 Celje

☎ 063/34 222

PESNIŠKA KRAMLJANJA

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

Haiku
poletjeO, senčne roke
dreves nad razbeljeno
sredico dneva!Veter ohlaja
mrak olivne polti.
Kresnica žari.

KNJIGE

Od napadov na JLA
do zmage nad JA

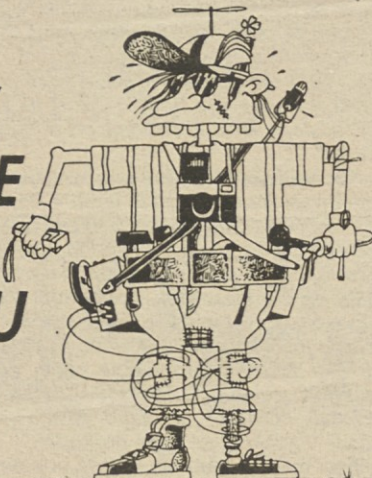
Franci Zavrl, soavtor knjige *Vojna v Sloveniji* pravi, da se vojna ni začela 27. julija in da se ni končala 4. avgusta. Knjiga *Vojna v Sloveniji*, ki jo pripravlja Mednarodno tiskovno središče Ljubljana in Slovenska Tiskovna agencija, postavlja vojaške spopade v kontekst nastajanja slovenske državnosti.

Mesec dni po koncu vojaških spopadov v Sloveniji bo slovenski knjižni trg bogatejši za tri zanimive zbornike o vojni v Sloveniji. Prvo je že izdala Cankarjeva založba, drugo bo ta teden poslalo na trg Mednarodno tiskovno središče Ljubljana, tretjo pa za sredino avgusta pripravlja revija *Mladina*.

Vse tri sodijo med t. i. »hitre« knjige, ki so se v Sloveniji pojavile s procesom proti četverici (V imenu ljudstva, Ljubljanski proces). Z izdajanjem takih knjig so se ob pomembnih dogodkih (npr. sprava in pokoli domobrancev, volitve itn.) dosedaj ukvarjale predvsem manjše privatne založbe.

Tiskovno središče se je lotilo nemara najzahtevnejšega pristopa k pripravi knjige. Knjiga *Vojna v Sloveniji* nosi podnaslov *Od napadov na JLA, do zmage nad JA*. To pomeni, da v resnici ne obravnava samo letošnjih vojaških spopadov. Ta del obsega samo polovico knjige – druga polovica je v resnici knjiga o nastajanju demokracije in slovenske države. Prav zato sta pri nastajanju knjige sodelovala **Franci Zavrl** (ta je v knjigo med drugim vključil povzetek vojaškega dokumenta 5044-3, zaradi katerega je bil obsojen, fotokopijo prepovedanega članka *Noč dolgih nožev int.*) in fotograf **Tone Stojko** (zdaj bodo prvič objavljene njegove fotografije procesa proti četverici).

Knjiga *Vojna v Sloveniji* je žepnega formata in obsega 100 strani. Začne se leta 1984, ko so ljubljanski alternativci z baloni protestirali proti vojaški paradi v Beogradu, obnavlja zgodbo o napadih na JLA in procesu proti četverici, opisuje nastanek slovenskih političnih strank, prve demokratične volitve in analizira kasnejši razvoj odnosov med Slovenijo in Jugoslavijo, posebej še konflikte med jugoslovansko armado in novo slovensko oblastjo. *Vojna v Sloveniji* je postavljena v zgodovinski kontekst – trditev, da se vojna ni začela 27. julija in da se ni končala 4. avgusta, je zato upravičena.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz

ISTRSKI BISER

Kastel Motovun

Grič, na katerem leži eno najlepše ohranjenih srednjeveških mest, Motovun, se strmo vzpenja nad dolino reke Mirne in nam, če se vozimo iz Kopra proti Pazinu, kot kakšen osamelec pade v oči. Po strmi, vzpenjajoči se cesti se lahko pripeljemo po starodavnem tlaku pred sama mestna vrata, ki spominjajo na tista v kraškem Štanjelu. Rečna dolina in polja, zasajena pred-

vsem s sadnim drevjem in vinsko trto, tam namreč bogato uspeva motovunski teran, nas resnično navdihujejo s posebnimi občutki in svojevrstno scenografijo. Ko pa še izvemo, da leži ta istrski kastel na močnem križišču zmajevih črt, polnih pozitivne energije, je odločitev, da v njem prebijemo vsaj kakšen dan, sprejeta.

Tako kot številna druga mesta v notranjosti Istre, nekje 20 km od obale, priča tudi Motovun o starih trgovinskih poteh, ki so nekoč vodile skozi srce Istre, nato pa so se v začetku tega stoletja usmerile proti morju. Ni težko zaslutiti, da je v njem živelo nekajkrat več ljudi kot danes, ko je njegovo jedro en sam kulturni spomenik. Nekaj gostiln in hotel privablja turiste, ki trumoma pridrejo na fešto Motovunski dan, ki je v začetku julija in takrat se Motovunci ponosno vrnejo s pisanimi nošami in običaji v srednji vek, ko je bilo mesto v razcvetu. Tudi straže na mestnih vratih ne manjka, vsakemu prišleku pa izrečejo dobrodošlico po starem istrskem običaju, s kruhom in soljo.

Motovun je značilen primer srednjeveškega mesta, nastalega na ostankih prazgodovinskega središča, o čemer pričajo najdeni ostanki, obešeni v mestnih vratih, ki ima vrh hriba urbanistično jedro, tesno povezano z obmestjem in predmestjem. Notranji trg, na katerem stojita od cerkve ločeni zvonik, še nabolj podoben trdnjavi iz 12. stoletja in renesančna cerkev z začetka 16. stoletja, zgrajena na temeljih starejše stavbe, obkroža ohranjeno obzidje iz 13. in 14. stoletja.

Zunanji prstan tvori zunanji trg, ki ga omejujejo stolpi z vhodi. Veliko romanskih in gotičnih mestnih hiš, prehajajoč v utrjeno podmestje, ki ga z mestom povezujejo gotška vrata, nam obrne uro za nekaj stoletij nazaj. V predmestju, ki je nastalo kasneje, pa so značilni baročni in klasicistični elementi.

Da je Motovun resnično nekaj samosvojega in posebnega, nas lahko prepriča tudi hrvaški književnik Vladimir Nazor.

KNJIGE

Dotaknimo se oblik sveta

Pred dobrim mesecem sem hotel predstaviti novo, svežo, še po tisku dišečo knjigo pesnika Borisa A. Novaka, ki je pognala v svet pri založbi Mladika – čarobno pesmarico pesniških oblik **OBLIKE SVETA**. Vendar je usoda hotela drugače. Sprostila je demone vojne, ki so pred mojimi očmi preoblikovali svet v stihijo zla in neusmiljeno pregazili očarljiv relief oblik pesnikovega videnja sveta. Naj sedaj, ko so se razmere vsaj malo uredile, nadoknadim zamujeno in predstavim knjigo, ki je edinstvena po svoji obliki, vsebini in namenu.

Gre za pesniško zbirko za mladino, ki predstavlja pesmarico pesniških oblik. Ampak kakšno! Mislim, da je Matjaž Kmecl popolnoma upravičeno na ovitku knjige med drugim zapisal:

»Kar se bere in najde v tej knjigi, je z eno besedo sijajno! Vsaj jaz česa podobnega ne poznam: da bi se v isti osebi znašla tako odlični pesnik, takšna mehka in obenem duhovita lirčna duša, ter tako natančno misleč poznavalec literarne teorije!«

Prav gotovo so Oblike sveta knjiga poezije, kakršne Slovenci še nismo imeli. Pa ne samo mi, tudi v primerjavi z drugimi literaturami po svetu ostaja Novakova knjiga edinstven podvig pesnika, ki je skozi sijajno, visoko poezijo povsem

izvirno predstavil kar sedemdeset pesniških oblik iz vsega sveta, od Vzhoda do Zahoda! V časovnem smislu segajo od antične do moderne poetike, v formalnem smislu pa zaobjemajo vse – od strogosti in natančne urejenosti silabotoničnih oblik do prostega verza. Razpoloženska mavrica je obarvana z vsemi temnimi in svetlimi nijansami čustvovanja in doživljanja – od težkih, pretresljivih tonov balade, do iskrivih, komičnih »domislic« nonsense poezije. In vse diha in živi! Nobena oblika, pa naj bo na videz še tako mrtva in oddaljena, ni eksponat pesniške umetnosti, ki je sama sebi namen! Pesniku je uspelo, da je vsakokrat vitaliziral formo z živo vodo vsebine in tako udejanil enkratno sožitje obli-

ke in materije. Veliko pesniških oblik se prvič pojavlja v slovenščini (tako čudežni malajski pantum in francoski srednjeveški lai). Pesnik Boris A. Novak doživlja pesniške oblike kot – **OBLIKE SVETA** in pravi:

»Slehera pesniška oblika s svojimi pravili – ritmom, razvrstitvijo rim, verzov in kitic – ustvarja svojevrstno in edinstveno glasbeno kompozicijo, ki vzbuja posebno čustveno razpoloženje in upesnjuje svet na sebi lasten način, ki je z drugimi oblikami izražanja neposnemljiv in neizrekljiv.«

Pesmim so dodane tudi temeljne osvetlitve zakonitosti pesniškega jezika in njegovih pojavov (ritem, rima, metafora). Vse pesmi spremljajo komentarji o njihovih oblikah, ki vsebujejo slikovit in nevsljiv poduk o pravih tvorjenju pesniških oblik. Nikjer nobene suhoparnosti in dolgočasje!

Pesnik nam nazorno pokaže, da je pesnenje nikoli končana radost ustvarjalne igre. Predvsem noče preplašiti mladostnikov z dolgovoznimi učenimi ekskurzi o verzifikaciji ter zgo-

dovini metrike in poetike. Raje jim čez rob nalije prave, živ poezije in pusti da pesmi same pojejo o sebi: gazela o gazeli, sonet o sonetu.

Sonet je pesniški kristal: v pičlih štirinajstih vrstic je strnjenih nešteto ptic in gnezd in ladij in obal...

Oblike sveta so knjiga o kakršni smo lahko le sanjali. Čudovito darilo pesnika vsem, ki jih privlačijo prostranstva poezije. Pravi molitvenik za mladostnike, kadar se hočejo potopiti v svet, drugačen od vsakdanjosti, kadar jih zamika igra poezije in skrivnosti te čarobne igre.

Knjigo imenitno presvetljujejo duhovite in poetične ilustracije slikarja Marjana Mančka in ji dodajajo še svoje pomenske odtiske.

Končajmo predstavitev pesniške zbirke z verzi – tako bo tudi najbolj prav. Z definicijo, izvirno pesniško obliko Borisa A. Novaka:

Poljub je ljubezensko pismo v kuverti ustnic.

Najlepše ga je izročiti ustno.

Ne misli več nase

Dve stvari sta spremenili življenje igralko Linde Gray: tragična usoda njene sestre, ki je pred dvema letoma umrla za rakom in odhod iz serije Dallas, v kateri je 11 let stala pred kamero. Njena vloga Sue Ellen Ewing jo je naredila slavno in bogato – kar dva milijona DEM je zaslužila na leto. Toda kljub temu se je vdajala alkoholu in sanjala o novih velikih vlogah. Zdaj, pravi, pa je prenehala misliti le nase, pri petdesetih je odkrila ljubezen do Garyja, zelo srečna sta in misli celo na poroko.

Sicer pa je sprejela ponudbo Sylvestra Stalloneja, da bi odigrala povsem malo vlogo v mafijški komediji Oscar. »Tako sem pristala, ne da bi prebrala smemalno knjigo, kajti to je zame velika priložnost,« je rekla. »Mnoge ženske v moji starosti doživljajo že jesen, jaz sem na novem začetku, imam tisoč načrtov in sem zaljubljena kot še nikoli.«

Zapravljiva princesa

V angleški kraljevski družini je kentska princesa Marie Christine gotovo najmanj priljubljena. Nihče ne mara po rojstvu avstrijske baronice Reibnitz, saj se ponaša bolj kraljevsko od kraljice. Pred gosti ali služincem zmerja svojega soproga z »zabito bučo« in kriči, da »letijo cunje«.

Njen sekretar John Barratt je vzdržal le tri leta in o njej povedal marsikaj zgečkljivega. Zdaj je v svoji knjigi razkril tudi to, kako ga je princesa poslala v Zenevo z dvema težkima kovčkoma, da bi srebrnino, ki jo je mož podedoval po svoji materi, tajno »posrebril«. Ko se je vrnil, je zgrožen ugotovil, da je princ Michael vedel o tem prav tako malo kot o prodaji drugih dragocenosti. Toda Marie, ki že vseskozi živi prek svojih možnosti, potrebuje denar. Princ, ki je bratranec kraljice Elizabete, ne dobiva nikakršne apanaže, živi le od tistega, kar je podedoval. To pa princesi ne zadostuje. »Dolgovi v bankah se kopicijo, pravi bivši sekretar, zakonca pa izdatkov nič ne omejuje. Marie Christine tarna, kako je vse drago. S tem je ganila južnoafriškega milijonarja, da ji je podaril 300 tisoč DEM vreden Rolls Royce, ameriški bogataš iz Kentuckyja pa dirkalnega konja. Toda daril princesa ni smela vzeti, pravi bivši sekretar, to, kar počne, pa seveda presega vse meje dobrega okusa.

MUZIKA JE BIZNIS

Igor Vidmar, slovenski bard promotorjev, je v četrtkovem Studiu Ljubljana podal svojo oceno bodočega koncertnega dogajanja. Po eni strani naj bi se zgodilo kar nekaj zanimivih zadevščin, po drugi strani pa obstaja precej črna napoved, ki se ji reče nič, niente, nada. Vendar to še ni vse. I. V. je namreč pozabil omeniti, da bosta osamosvajanje in vojna v Sloveniji zajebile tudi neodvisne založnike, ki so komajda začeli podpirati že tako načeto rock sceno pri nas.

Kot tipičen primer lahko omenimo zagrebško založbo **Blind Dog Records**, ki je s svojo agilno politiko začela presenetljivo dobro pokrивati jugoslovansko underground sceno. Danes je ta založba v težavah, toda ne zaradi morebitne nesposobnosti ali napačnega programa izdaj, temveč zaradi staroga, pregovornega **Jugotona**. V njegovih obratih namreč stojita dve novi naložbi Blind Dog-a, singla **Transmisije** z Reke in celjskih **Phone Box Vandals**. Ker je Jugoton popolnoma prenehal z delovanjem, so plošče blokirane, z njimi tudi vložen denar, čas pa teče. V angleškem pogovornem jeziku bi lahko takšno stanje imenovali kar »rip-off«. Kljub temu, da je Hrvaška na pol okupirana, to še ne pomeni, da je v Zagrebu vse ohromljeno. Tako so si vrli možje v Jugotonu na dolg spisek malomarnosti in ležerne površnosti sami napisali še besedo: kraja. Tudi, če bodo plošče deblokirane v doglednem času, bodo izgube, ki jih bo Blind Dog in ostali vlagatelji (singlico Live in Eindhoven so financirali Phone Box Vandals), kar precejšnje. Če bi na primer ta denar vezali za ta čas pri kakšni solidni banki, bi kapital ohranil svojo vrednost, tako pa so to potezo verjetno storili pri Jugotonu.

Poglejte, obljudim vam, da vam bom stiskal ploščo, vzamem denar in dam rok, do katerega boste dobili vinil v roke. Vmes posežejo nepredvidene okoliščine iz rok lahko prestavljam, kolikor dolgo hočem. Enkrat vam bom že stiskal tiste plošče, ne sitnarite, no!

Težavam navkljub je Blind Dog odločen, da bo septembra izdal ploščo makedonske etno-atrakcije **Lola V. Stain** z naslovom »Mansarda«. Če bodo pri Jugotonu še naprej mučkali, bodo že staknili kakšen drug kanal.

Zanimivo bo tudi spremljati tako dolgo objavljeno sproščanje radijskih frekvenc, oziroma privatizacijo le-teh. Če bo do tega sploh prišlo ne pozabite da je naša vlada požrla marsikatero obljubo, bo rock na komercialnih programih izvisel kot zmrznjen četnik. Lahko pa malo sanjamo in si miže pričaramo kakšno liberalnejšo radijsko postajo, ki nas ne bo futrala samo z govejo in MTV glasbo. Sploh pa daje misliti dejstvo, da v najlepši deželici na svetu, najbolj liberalni družbi v Evropi na treh programih nacionalnega radia rocku posvečajo vsega tri (3!) ure tedensko. Zato sam, povsem osebno, popolnoma podpiram tako Vidmarja pri njegovem osvajanju RTV-ja, kot tudi Ogrinca pri njegovem zavzemanju za oživitvev in revitalizacijo underground kulture, čeprav vem, da se lahko s podpiranjem enega zamerim drugemu in obratno. Navsezadnje se možaka že od nekdanj gledata kot pes in mačka.

No, njuna medsebojna naklonjenost me navsezadnje prav malo briga, važno je le to, da se nista začela medsebojno podjebavati, ker je za enkrat

dovolj takšnih tičev, ki bi jih lahko skupaj jebali v glavo. Da ne bomo čez leto ali dve vsi skupaj prepevali v kakšnem zboru.

NOVICE

Po Pulju kroži razdiralni virus. Razpadli so **Messerschmitt**. Vodja skupine Miro Kusačić je ostal sam, vendar že dela na novem projektu. Enako velja za ostale tri člane, Sinišo, Daria in Marina. Po besedah Siniše Vujanovića igrajo zdaj malce drugače, vendar še zmeraj na podobnih izhodiščih kot prej. Upajmo da bomo namesto tega odličnega benda zdaj dobili dva odlična benda.

Tudi **Spoonsom** ne kaže najbolje. Zapustil jih je pevec Brunetto, ki se bo menda preselil v Zagreb. Poleg tega je začel peti pri Borghesii, ki je, kot veste (če seveda berete naš list), že nekaj časa brez pevca, saj je Aldo odpustil Daria zaradi osebnih razhajanj med njima in še nekaterih stvari, o katerih pa ne bomo pisali, ker nas to čisto nič ne briga.

Miladojka Youneed: nove pesmi – strogo varovana skrivnost.

Miladojka Youneed pripravljajo nove pesmi, vendar zaenkrat še nočejo povedati, za koga naj bi izdali, če bodo kaj izdali in kdaj bi naj posneli material.

To je ta ženin!!!!

Iz preverjenih virov smo izvedeli, da se je poročil jugoslovanski Hendrix, **Koja!** Tudi takšni geniaci morajo včasih kaj zamočiti.

TREND

Viseti na bazenu, dokler te neurje od njega ne loči.

TV

»IN«

I. V. in njegov komentar trenutnega stanja na glasbeni sceni »OUT«

Dimitrij Rupel in njegovo televizijsko priznanje, da so Slovenijo v vsej Ameriki priznali le taksisti.

SCENE REPORT

Maribor

Vojno poletje 91 ni za štajersko oziroma mariborsko rock sceno nobena prekretnica, pa najsi v slabem ali dobrem pomenu besede. Mariborska rock scena je že nekaj let kot letošnja turistična sezona: prazna, nezanimiva in nespremenljiva.

Potem, ko se je začel le delati panj v sredini minulega desetletja okoli privatne založbe MML in je skozi njo ogromno skupin in posameznikov ugledalo kasetno luč dneva ter si na en način odprlo medijsko-koncertne duri, sedaj že vsaj tri leta Maribor nima ponuditi ničesar novega. Oziroma skoraj ničesar.

V glasbeni lonec lahko kot začimbe vržemo novo-metalce **Satirical Poem**, psiho-easy rockerje **Inside**, Center za dehumanizacijo iz Trata, ki so v bistvu že mariborski bend in od časa do časa delujočega Peca, ki s svojimi zamahi že nekaj let

no išče novega führerja. Sicer s svojo slabo obiskanostjo v vseh ostalih dnevih razen petka, ko se tam zbere več kot 300 rocka željnih mladenk in mladcev, lahko težko parira vsemu ostalemu kičeraju. Njegova črna notranost tudi nosi del krivde, saj najbolj spominja na mrliško vežo in ne na mlado-kulturno zabavišče.

Drugače pa v Mariboru ni bilo rock koncerta že več kot mesec dni, ko je organizator MKC doživel debakl na **Open air festivalu** na Rotovškem trgu, kjer niti **Jani Kovačić** z **J'bent** niti **Majke** ali še kdo drug izmed množice nastopajočih, niso mogli privleči več kot sto ljudi. Baje so bile karte po 120 din predrage za cel glasbeni popoldan. Pivo po 40 din na Lentu pa ne. Kaj bi potemtakem rekli za **Kojo** in **Disciplino kičme**, ki so prodali le 40 kart in veljajo za eno najmočnejših jugo-rock skupin, poleg tega pa so še izdali novo ploščo. **Majkam** se je zgodilo celo to, da so po 22. uri odklopili centralno ozvočenje, ker bi naj motili stanovalce, da so potem koncert odigrali samo na svojo opremo, pevec pa se je drl iz kože.

Mariborski koncertni klubski prostor lahko zapolnijo edino Lačni Franz (kar nekajkrat zaporedoma) ali Miladojka Youneed (2 x), vse ostalo pa ostane ostalo, kljub mlademu radiu **MARŠ**.

Čeprav je bila lanska sezona najobilnejša do sedaj s koncertnimi dogodki v zgodovini tega sivega mesta in ne moremo v nedogled ponavljati, da se v Mariboru nič ne dogaja, bomo njeno žetev, upam, lahko pobirali šele čez nekaj časa. Bomo videli, če ni ta generacija samo še ena od tistih, ki so tako butaste, da ne vidijo, da je edini prostor, kjer se nič ne dogaja, v njihovi glavi.

ZA VEDNO Z NAMI

Tokrat malo obširneje

Pred 5 leti

1. MADONNA – Papa Don't Preach
2. WHAM! – Edge Of Heaven
3. THE HOUSEMARTINS – Happy Hour
4. OWEN PAUL – My Favorite Waste Of Time
5. SLY FOX – Let's Go All The Way

Pred 10. leti

1. THE SPECIALS – Ghost Town
2. BAD MANNERS – Can Can
3. MICHAEL JACKSON – One Day In Your Life
4. STARSOUND – Stars On 45
5. IMAGINATION – Body Talk

Pred 15. leti

1. DENIS ROUSSOS – The Roussos Phenomenon
2. Dr. HOOK – A Little Bit More
3. CANDY STATON – Young Hearts Run Free
4. ELTON JOHN & KIKI DEE – Don't Go Breaking My Heart
5. THE REAL THING – You To Me Are Everything

GOZDNI HRAM

VINO ŠMARTNO

PARTIZANSKA 5 63000 CELJE, TEL. 063/25-600, 34-877

DEL. ČAS. PONEDELJEK – SOBOTA OD 8. DO 21. URE, NEDELJA OD 8. DO 12 URE.
POPUSTI ZA NAKUPE NAD 1000,00 DIN – 10%, NAD 500,00 DIN – 5%.
POPUSTI NE VELJAJO ZA CIGARETE IN AKCIJSKO PRODAJO!

OSOLNIK JOŽICA
63 000 CELJE
Pod kostanji 6 Nova vas
Tel: 063 / 38-250

KALKULATOR

Šešok je prerok

V nekoliko dolgotrajnejši krizi v naslednjih bodobnih bodo večji del bremena nosile prav banke, ki so po svoji sestavi finančne organizacije, po tistem, kar bodo imele v svojih trezorjih pa vse kaj drugega. Če se sanacija bank ogne slovenskih, pri tem pa še ostanemo brez sveže (zaenkrat) dinarske gotovine in dotoka kapitala z Zahoda, bomo prepuščeni direktno svojim sposobnostim in svoji vladi na čelu z njeno iznajdljivostjo.

Ker je finančni minister Šešok stvari tako trdno postavil na realna tla, zdaj vidimo, da se nahajamo v precej stisnjem prostoru, ni pa rečeno, da je čas naš zaveznik. V kolikor se za časa trajanja moratorija skokovito poveča inflacija ali pretirano obrabi denarna masa v obtoku, lahko na lepem ostanemo brez fizičnega denarja. Direktno s tem se povezuje vprašanje, kdo bo jamčil za vloge v bankah. Na Hrvaškem je vso zadevo v svoje roke vzela republika, kar je bolj psihološkega pomena ob upadu zaupanja v oblast, kot pa praktična rešitev, saj nihče ni mogel (ali hotel) nič določenega povedati o deviznih vlogah, ki so navadno največji kamen spotike vsake oblasti v Jugoslaviji.

Tudi slovenska vlada se bolj nagiba k rešitvi v obliki izplačila deviznih vlog v dinarjih ali obveznicah ipd... Vlagatelj pri tem ne bi ničesar izgubil, saj bi dobil izplačano po slovenskem tržnemu tečaju (približno v razmerju 1:21,5), toda trdno valuto lahko prodamo še po višji ceni. Nekako jasno postaja, da slovenska vlada takorečeno zbira devize za prihodnjo slovensko valuto.

Vse lepo in prav, le da tega ne bi smela početi na račun občanov, ki bodo na ta način prikrajšani, finančne organizacije pa izgubile še tisto malo zaupanja, ki ga še imajo s strani vlagateljev. Vlada se mora do deviz dokopati z izvoznimi posli in podobnimi deviznimi transakcijami, ne glede na ekonomsko težak in nezavidljiv položaj.

V želji po trdni valuti Republike Slovenije je treba v mislih imeti klasično konvertibilnost, kar pomeni za vsako denarno enoto razpolagati z devizno protivrednostjo oziroma protivrednostjo v zlatu in za vsako denarno enoto, ki jo občan prinese v banko, izplačati protivrednost, ki jo občan zahteva. Torej se minister Šešok ni zmotil v prognozi, le da bo za ta cilj potrebno še veliko več časa, kot si mislimo.

POVEČANA PONUDBA
SOFTVERASenzacionalna
združitev

Iz ZDA je prišla presenetljiva novica o združitvi dveh izmed največjih računalniških hiš s področja programske opreme, firm BORLAND in ASHTON-TATE.

Bitke na področju softvera, ki z ravnijsko skupne prodaje že lovi obseg prodaje strojne opreme (hardvera) – napovedujejo pa da bo ob prelomu desetletja to razmerje že 80:20 v korist programske opreme, so se v zadnjih letih tako razplamtele, da terjajo bistveno drugačne poslovne strategije. Tudi v primeru BORLAND in ASHTON-TATE se snujejo strateška zavezništva med nekoč medsebojno konkurenčnimi softverskimi hišami. Razlog je preprost: ogromni vložki v denarju, času in inženirskih letih, da bi lahko pravočasno ustregli vse zahtevnejšim uporabnikom.

V zgornjem primeru gre pravzaprav za nakup slovite firme ASHTON-TATE s strani še do lanskega leta manjše firme BORLAND. Ta je v zadnjem času izjemno hitro napredovala – in sicer po zaslugi zelo uporabniško naravnanih paketov za osebne računalnike (znameniti programi Paradox, Quattro Pro, Object Vision, Turbo C++, Turbo Pascal). ASHTON-TATE pa je bil najbolj znan po svoji bazi podatkov dBASE.

Po mnenju g. TOMAŽA GORNIKA, ki pri firmi za računalniški inženiring MARAND vodi zastopstvo BORLAND, pomeni združitev moči (cca 550 mio \$ letne prodaje, kar pomeni samo 150 mio \$ za vodilno softversko hišo LOTUS!) ogromno možnosti in izpopolnitev ponudbe, kar bo nedvomno najbolj v prid uporabnikom softvera za osebne računalnike.

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

Zidanskova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim perilom, največjo izbiro body-ov, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in največjo izbiro uvoženih ženskih in moških kopalk

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

TEŽAVE Z DEMOKRACIJO

Za tropom

Pred štirimi leti so anketirani Slovenci v anketi javnega mnenja odgovarjali na vprašanja o tem, ali se jim zdi, da se razlikujejo od drugih ljudi v okolju in če se, ali imajo zato težave.

Kar 80% se jih po njihovem mnenju ne razlikuje od drugih ljudi, 17% se le malo in le 3% so zelo različni. Le 6% ima zaradi različnosti težave, vendar med njimi tudi tisti, ki se le malo razlikujejo od drugih ljudi v okolju.

To nerazlikovanje bi lahko pojasnjevali na tri načine: 1. Zaradi ideološko vzpodbujanih vrednot socialne enakosti ima pri ljudeh različnost negativen pomen.

2. Okolja ljudi so oblikovana tako, da »enaki« ljudje ali posamezni sloji živijo v istem okolju.

3. Zaradi nacionalne pripadnosti je različnost za ljudi grožnja narodni enotnosti.

Omejenost

Podatki so res stari štiri leta, vendar se miselnost ljudi ne spreminja tako hitro. V omejenosti je le nekakšna varnost,

neomejenost pa je kot ocean brez vidnih obal, neznan in nevaren. Narod, živeč sredi hribovskih »orientirjev«, se bo le s težavo odpravil na odprto morje.

Po drugi strani pa le nismo živeli v takšnih razmerah, da bi nam različnost pomenila potrebo, kot se je to dogajalo v trših komunističnih sistemih, kjer se je ta zadovoljila že z malo bolj pisano srajco.

Različnost pojmujejo bolj kot grožnjo, da ne bo več goveje župce s knežki v nedeljo ali rolanja Avsenikov na prvem radijskem programu.

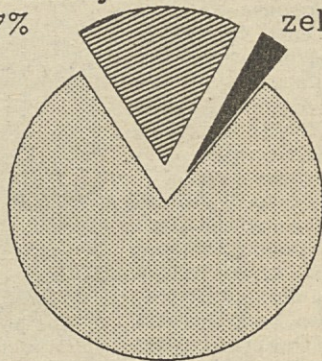
V takem mentalnem stanju pa dobimo nekakšno demokracijo in jasno je, da jo bomo prilagodili našemu narodnemu karakterju.

Debate v parlamentu ne pomenijo različnosti naših velebenih predstavnikov, ampak različnost okolij, v katerih so ti nerazlični. Nerazlični pa so tudi v parlamentu glede pojmovanja demokracije.

MNENJA O RAZLIČNOSTI SLOVENCEV

malo se razlikujem

17%

se NE razlikujem

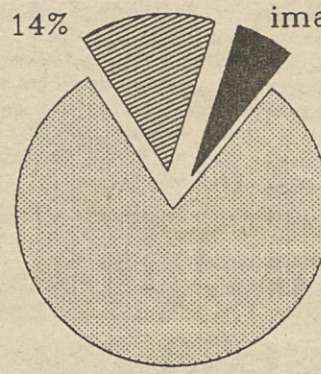
80%

PRIMERJAVA Z
LJUDMI V OKOLJU

nimam težav

zelo se razlikujem

3%

imam težave

6%

se NE razlikujem

80%

TEZAVE ZARADI
RAZLIČNOSTI

Slovensko javno mnenje 1987

Prah nam grozi

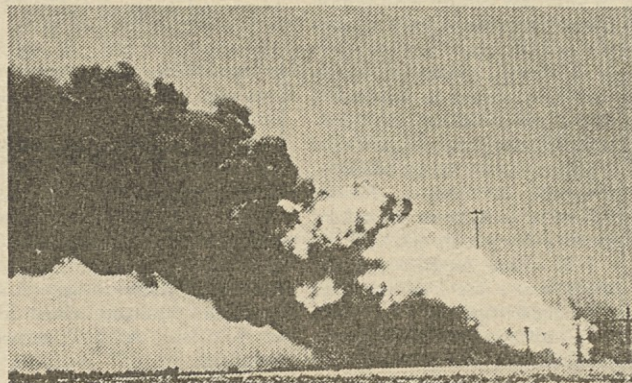
Grozi
katastrofa?

Vreme po svetu je ponorelo in ljudje se sprašujejo, ali našemu planetu ne grozi katastrofa. Vedno več je primerov, ki kažejo, da jo utegnejo povzročiti vulkanski izbruhi.

Po izbruhu vulkana Tambora 1815. leta v Indoneziji so oblaki prahu obšli vso Zemljo. Leto 1916 je bilo zato leto brez poletja.

Po izbruhu Mount St. Helen v ZDA 1980 so še leta potovali po atmosferi prašni delci. Kot pravi vremenolog dr. Latif iz Hamburga, ostane prah pri tako močnih erupcijah v atmosferi tri, štiri leta. Kot tenčica obda Zemljo in lahko tu in tam zniža temperaturo za 2 stopinji. So pa tudi drugačna mnenja. Če bi vsi vulkani izbruhnili naenkrat, meni prof. Jung iz Kiela, to ne bi imelo nobenega vpliva na naše vreme.

Kakorkoli, resica je, da Zemlja bljuva ogenj, tajfuni spreminjajo pokrajine v puščave, Kuwait in svet okrog njega zatemnjuje še na stotine gorečih naftnih vrelcev (ti bodo po mnenju ameriških stokovnjakov goreli še pet let!), kar na širšem območju znižuje temperaturo. Teško bi trdili, da posledic ne bo.

ŠTAJERSKA BANKA POSLUJE
Jeseni med ljudmi

Največji delničar Štajerske banke obrti in podjetništva je po prvi izdaji delnic Republika Slovenija, sledita pa ji izvršna sveta Celja in Sentjurja s po 400 tisoč markami delnic. Čez čas bodo z drugo izdajo delnic skušali doseči, da bi v banki prevladal zasebni kapital.

Direktor Štajerske banke obrti in podjetništva Harold Karner

To so dejali na predstavitvi delovanja banke njen direktor Harold Karner in njegova pomočnika Daniel Rinc in Borut Cenc. Konec avgusta naj bi banka odprla tudi prva bančna okenca, že sedaj pa sprejemajo vse vrste dinarskih depozitov od podjetij in obrtnikov, dajejo kredite, kupujejo in prodajajo vrednostne papirje, se ukvarja-

jo s finančnim svetovanjem in podobno. Čeprav še nimajo dovoljenja za devizno poslovanje, nudijo strankam možnost, da se odločijo svoje dinarske vloge voditi kot devizne po tečaju na ljubljanski borzi, s tem pa si zagotovijo tudi izplačila po deviznem tečaju.

Banka se posebej specializira za poslovanje z velikimi in malimi podjetji ter obrtjo, za kar velike banke, obremenjene s hipotekami iz preteklosti, nimajo toliko možnosti niti interesa.

KMETIJSKI SEJEM
GORNJA RADGONA 18. - 28. 8. 1990

SLOVENCIMO SE SPET NAUČILI PRIDELOVATI PŠENICO Kruh za Evropo

Ob izplačilnih dnevih se proda deset do dvajset odstotkov več kruha kot sicer. Poraba kruha pa iz dneva v dan pada. Če je torej ta naš kruh barometer ljudskega standarda, nam ne sme biti vseeno, kakšnega jemo. Predvsem danes ne, ko se prek njega odraža politična situacija v Jugoslaviji. Jasno nam mora biti, da smo odvisni predvsem sami od sebe – torej Slovenci od slovenskih kmetovalcev.

Te dni, ko zaključujejo žetev na slovenskih pšeničnih poljih, smo veliko bolj kot običajno zazrti v lasten kruh. Slovenska zemlja nam ne daje prvovrstne pšenice. Zato pa je daje, ob delu mnogih pridnih rok, obilo.

V prvih vojnih dneh se je povpraševanje po mlevskih izdelkih, predvsem po kruhu, silovito povečalo. Vendar vsaj v celjski regiji ni bilo opaziti večjega pomanjkanja kruha.

Prav gotovo gre zasluge pripisati tudi Mlinsko predelovalnemu podjetju Klasje iz Celja. Le to si je že štirinajst dni pred vojno pripravilo večje zaloge.

Mlinsko predelovalno podjetje Klasje, ki danes posluje popolnoma samostojno izven

Merxa, vse bolj ugotavlja, da se mora popolnoma podrediti zakonom tržne ekonomije. Kruh ni več politično socialna kategorija, ampak tržni produkt najbolj izpostavljen socialnim pritiskom trga. V kolikor mnoge manjše privatne pekarnice še služijo le na račun lažne komercialne privlačnosti privatne peke kruha in peciva, jih bo lažna kvaliteta in oprečnost kruha kmalu izdala.

Da se v Klasju trudijo predvsem izboljšati kakovost in nuditi čimbolj naraven kruh, brez kemičnih dodatkov, nam pove podatek, da imajo zaposlenih trinajst diplomiranih živilskih tehnologov. V njihovem kontrolnem in razvojnem laborato-

riju se s pomočjo digitalne informacije, preko računalniškega sistema, o kakovosti in kakovosti moke z moderno tehnologijo vključujejo v evropske standardizacije kakovosti.

Prav te dni potekajo največji odkupi pšenice. Direktor Edvard Stepišnik pravi, da je njihov cilj vedno poln silos. V njih imajo republiške in donedavna tudi zvezne rezerve. Kot sam pravi, med vojno ni bilo večjih zastojev pri dobavi žit. Komunikacije so potekale poslovno vse do prekinitve vojne, ko so pri njihovih kooperantih zamenjali vodilne delavce. Od takrat dalje iz Vojvodine ne dobivajo več pšenice. Klasje bi potrebovalo vsaj dvajset odstotkov pšenice iz Vojvodine. Njihova pšenica je namreč višje kakovosti in ima več lepka.

Zaradi sodelovanja z vojvodinskimi partnerji so med vojno dobivali grozilna pisma in telefonske pozive. V enem izmed pisem so jim grozili, da če ne bodo prekinili stikov, bodo sankcionirani naši vojaki v JAJ ali pa nam bodo pripeljali zadržano moko. Skrajneži so

k svojemu cinizmu dodali, da lahko Slovenci določen čas pasemo travo.

Gospod Stepišnik pravi, da Klasje ničesar ni prepuščalo naključju. Ne bojijo se sankcij iz Jugoslavije, kajti odvisni niso od nikogar zunaj Slovenije. Dovolj moke pridelamo Slovenci sami, za industrijsko izboljšavo le te pa bomo tudi kako drugače poskrbeli.

Veliko upanja namenjajo svojemu novemu projektu imenovanemu Panada. Le tega razvijajo skupaj s Perutnino Ptuj. Pri tem gre tako za tehnološki razvoj opreme kot za kakovostni produkt lastnega znanja. Izdelovali naj bi namreč substanco za industrijsko paniranje izdelkov. Le ta se je dosedaj za vso Evropo uvažala iz Amerike.

V Evropo pa se želijo prebiti tudi s takoimenovanim kruhom za Evropo: Pumpnicklom – črnim Vestfalskim kruhom in rženim polnozrnatim kruhom. Ob svojem rednem asortimanu kajžarskega, grofovskega, vaškega in drugih kruhov in toastov, vse bolj izpopolnjujejo

Edvard Stepišnik: Kakovost slovenske pšenice se iz leta v leto povečuje.

pekovsko pecivo različnih vrst. Med nekomercialne izdelke pa štejejo kruh, ki ga izdelujejo za težje bolnike po vsej Jugoslaviji. Le tega pošiljajo po poštah ali pa ga bolniki lahko kupujejo v lekarnah. Posebno pozornost namenjaajo razvoju bio kruha, ki bo od zemlje naprej do konč-

nega izdelka bio izdelek po evropskih normativih in evropski kakovosti. Svoje približevanje potrošniški miselnosti, da je kruh iz manjših privatnih pekarn okusnejši, pa bodo dokazali z odprtjem ročne parne pekarnice v Štorah v prostorih, kjer je nekoč že bila.

MINI MARKET IN VINOTEKA

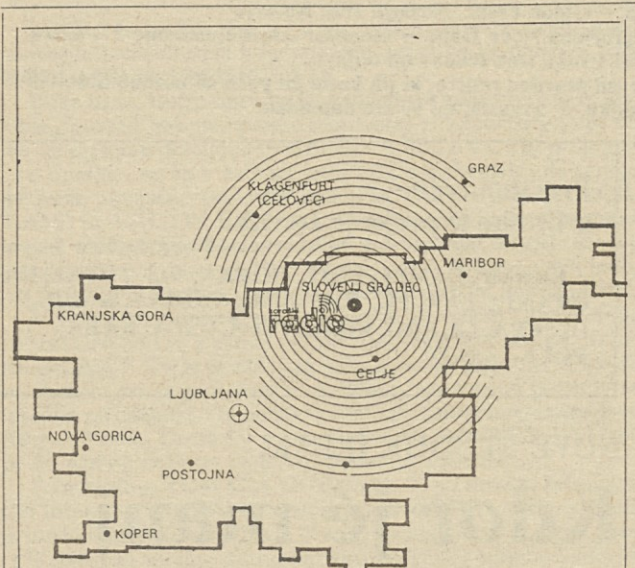
GAJ

ZAGATA 1a, CELJE
(za Slovenijalesom)

ODPRTO VSAK DAN OD 8.30 DO 23.00
OB NEDELJAH IN PRAZNIKI OD 8.00 DO 23.00

UGODNA PONUDBA:
PAMPERS PLENICE

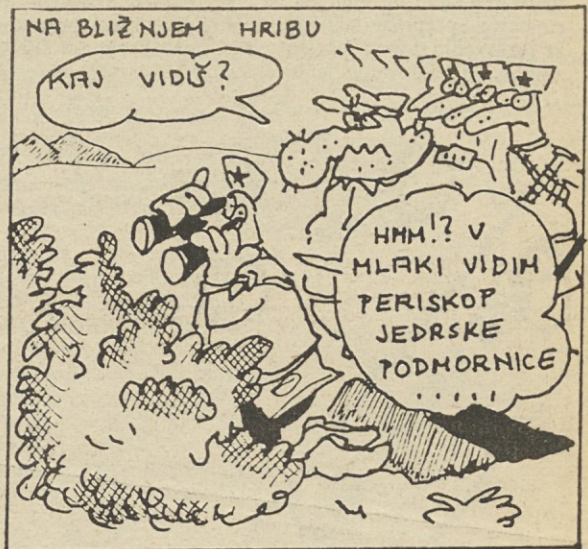

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

ANAMARIJI SKAZA vse najboljše za njen rojstni dan v Neodvisni Sloveniji. Enako lepe pozdrave tudi njeni spoštovani družini. Matevž.

OBVEŠČAMO, da je vijolično izdelana unikatna srajca od petka last Roberta, in se ji odrekam. Mlinar JR.

Noč dolgih nožev, 5. del

MALI OGLASI

AVTOMOBILI

GOLF GLS, letnik 1980, dobro ohranjen, registriran do konca leta 90; prodam, cena po dogovoru. Tel.: (0608) 81-373 od 18-20. ure.

R4 GTL, rdeč, letnik 1987, prodam za 5.500 DEM. Tel.: (063) 745-286

MERCEDES 300 D, prva registracija 1980, ugodno prodam. Možnost menjave za cenejši avto. Tel.: (062) 662-387

HYUNDAI PONY 1,5 GLS, z dodatno opremo, ugodno prodam. Možnost menjave za cenejši avto. Tel.: (062) 662-387

FIAT 126 P, letnik 1988, registriran do junija 1992, odlično ohranjen, garažiran, prodam. Tel.: (0608) 68-142

JUGO GVL, prodam, katalysator 55, 1100 ccm, letnik 1989, cena 6.800 DEM. Tel.: (063) 36-508.

GOLF letnik 1979, registriran do 25. 11. 1992, prodam, cena po dogovoru. Tel.: (0608) 88-868

FIAT 12P, letnik 1989, dobro ohranjen, registriran do 2. 2. 1992, prodam. Drnovšek Jože, Žadovinec 28, Leskovec

JUGO Koral 55, letnik 1989, prevoženih 22.000 km, prodam, cena 6.600 DEM. Vlado Dečman, Novi blok 166, Šmarje pri Jelšah

JUGO 45 AX letnik 3/88, 5.000 DEM. Tel.: (0601) 21-519

JUGO SKALA 55 star 10 mesecev, prodam, cena 8.000 DEM, prevoženih 3.400 km, prodam tudi video Sanyo za 600 DEM. Tel.: (063) 38-206

MAZDO 323 HB, prodam, v račun vzamem cenejši avto. Tel.: (063) 34-314

NISSAN SUNNY 1,6 SLX California, komplet tovarniška dodatna oprema, letnik 1990, prodam za 20.000 DEM, ali zamenjam za manjši avto z doplačilom. Tel.: (63) 31-111

GS 1300, letnik 1979 december, registriran do julija 1992, prodam za 3.800 DEM dinarske protivrednosti. Hočevar Adela, Kidričeva 7, Zalec.

PRODAM karamboliran avto Fiat 750, ugodno za rezervne dele, ogled možen vsak dan popoldan. Pur Rud, Trubarjeva 55 a, Celje.

LADO SAMARO 1300, 3 vrata, bele barve, registrirano do februarja 1991, prodam. Tel.: (063) 854-523

PRODAM Z-128, letnik 1988/5. Cena po dogovoru. Tel.: (063) 21-611 int. 28 do 7-15. ure.

OSTALO

2 TELICI - ena je breja, prodam. Tel.: (063) 744-182 popoldan po 15. uri.

UGODNO PRODAM: električni štedilnik, hladilnik, 2 kuhinjska elementa, omaro, kavč, predobno steno, kuhinjski boiler in nemške knjige. Tel.: (063) 218-72

MLADO DEKLE: po poklicu gostinka, išče redno ali honorarno zaposlitev v Celju ali bližnji okolici. Jelen Aljaša, Mariborska 110, Celje.

MLADA družina išče ali vzame v najem garsonjero ali manjše stanovanje za dobo dveh ali več let. Zupane Aleksander, Mariborska 110, Celje.

ZAMENJAM šolske knjige 2. letnika - smer kemija za knjige 3. letnika oziroma prve prodam in slednje kupim. Tel.: (063) 31-920 Mateja

FRANCOSKO posteljo ugodno prodam. Tel.: (063) 850-460

INŠTRUIRAM matematiko in nemščino za popravne izpite. Tel.: (063) 701-337

AVTOMOBILSKO prikolico ugodno prodam, dimenzija 2x1 m. Tel.: (063) 744-206

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, dobro ohranjen, prodam. Tel.: (063) 858-647 po 20. uri.

DOBRO ohranjeno kuhinjo Marles v dolžini 1,60 m, ugodno prodam. Tel.: (063) 21-904

KOMBINIRAN otroški voziček, uvožen, ugodno prodam. Tel.: (063) 27-022, po 20. uri.

BAS kitaro vrhunske kvalitete Washburn S-70, s kovčkom, prodam za 1.200 DEM. Tel.: (063) 852-094

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON 21

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Petrovče 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

računalniški inženiring d.o.o.

TEČAJI RAČUNALNIŠTVA Z UPORABO

IBM PC RAČUNALNIKOV

ZA OTROKE OD 10 DO 15 LET

- osnove računalništva
- risanje, pisanje, računanje in programiranje
(WS, LOTUS, QUATRO, PARADOX, PAINT BRUSH, PASCAL)
- igrice
- 16 ur praktičnega dela z računalnikom

5. 8. 91 do 8. 8. 91 od 9.00 do 12.30
5. 8. 91 do 8. 8. 91 od 15.30 do 19.00
19. 8. 91 do 22. 8. 91 od 9.00 do 12.30
19. 8. 91 do 22. 8. 91 od 15.30 do 19.00

INFORMACIJE: (063) 28-220

- 6 računalnikov
- v skupini 12 do 18 udeležencev
- poleg predavatelja še asistent

NUDIM varstvo otrok od 1-5 let na mojem domu. Možnost popoldanskega varstva. Tel.: (063) 36-938

VIKEND na lepi sončni legi, 6 km iz Celja, ugodno prodam. Tel.: (063) 39-413

CAMCORDER SONY TR-45 (CCD 355) popolnoma nov, zelo ugodno prodam. Tel.: (064) 241-265 popoldan.

ORGLJE Farfisa dvo redne, primerne za glasbeno šolo, prodam. Tel.: (063) 885-718

POSLOVNI prostor v Velenju 30 m² na dobri lokaciji, oddam za 15.000 DEM, predplačilo tri leta. Tel.: (063) 856-906

V VELENJU prodam vrstno hišo s 200 m² površine. Tel.: (063) 856-899 od 8-13 ure.

NOVO 120 basno harmoniko iz 12 registri, črne barve, prodam ali menjam za les (ostrešje). Tel.: (063) 712-460

KUPIM rabljene salonitke cca. 30 kom. Tel.: (063) 770-071 popoldan.

TRAKTOR Ursus C-335, generalno obnovljen, letnik 1972, cena 5.000 DEM, brejo žrebico, staro 3 leta, bizeljsko rdeče vino, 1000 litrov, cena za liter je 30,00 din, prodam.

FRANCOSKO posteljo poceni prodam. Tel.: (063) 29-946

ŠTEDILNIK kombi 2+2 in pralni stroj Gorenje - rabljeno, prodam za 4.000,00 din. Tel.: (063) 26-095

FUN SURF Kleper 90 1, brez jadra, motor za čoln tomos 3,5 KM, še nerabljen in dirkalno kolo Rog Personal - tabularji, ugodno prodam. Tel.: (063) 776-361

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko, angleščino ter prevajam strokovno angleško literaturo. Tel.: (063) 37-315

VSI, ki želite zaslužiti in imate smisel za prodajo, se zglasite po tel.: (063) 35-420, od 14.-16. ure, (Mojč).

BILJARD Snooker, nov, zložljiv s priborom, primeren za stanovanje ali vikend, prodam za 350 DEM. Tel.: (061) 341-108.

KMEČKI mlin za žito - žarnilje premera kamnov 22 col, prodam ali zamenjam za les. Cena 5.000,00 din. Tel.: (063) 27-675.

LEPO in dobro stanovanje v Celju ali okolici Knežjega mesta vzamem v najem. Tel.: (063) 27-606. popoldan, 26-097 popoldan. Lahko tudi starejšo zgradbo. Matevž.

LJUBITELJEM živali podarimo črnobelo muco z enakim mladičkom. Tel.: (063) 776-919.

JAPONSKI videorekorder Orion, vrhunski, daljinski, nov, z garancijo, prodam za 650 DEM in ga lahko tudi prikličim. Tel.: (063) 858-907.

PISALNO MIZO Pararelo AO, skoraj nič rabljeno, prodam za 9.000,00 din. Tel.: (063) 34-203, od 21. ure dalje.

ELEKTRIČNI štedilnik Gorenje, Kiperbuš peč na trdo gorivo, sesalec za prah in kosilnico Alpina poceni prodam. Tel.: (063) 29-758.

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV CELJE, Slomškov trg 1/I, telefon: 24-399, 25-709, žiro račun: LB CELJE 50700-678-45522

UGODNOSTI BODOČIM VOZNIKOM PRI AVTO ŠOLI ZŠAM CELJE V ČASU POČITNIC
- Kandidati, ki so pričeli voziti 1. 7. 1991 imajo 3 brezplačne moto ure.

- Člani ZŠAM Celje in študente imajo dodatno 1 moto uro
- Vsem kandidatom, ki obiskujejo tečaj CPP jim ga nudimo
- Nudimo obročno odplačevanje storitev avto šole brez obresti.
- Nudimo še ostale usluge: prijava na zdravniške preglede, prijava na teoretični in praktični del izpita, testiranje, strokovna pomoč in druge ugodnosti.

PRIPOROČA SE AVTO ŠOLA ZŠAM CELJE!
IZOBRAŽUJEMO VOZNIKE MOTORNIH VOZIL TEORETIČNEGA IN PRAKTIČNEGA DELA VSEH KATEGORIJ:
A, B, C, D, E, F,
NUDIMO USLUGE: - VLEČNA SLUŽBA NON-STOP, RENT'A CAR NON-STOP

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tenik Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

HOROSKOP

Oven 21. 3.-20. 4.

Kot kaže, boste pred pomembno odločitvijo, o kateri pa je treba dobro premisliti in se ne prenačljati. Nov položaj bo vse postavil na svoje mesto, zato ostanite na trdnih tleh. Previdnost v prometu. Srečne številke 2, 4, 7, 11.

Bik 21. 4.-20. 5.

Ne spuščajte se v kakšne finančne transakcije, ker rezultat ne bo ugoden za vas. V prihodnjih dneh bi bilo dobro poslušati nasvete partnerja. Nepričakovano srečanje vam bo omajalo vero vase. Srečne številke 3, 8, 13, 22.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

V prihodnjih dneh si boste mirno lahko privoščili to, kar si že dolgo želite in vas ne bo bolela glava. Svojih načrtov pa ne obesajte na veliki zvon. Nekaj možnosti se obeta tudi v igri na srečo. Srečne številke 7, 9, 12, 40.

Rak 22. 6.-22. 7.

Ob koncu tedna se boste znašli v položaju, ki ne bo zavidanja vreden, ki pa mu boste s težavo vendarle kos. Četudi bo samozavest načeta, ne vrzite puške v koro. Pazite na prehrano in svojo težo. Srečne številke 4, 9, 17, 32.

Lev 23. 7.-23. 8.

V resnici imate dobre zamisli, vendar prodite, če cilji le niso nekoliko previsoki. Bodite manj zahtevni in prijetno boste presenečeni. Ob koncu tedna se vam obeta zanimivo srečanje in možnost dobitka. Srečne številke 11, 32, 33, 41.

Devica 24. 8.-23. 9.

Računajte z ljubezenskimi težavami, ki pa jih boste prebrodili le z obojestransko voljo. Posledice bodo hujše za vas kot za partnerja, a tega si ne ženite k srcu. Ob zdravstvenih nevarnostih takoj k zdravniku. Srečne številke 1, 3, 5, 9.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

Ne bodite pri svojem delu preveč natančni, ker boste sicer zelo razočarani. Krivda za neuspeh bo na vaši strani. Potrudite se in ne spreglejte nekaterih drobnih reči, ki pa so pomembnejše od večjih. Srečne številke 4, 5, 12, 31.

Škorpion 24. 10.-22. 11.

V prihodnjih dneh boste imeli priložnost, da zamenjate delovno okolje, a ne pohitite na vrat na nos. Tudi denarne zagate, ki vas pestijo, boste prebrodili, ne delajte pa si nobenih novih izdatkov. Srečne številke 6, 8, 13, 17.

Strelec 23. 11.-21. 12.

V poklicnem delu bo nekaj manjših problemov, v družini pa nesoglasja, ki vas bodo spravila iz tira. Uporabite vso svojo energijo, ki vam je ne manjka, da bi se obvladali, na koncu boste triumfirali. Srečne številke 9, 14, 22, 33.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

V prihodnjih dneh se zna zgoditi, da boste napačno presojali dogodke okrog sebe, to pa bi vam lahko zelo škodovalo. Poslušajte dober nasvet partnerja in se odločite za že dolgo načrtovano potovanje. Srečne številke 8, 9, 13, 42.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

Ne skušajte v vsem uveljaviti svojega edinega prav, ampak pomislite, da so še drugačna mnenja. Ta teden bo potrebna precejšnja diplomatska preračunljivost, če boste hoteli doseči cilj. Bodite povsem mirni. Srečne številke 12, 19, 32, 37.

Ribi 20. 2. 20. 3.

Če se boste odločili za potezo, ki vam že dlje časa roji po glavi, boste naredili najbolje, kar morete narediti. Ne precenjujte svojega zdravja ali svojih športnih sposobnosti. Privoščite si počitek. Srečna številka 2, 7, 16, 30.

FOTOREPORTAŽA

Pivski razbojniki

Če se na poti v Velenje odločite del poti prepeljati po avtocesti, vam vzdrževanje le-te in ostalih »prednosti« zaračunajo na cestninski postaji. Gre sicer le za nekaj drobiža, vendar pa je v teh časih navsezadnje že vse drobiž, tudi plača, in nikomur ni vseeno koliko bo odšel za teh nekaj piškovih kilometrov malo širšega in malo lepše porisanega asfalta. Če pa se slučajno zgodi, da pri Veliki Pirešici zavijete levo, na stransko cesto proti Sentilju, vas lahko pot v Velenje pride dosti dražje, kot ste načrtovali.

Delu čast in oblast

Vojna ni, kmečki upor ni, barikada TO ni, se pravi, da je . . . cestninska postaja. Sredi hriba, na ozkem asfaltu skupina »oboroženih« mož razlaga:

»Cesto pucamo!«

Cesto pucajo.

»Vročje je ko hudič!«

Res pripeka.

»Žejni smo!«

Fantje so žejni in meni se mudi v Velenje. Ostalo mi je še nekaj drobiža in mislim, da bo štirideset din dovolj za dve pivi in že se peljem proti Velenju. Razmišljam o tem, kako so ljudje še vedno voljni dela, kako smo Slovenci med sabo povezani s prijateljskimi vezmi in znamo sodelovati, kako so fantje pravzaprav dobro očistili cesto, ki je še maloprej dokazovala, kako je le neznamen brezupen poseg v naravo, ki ji bo kmalu vzela njen pomen, sedaj pa že dokazuje, da vsaka cesta pelje v Rim. Kmalu ugotovim, da sem v Velenju, da je šlo pravzaprav kljub vsemu hitro, da sem navsezadnje še vedno živ in zdrav, kar bi verjetno, če bi res šlo za kmečki upor, ne bil. Kuštravi lasje, avto, rahlo nagnjen k buržujskemu izgledu in smola, ki me spremlja že vse življenje, bi lahko naredili svoje.

Ni še konec

Bil sem pač v Velenju in ni mi preostalo drugega, kot da tam nisem imel več kaj iskati. Znova se odločim za pot preko »Pireške krajine«. Spet naletim na cestninsko postajo, vendar se izkaže, da štirideset din zadostuje za prehod v obe smeri. Kljub vsemu me zaustavijo, mi skozi okno pošljejo nekaj alkoholnih hlapov v avto, nato pa vljudno kar se da povabijo, da jih poslikam. Fantje, izkaže se da so domačini, so resda očistili že dobre tri kilometre »pragozda« in se jim že na obrazih izrisujejo vse preživle bitke z neusmiljeno naravo in tudi kemijo; alkoholno vrenje povzroča ponesrečene grimase.

Kljub vsemu so še vedno na nogah, jekleni stebri demokracije, opora družbe, z vso močjo udrihajo po sovragu, neomajno napredujejo meter za metrom v Evropo. Ljudje, ki vozijo mimo, jim dajejo priznanja v obliki drobiža za pivo. Komu mar drobiža, ko pa bomo imeli očiščeno pot do doma. Srečno fantje, jim rečem, sedem v avto, hočem odpeljati, hop! Menda se temu reče uradna oseba: skoči k avtu, se nagne skozi okno, izvleče ključke iz ključavnice, avto ugasne, jaz obsedim, avto obstoji, uradna oseba zahteva dokumente, švic se ji steka za delavske hlače, žuljave roke stiskajo cepič, skratka, čuden razplet.

Kdor drugemu jamo koplje sam vanjo pade

Spomnim se Andreja, ki so se ga vsi bali pijanega, saj je znal pijan dobro pokvariti še tako lep dan. Ker se mu nihče ni upal zameriti, je vsak dokazoval svoje prijateljstvo s tem, da ga je častil s pijačo. Nazadnje, so ga »prijatelji«, ki so se ga bali pijanega, tako napili, da je prej ali slej vsak od njih televizijo gledal z »eno oko«.

Cenzura iz prve roke

»Pireška krajina« se očitno lahko pohvali z izredno odločim, direktnim in nasploh avtoritativnim »ministrom za informiranje«. Govori razločno, kratko in jedrnato. Argumentirano!

»Zaradi takih, sem zadnjič skoraj imel problem«, reče in se zazre v kuštravost, ki se ob mojih štiriinpetdesetih kilah edina bohota v avtomobilu. Uradna oseba mu preda mojo novinarsko izkaznico, ki jo še danes poznajo kot »prva novinarska izkaznica, ki jo je videl Pireški minister« (ni se predstavil, kljub moji prošnji) ali pa kot »letečo novinarsko izkaznico«, saj je prifrftala nazaj skozi okno.

Verjetno se je tudi gospod minister edini zavedal vprašljive pravilnosti njihovega pobiranja cestnine, saj pri drugih ni bilo opaziti takšne sreposti v pogledu in tudi ne takšne krutosti v besedah. Gospod minister so me namreč pospremili z, verjetno dobrohotno, izjavo:

»Če boš kaj slabega napisal, te poiščem in te zakoljem!«

Ker meni pač novinarska etika ne dopušča, da bi napisal kaj slabega o ljudeh, ki te ustavijo in zahtevajo denar od tebe, ker si čistijo cesto, jim bom le še poslal pozdrav in zaželel na zdravje za pivo, ki sem jim ga počastil. Klanje pa ni v moji domeni.

zavarovalnica triglav

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA